NÁVRH RIEŠENIA

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE BEŇATINA

TEXTOVÁ ČASŤ

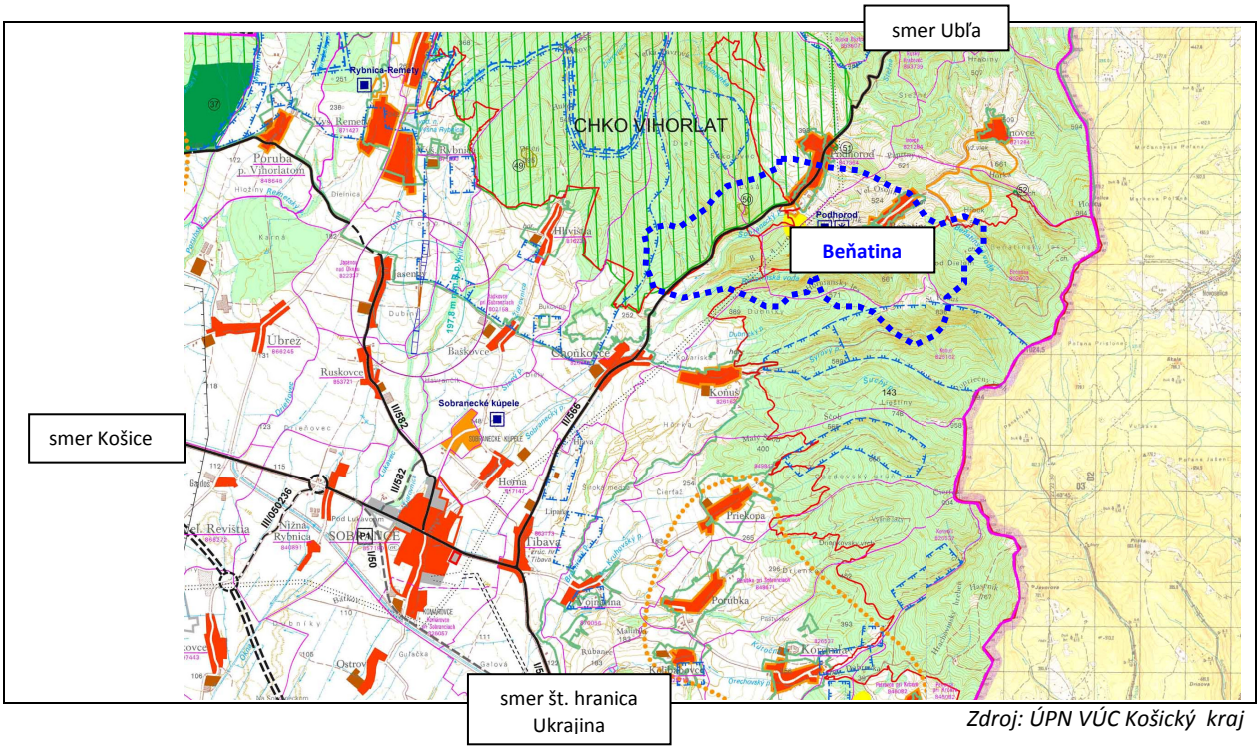

Zdroj: ÚPN VÚC Košický kraj

NÁZOV ELABORÁTU:	**ÚZEMNÝ PLÁN OBCE BEŇATINA** **NÁVRH RIEŠENIA**
OBSTARÁVATEĽ:	**OBEC BEŇATINA** **Štefan Minčák, Starosta obce**
SPRACOVATEĽ:	BOSKOV s.r.o. Myslina 15, Humenné www.boskov.sk
HLAVNÝ RIEŠITEĽ:	Ing. arch. Marianna BOŠKOVÁ
POVERENÝ OBSTARÁVATEĽ:	Ing. Iveta SABAKOVÁ odborne spôsobila osoba pre obstarávanie ÚPD podľa §2a stavebného zákona, reg. č. 286

OBSAH DOKUMENTÁCIE

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE 5
1.1 HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA A PROBLÉMY, KTORÉ ÚZEMNÝ PLÁN RIEŠI 5
1.1.1 Hlavné ciele rozvoja územia 5
1.1.2 Vyhodnotenie doterajších územnoplánovacích dokumentácii 6
1.1.3 Údaje o súlade riešenia so zadaním 6
1.1.4 Doplňujúce údaje, súpis podkladov a zhodnotenie miery ich záväznosti 7

2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE 9
2.1 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO GEOGRAFICKÝ OPIS 9
2.1.1 Vymedzenie riešeného územia 9
2.1.2 Vymedzenie záujmového územia 9
2.1.3 Prírodné podmienky 9
2.1.4 Seizmicita 11
2.2 VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ ÚPN VÚC KOŠICKÉHO KRAJA 12
2.2.1 ÚPN VÚC Košický kraj 12
2.3 ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE 15
2.3.1 Obyvateľstvo 15
2.3.2 Zamestnanosť a pracovné príležitosti 18
2.3.3 Bytový fond 19
2.4 RIEŠENIA ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY OBCE 20
2.4.1 Význam, poloha a funkcia obce v štruktúre osídlenia 20
2.4.2 Väzby obce na záujmové územie 21
2.4.3 Technická infraštruktúra 22
2.5 NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA 22
2.5.1 Zhodnotenie urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania 22
2.5.2 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania 23
2.6 NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA 24
2.6.1 Plochy pre bývanie 25
2.6.2 Plochy občianskej vybavenosti 27
2.6.3 Plochy zelene 28
2.6.4 Plochy športu 30
2.6.5 Doprava a technické vybavenie 31
2.6.6 Plochy odpadového hospodárstva 32
2.6.7 Plochy poľnohospodárskej výroby 33
2.6.8 Lesné hospodárstvo 34
2.7 KULTÚRNO – HISTORICKÉ A PRÍRODNÉ HODNOTY 34
2.7.1 Kultúrno – historický potenciál 34
2.7.2 Národné kultúrne pamiatky, objekty pamiatkového záujmu 35
2.7.3 Archeologické hodnoty 35
2.8 NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, VÝROBY A REKREÁCIE 36
2.8.1 Bývanie 36
2.8.2 Sociálna infraštruktúra a občianske vybavenie 38
2.8.3 Zdravotníctvo 39
2.8.4 Sociálna starostlivosť 39
2.8.5 Obchody a služby, ubytovanie, stravovanie, komerčná občianska vybavenosť 40
2.8.6 Správa, verejná správa, inštitúcie 40
2.8.7 Ostatné zariadenia 40
2.8.8 Štruktúra vybavenosti obce 41

2.8.9 Hospodárska základňa 42
2.8.10 Rekreácia, cestovný ruch a turistika 47
2.9 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE 49
2.10 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ 49
2.10.1 Ochranné pásma 49
2.10.2 Chránené územia: 51
2.11 RIEŠENIE ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI 51
2.11.1 Riešenie záujmov obrany štátu 51
2.11.2 Zariadenia civilnej ochrany 52
2.11.3 Riešenie ochrany pred požiarmi 52
2.11.4 Riešenie ochrany pred povodňami 53
2.12 OCHRANA PRÍRODY A TVORBA KRAJINY VRÁTANE PRVKOV ÚSES 53
2.12.1 Prírodné dedičstvo 53
2.12.2 Územný systém ekologickej stability (ÚSES) 55
2.12.3 Návrhy manažmentových opatrení pre existujúce a navrhované prvky RÚSES 59
2.12.4 Návrhy opatrení na zvýšenie ekologickej stability krajiny 59
2.13 NÁVRH DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA 60
2.13.1 Návrh dopravného vybavenia 60
2.13.2 Vodné hospodárstvo 67
2.13.3 Energetika 70
2.13.4 Vonkajšie osvetlenie 74
2.13.5 Telekomunikácie 74
2.13.6 Zásobovanie teplom, plynom 75
2.14 KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE 76
2.14.1 Ovzdušie – ochrana čistoty ovzdušia 76
2.14.2 Obytné prostredie 77
2.14.3 Odpadové hospodárstvo 77
2.14.4 Skládky odpadov 78
2.14.5 Environmentálna záťaž v území 79
2.14.6 Zeleň 79
2.15 VYMEDZENIE PRIESKUMNÝCH, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV . 79
2.15.1 Ťažba nerastných surovín 80
2.15.2 Chránené ložiskové územie, dobývacie priestory 80
2.15.3 Staré banské diela 80
2.15.4 Svahové deformácie 81
2.15.5 Radónové riziko 81
2.16 VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU 82
2.17 BUDÚCE MOŽNÉ POUŽTIE POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY A LESNÝCH POZEMKOV 83
2.18 NÁVRH NA OBSTARANIE ÚZEMNOPLÁNOVACÍCH PODKLADOV, ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE A INEJ DOKUMENTÁCIE PRE ČASTI RIEŠENÉHO ÚZEMIA 84
2.19 HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA 84

3. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE ÚZEMNÉHO PLÁNU 85

4. DOKLADOVÁ ČASŤ 85

5. NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI 86

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Katastrálne územie obce Beňatina sa nachádza v severovýchodnej časti okresu Sobrance v Košickom kraji. Rozloha katastrálneho územia je 18,64 km^2 (1 864 ha). Nadmorská výška 406 m. n.m.. Hustota obyvateľov je 9,82 obyv./ km^2.

Dôvodom spracovania územného plánu je získať dokumentáciu, ktorá bude riešiť aktuálne problémy územného rozvoja obce vyplývajúce z ekonomického a technického rozvoja a požiadaviek vyplývajúcich z nadradenej územnoplánovacej dokumentácie: Územný plán Košického samosprávneho kraja a jeho zmien a doplnkov a záväznými regulatívmi, ktoré majú dopad na katastrálne územie obce.

Postup obstarania územného plánu bol stanovený v zmysle §19a, odst. 1 zákona č.50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov (stavebný zákon), v zmysle ktorého sa zabezpečuje vypracovanie Prieskumov a rozborov, Zadania, Koncept riešenia a Návrhu riešenia ÚPN-O.

Prípravné práce na obstaraní Územného plánu obcí boli začaté 06.04.2018 "Oznámením o začatí obstarávania Územného plánu obce Beňatina".

V rámci prípravných prác bolo vypracované Oznámenie o strategickom dokumente, ktoré bolo zaslané na Okresný úrad Sobrance, odbor starostlivosti o ŽP, čím bol začatý proces posudzovania vplyvov na ŽP v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov. Okresný úrad Sobrance, Odbor starostlivosti o životné prostredie rozhodol listom č. OU-SO-OSZP-2018/000289 zo dňa 4.6.2018 nasledovne: Navrhovaný strategický dokument "Územný plán obce Beňatina“ ktorý je spracovaný s cieľom ustanovenie zásad a regulatívov pre rozvoj obce Beňatina v zmysle § 11, ods.5 stavebného zákona sa nebude ďalej posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o EIA“).

V decembri 2018 boli spracované Prieskumy a rozbory a krajinnoekologický plán, na základe ktorých bolo vypracované Zadanie pre Územný plán obce Beňatina. Zadanie je základným zadávacím dokumentom, v ktorom sú stanovené hlavné ciele a požiadavky na riešenie ÚPN-O obce Beňatina. Konečný návrh "Zadania pre vypracovanie dokumentácie Územného plánu obce Beňatina bolo schválené v obecnom zastupiteľstve.

1.1 HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA A PROBLÉMY, KTORÉ ÚZEMNÝ PLÁN RIEŠI

1.1.1 Hlavné ciele rozvoja územia

Ciele riešenia územného plánu obce je spracovanie reálnej a vyváženej urbanistickej koncepcie, doplnenie technickej infraštruktúry pri zohľadnení požiadaviek a nárokov na novú výstavbu (občiansku vybavenosť, bývanie, výrobu, služby a technickú infraštruktúru).

Pri spracovaní Územného plánu obce budú zohľadnené a premietnuté tieto hlavné ciele riešenia:

- hlavným cieľom územno-plánovacej dokumentácie je návrh koncepcie dlhodobého urbanistického rozvoja obce a jednotlivých funkcií využitia administratívneho územia riešenej obce,
- vymedziť funkčné usporiadanie sídelnej a krajinnej štruktúry, určiť základné zásady organizácie územia, spôsobu jeho využitia a podmienok výstavby,
- územným plánom vytvoriť predpoklady pre zabezpečenie trvalého súladu všetkých činností na území riešenej obce s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja, pre šetrné využívanie prírodných zdrojov a pre zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt,

- vytvoriť územnú ponuku pre dlhodobejšie uspokojovanie základných potrieb obce, jej obyvateľov a návštevníkov, v bývaní, občianskej a sociálnej vybavenosti, výrobe a v ponuke uspokojovania voľno časových potrieb,
- podrobne riešiť regulatívy a limity funkčného a priestorového usporiadania obce, územno-technické podmienky umiestňovania stavieb, zariadení verejného dopravného a technického vybavenia a základných prvkov územného systému ekologickej stability,
- prioritne riešiť súčasné územnotechnické a environmentálne problémy v území identifikované v dokumentácii Prieskumov a rozborov,
- návrhovým obdobím pre riešenie zámerov a cieľov v územnom pláne je rok 2035. Časový horizont naplnenia jednotlivých vecných zámerov územného rozvoja sa však nedá jednoznačne reálne presne časovo určovať, pretože čas a termín ich realizácie je závislý od množstva vplyvov objektívneho a subjektívneho charakteru, ktoré nemusia byť v súčasnosti známe a ktoré sa nedajú s určitosťou predpokladať. Z tohto dôvodu je návrhové obdobie územného plánu smerným cieleným časovým horizontom a jednotlivé koncepčné zámery podľa zložitosti podmienok, spoločenskej potreby a verejného záujmu sa budú napĺňať v krátkodobom, strednodobom alebo dlhodobom časovom pláne a ich plnenie môže presiahnuť časový horizont návrhového obdobia územného plánu. V zmysle stavebného zákona § 29 č. 3 obec pravidelne, najmenej však raz za štyri roky, preskúma schválený územný plán, vyhodnotí jeho aktuálnosť a posúdi či nie sú potrebné jeho zmeny, alebo doplnky, alebo či nevznikli také objektívne dané podmienky, ktoré vyvolajú potrebu obstarať aktualizáciu prípadne nový územný plán.
- v návrhu komplexného územného rozvoja obce rešpektovať nadradenú dokumentáciu ÚPN Prešovského samosprávneho kraj a jej záväzných regulatív, ktoré majú dopad na katastrálne územie obce.
- premietnuť plánovanú cyklistickú infraštruktúru a vypracovať v súlade s STN 73 6110, STN 01 8028, TP 07/2014 a uznesením vlády SR č. 223/2013 o Národnej stratégii rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR.
- v návrhu koncepcie územného rozvoja obce riešiť obec ako administratívne a územne samostatný celok a v rámci širších nadlokálnych väzieb zohľadniť vzťahy a väzby na mesto Humenné a susedné obce,
- obsah a rozsah dokumentácie ÚPN - O obce spracovať v súlade s platnou legislatívou pre územné plánovanie.

1.1.2 Vyhodnotenie doterajších územnoplánovacích dokumentácii

Územný plán obce
Obec Beňatina nemá spracovaný Územný plán obce.

1.1.3 Údaje o súlade riešenia so zadaním

Dňom 06.04.2018 sa začali prípravné práce na obstarávaní Územného plánu obce Beňatina.

Prerokovanie Zadania územného plánu obce sa uskutočnilo v termíne od 30.11.2018 do 30.12.2018. Oznámenie o prerokovaní Zadania Územného plánu obce Beňatina bolo zaslané dotknutým obciam, samosprávnemu kraju, dotknutým orgánom štátnej správy, správcom inžinierskych sietí a právnickým osobám listom zo dňa 28.11.2018. Zároveň bolo oznámenie o prerokovaní zadania zverejnené pre verejnosť na úradnej tabuli obce v termíne od 30.11.2018 do 30.12.2018. Do zadania bolo možné nahliadnuť na obecnom úrade každý pracovný deň a zároveň bolo zverejnené aj na internetovej stránke obce a internetovej stránke spracovateľa územného plánu: *www.benatina.sk* a *www.boskov.sk*. Stanoviská, ktoré boli doručené obstarávateľovi ÚPN – O v termíne do 30 dní od doručenia oznámenia

o prerokovaní zadania boli vyhodnotené a zapracované do návrhu zadania.

Zadanie pre vypracovanie dokumentácie Územného plánu obce Beňatina bolo schválené Obcou Beňatina prostredníctvom Obecné zastupiteľstvo obce Beňatina dňa 20.2.2019 č. uznesenia 6/2019.

Zadanie pre vypracovanie ÚPN-O je základným zadávacím dokumentom, v ktorom sú stanovené hlavné ciele a požiadavky na riešenie koncepcie územného rozvoja obce v rámci ÚPN-O.

Pri riešení Územného plánu obce Beňatina sa dôsledne vychádza zo schváleného zadania ako základného záväzného podkladu spracovania územného pánu. Z riešenia konceptu územného plánu obce nevyplynuli žiadne požiadavky na preschválenie zadania.

Dokumentácia ÚPN-Obce je vypracovaná v súlade s požiadavkami na riešenie jednotlivých funkčných systémov územného rozvoja obce stanovených v schválenom Zadaní. Zásady riešenia stanovené v Zadaní sú akceptované. Obsah dokumentácie ÚPN-Obce je spracovaný v štruktúre zodpovedajúcej §12 vyhlášky č.55/2001 Z.z. o ÚPP a ÚPD.

V návrhu riešenia sú premietnuté požiadavky stanovené Okresným úradom Sobrance, Odbor starostlivosti o životné prostredie z rozhodnutia č. OU-SO-OSZP-2018/000289 zo dňa 4.6.2018, v ktorom požaduje zohľadniť požiadavky zo zisťovacieho konania a premietnuť ich v návrhu riešenia územnoplánovacej dokumentácii.

1.1.3.1 Údaje o súlade so súborným stanoviskom z prerokovania konceptu riešenia

Na základe schváleného zadania bol vypracovaný v roku 2019 Koncept riešenia ÚPN-O Beňatina. Dokumentácia bola spracovaná podľa § 12 vyhlášky MŽP SR č. 55/2011 Z.z. o ÚPP a ÚPD. Koncept riešenia bol vypracovaný vo variantoch. Verejné prerokovanie Konceptu riešenia ÚPN-O s dotknutými organizáciami, právnickými a fyzickými osobami, dotknutým samosprávnym krajom a obcami, verejnosťou sa uskutočnilo v termíne od 23.09.2019 - 23.10.2019. Prerokovanie s výkladom spracovateľa sa uskutočnilo dňa 09.10.2019. Doručené stanoviská boli vyhodnotené a uplatnené pripomienky a požiadavky sú spracované a vyhodnotené v tabuľkovej prílohe súborného stanoviska.

Na základe posúdenia dokumentácie Konceptu ÚPN-O a výsledkov jeho verejného prerokovania bolo spracované Súborné stanovisko z prerokovania konceptu riešenia dokumentácie Územného plánu obce Beňatina, ktoré bolo schválené obecným zastupiteľstvo obce Beňatina uznesením č. 16/2020 dňa 12.06.2020.

V návrhu ÚPN-O sú premietnuté hlavné ciele a požiadavky na riešenie stanovené v Zadaní pre ÚPN-O Beňatina nevznikli dôvody pre jeho zmenu.

1.1.4 Doplňujúce údaje, súpis podkladov a zhodnotenie miery ich záväznosti

Záväzné podklady:

- Územný plán veľkého územného celku Košický kraj :
  - Zmeny a doplnky 2004, schválené uznesením Zastupiteľstva KSK dňa 30.8.2004, Záväzná časť vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením č.2/2004,
  - Zmeny a doplnky 2009, schválené uznesením Zastupiteľstva KSK č.712/2009 dňa 24.08.2009. Záväzná časť vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením č.10/2009,
  - Zmeny a doplnky 2014, schválené uznesením Zastupiteľstva KSK č.92/2014 dňa 30.6.2014. Záväzná časť vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením č.6/2014,
  - Zmeny a doplnky 2017, schválené uznesením Zastupiteľstva KSK č. 510/2017 dňa 12.06.2017. Záväzná časť vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením č.18/2017.
- R-ÚSES okresu Sobrance (spracovateľ: SAŽP, CMŽP Košice 05/2010, riešiteľský kolektív).
- Zadanie pre vypracovanie dokumentácie Územného plánu obce, schválené dňa 20.2.2019 č. uznesenia 6/2019,

- Okresný úrad Michalovce, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Rozhodnutie OU-SO-OSZP/2018/000289 zo dňa 4.6.2018.
- Metodické usmernenie MDVRR SR odboru územného plánovania k zabezpečeniu plnenia uznesenia vlády SR č. 148/2014 z 26.3.2014 k Stratégii adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.

Ďalšie podklady:

- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 prijatá uznesením vlády SR č.1033 z 31.10.2001, záväzná časť bola vyhlásená Nariadením vlády SR č. 528 / 2002, Zmeny a doplnky KURS 2001, záväzná časť bola vyhlásená Nariadením vlády SR č. 714/2011 dňa 16.10.2011.
- Programové vyhlásenie vlády SR (2016-2020) za oblasť dopravy.
- Koncepciu územného rozvoja Slovenska 2001 v znení KÚRS 20111 - ZaD č.1 KÚRS 2001 (uznesením vlády SR č. 513/2011),
- Stratégia rozvoja SR do roku 2020 (uznesením vlády SR č. 158/2010),
- Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020 a Operačný program Integrovaná infraštruktúra na roky 2014-2020,
- Technické podmienky. Prognózovanie výhľadových intenzít na cestnej sieti do roku 2040 (TP 07/2013).
- Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR (uznesenie vlády SR č. 223/2013),
- V riešení ÚPN-O sú využité aj ďalšie dostupné relevantné krajské, regionálne a lokálne koncepcie a dokumenty s dopadom na rozvoj územia obce. V rámci prípravných prác boli poskytnuté podklady dotknutých orgánov štátnej správy, organizácií právnických a fyzických osôb.
- V riešení ÚPN-O sú využité aj ďalšie dostupné relevantné krajské, regionálne a lokálne koncepcie a dokumenty s dopadom na rozvoj územia obce. V rámci prípravných prác boli poskytnuté podklady, námety a požiadavky na základe oznámenia o začatí obstarávania ÚPN-O zo dňa 06.04.2018.
- Prieskumy a rozbory ÚPN-O Beňatina, Krajinnoekologický plán (BOSKOV s.r.o., r.2018).
- Faktory a zložky životného prostredia - hodnotenie a návrh opatrení obce Beňatina a Koňuš (ArchAteliér Michalovce, r.2010)
- Projektové dokumentácie inžinierskych sietí - podklady riešiteľov projektových dokumentácií uvedených inžinierskych sietí.
- Súborné stanovisko z prerokovania konceptu riešenia ÚPN-Obce.

Mapové podklady

- Základné mapy ČSSR v mierke M 1: 50 000, M 1:10 000, M 1: 2 000
- mapové podklady vo vektorovej podobe katastra obce s aktuálnym stavom k 1.1.1990 bol získaný z www.geoportal.sk v roku 2018,
- bonitované pôdno - ekologickej jednotky (BPEJ) v katastrálnom území - webová stránka Výskumného ústavu pôdoznalectva a ochrany pôdy ako informatívny zdroj www.podnemapy.sk.

Podklady a údaje obce:

- Údaje zo sčítania obyvateľstva, domov a bytov, rok 1991, 2001, 2013, Štatistický úrad SR, mestská a obecná štatistika, štatistické údaje obce 2015.

Použitá literatúra:

- Dejiny osídlenia Užskej župy (F. Uličný, FF v Prešove, UPJŠ v Košiciach 1995).
- Encyklopédia miest a obcí SR, Košický kraj – okres Michalovce.
- Archeologické dedičstvo Zemplínu (Zemplínska spoločnosť Michalovce 2004: kolektív autorov)
- Atlas krajiny Slovenskej republiky 1. vydanie, Ministerstvo životného prostredia Slovenskej

republiky Bratislava, SAŽP Banská Bystrica, r. 2002.

2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

2.1 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO GEOGRAFICKÝ OPIS

2.1.1 Vymedzenie riešeného územia

Obec Beňatina leží cca 28 km severne od mesta Sobrance. Stred intravilánu obce pretína cesta III/3812 Inovce – Beňatina - Podhoroď, ktorá sa pripája v juhozápadnej časti v obci Podhoroď na cestu tr. II/566 Tibava - Podhoroď – Dúbrava. Cesta tr. II/566 sa v obci Tibava pripája na cestu tr. I/19 Košice – Michalovce – št. hranica Ukrajina. Prímestská autobusová doprava je zabezpečovaná ARRIVA Michalovce. Na uzemi obce su dve autobusové zastávky s prístreškami.

Riešené územie je vymedzené celým administratívnym územím obce Beňatina. Pre Územný plaň obce Beňatina je riešené územie vymedzené katastrálnym územím, k. u. Beňatina o rozlohe 1 864 ha. Nadmorská výška je 406 - 410 m. n m.. Priemerná hustota obyvateľstva je 9,82 obyv./km2.

Vo vzťahu k uvedenému sa pre spracovanie Územného plánu obce vymedzuje riešené územie nasledovne:

- samostatne v rozsahu súčasného administratívneho územia obce, tvoreného jeho katastrálnym územím pre návrh priestorového usporiadania a funkčného využitia územia obce (mierka 1:10 000),
- samostatne v rozsahu zastavaného územia obce pre podrobné riešenie urbanistickej koncepcie a priestorového usporiadania (mierka 1:2 000),
- samostatne v rozsahu zastavaného územia obce pre riešenie koncepcie dopravy, technickej infraštruktúry a využitia záberov PP a LP na iné účely (mierka 1:5 000),
- spoločne pre riešenie záujmového územia a širších vzťahov (mierka 1: 50 000).

2.1.2 Vymedzenie záujmového územia

Záujmové územie tvorí územie bezprostredne súvisiace s riešeným územím, t.j. prevádzkové a ekologické väzby, ochranné pásma a väzby na technickú infraštruktúru a pracovne príležitosti.

Katastrálne územie obce Beňatina sa nachádza v severovýchodnej časti okresu Sobrance v Košickom kraji. Obec Beňatina susedí na severnej strane s katastrálnym územím obce Podhoroď a Inovce, na západnej strane s obcou Choňkovce, na juhu s obcou Koňuš a na východe štátna hranica Ukrajina.

Podrobnejšie riešené územie je vymedzene súčasnou hranicou zastavaného územia obce, rozšírenou o plochy uvažované na bývanie, občiansku vybavenosť, šport, rekreáciu a technickú vybavenosť.

2.1.3 Prírodné podmienky

Riešené územie je podľa geomorfologického členenia SR / E. Mazúr, M.Lukniš /súčasťou alpsko-himalajskej sustavy, podsústavy - Panónska panva, provincia - Východopanónska panva, provincia Veľka Dunajska kotlina, Orograficky celok - Vychodoslovenska nižina, podcelok – rozhranie Východoslovenskej nížiny a Podvihorlatskej pahorkatiny. V podhorí Vihorlatu juhozápadné od riešeného uzemia sa nachádzajú predpokladane termálne vody. Teplota termálnych vod v hĺbkach 800 - 1500 m sa pohybuje od 34 do 95 0C. Tato časť uzemia z tohto hľadiska ako i z pohľadu využitia suchých termálnych hornín / v hĺbke 2000 m ich teplota dosahuje 150 - 200 st. C/ sa pokladá za perspektívnu oblasť netradičného zdroja energie. Južne od riešeného uzemia v katastri obce Beňatina sa nachádza kameňolom s výskytom

andezitu, vypočítané zásoby – C2. V sučasnosti je opustený. V pohorí Vihorlat, mimo riešeného uzemia, v lokalite - A III , vymedzene uzemie – PP, kategória vypočítaných zásob – P, sa nachádza druh nerastu – Pb-Zn-Hg. V katastri obce Beňatina, vymedzene uzemie – PP, kategória vypočítaných zásob – P, sa nachádza druh nerastu – Cu-Hg.

- Geomorfológia a reliéf

Riešene uzemie obci tvoria produkty neogénneho vulkanizmu. Charakterizujú ho dva typy vulkanickej aktivity vapenato-alkalickej povahy. Prvým je areálny typ dacitového až ryodacitového vulkanizmu (spodný báden), ktoreho produkty sa vyskytujú obmedzene. Druhým typom je bazaltovo-andezitovy až andezitový vulkanizmus typu vulkanického oblúka (stredný sarmat-spodný panoš), ktorý je charakteristicky väčším počtom andezitových stratovulkánov a vulkánov. Su viazane na dva zlomové systémy. Na severovýchodnom okraji zlomového systemu sz.-jv. smeru, obmedzujúc graben rovnakého smeru, je situovaný stratovulkán Popriečny.

- Geológia

Riešene uzemie tvoria Vihorlatské vrchy, ktore su v prevažnej miere budovane andezitmi a ryolitmi, tvoria severozápadnú záverečnú časť lineárneho radu malých stratovulkánov tiahnucich sa až do Rumunska. Popriečny ako neorénny vulkanit v záujmovom uzemi Inoviec si zachoval svoju stratovulkanickú stavbu. Kvartér je tu zastúpený proluvialnými sedimentami. Tvoria prevažne mohutne periglaciálne kužele. Vyvíjali sa od spodného pleistocenu až do wurmského glaciálu. Litologicku vyplň týchto sedimentov tvoria najmä andezity. Zaznamenaný je výskyt kvartérnych sedimentov – eolicko-deluvialne sprašové hliny. Rozlišujeme tri typy deluvialnych sedimentov – prevažne hlinité, hlinito kamenité a hlinito – kamenité – balvanité. Na záujmovom uzemi sa v prevažnej miere vyskytuje prvý, menej druhy typ Vlastný masív Vihorlatu predstavuje asymetrickú hrasť so zvyškami vulkanických štruktúr vo vrcholových častiach. V severnej časti katastrálneho uzemia Inovce su horniny magurskeho paleogénu reprezentovane striedajúcimi sa vrstvami pestrofarebných ílovcov, pieskovcov a jednotkou tvorenou glaukonickymi pieskovcami, sivomodrými bridlicami, hruborytmickym flyšom z masívnych pieskovcov a z lasturnatých rozpadanych slienitych bridlic.

- Hydrologické pomery

Katastralne uzemie obci je bohate na vodne toky a svojou zložitosťou plne zodpoveda konfiguracii terenu. Riešene uzemie spada do umoria Čierneho mora a je odvodňovane povodim Tisy, do ktoreho patri i sustava Bodrogu. Doliny su bez vyraznych riečnych niv. Riečna sieť je stromovita až perista. Napadnym znakom reliefu su ostre erozne zarezy v pramennych častiach tokov a jarky svedčiace o vlne spatnej erozie vplyvom tektonického zdvihu uzemia. Zo svahov Popričneho v riešenom uzemi stekajú významné potoky Beňatinská voda, Syrový a Suchý potok. Režim všetkých tokov je podmienený kombináciou zdrojov, z ktorých su toky dotovane, a to atmosférickými zrážkami a podzemnými zdrojmi – jedna sa teda dažďovo-snehovy typ odtoku s akumuláciou vod v decembri až januári, vysokou vodnosťou v marci až apríli, s najnižšími prietokmi v septembri, s podružným maximom v druhej polovici novembra až začiatkom decembra a s nízkymi stavmi od polovice júla do konca septembra (odvádzajú zrážkové vody). Zrážky sa na tvorbe zásob podzemných vod uplatňujú od novembra do apríla. Maximálne stavy hladiny podzemných vod sa vyskytujú od marca do mája. Na základe doterajších výsledkov hydrogeologického prieskumu možno konštatovať, že v katastri riešenej obce su priaznivé podmienky na získanie zdrojov podzemných vod. Cele pohorie Vihorlat patri v sučasnosti medzi významné lokality akumulácie povrchových a podzemných vod. Tento fakt bol potvrdený už aj v minulosti Nariadením vlády vtedajšej SSR zo 6. februára 1987 o prirodzenej akumulácii vod v pohorí Vihorlat.

- Pôdne pomery

V záujmovom katastrálnom uzemi obce su zastúpené hnedé lesné pôdy, občasne rankre. Hneda lesná pôda ma prívlastok od hnedej farby horizontu (B), produktu hnednutia, čo je súčasné najtypickejší znak týchto pod. Vyvinutá je na rozličných pevných i sypkých horninách a rôznych geomorfologických tvaroch. Vyznačuje sa silným zvetrávaním primárnych silikátov a tvorbou ílových minerálov. Zrnitostne a minerálnym zložením závisí od materskej horniny. Biotická aktivita je slabá až silná a značne ovplyvňuje morfológiu predovšetkým horizontu A.

Rankrová pôda v riešenom uzemi tvori subtyp rankrová pôda andosolová. Tento subtyp ma vysokú akumuláciu humusu v celom profile. Vyvinul sa na andezitových aglomeratovych tufoch. Ma vysoký obsah skeletu, je štruktúrny, kyprý, prevzdušnený a priepustný. Vlastne svahové polohy Vihorlatu pokrývajú kambizeme modálne kyslé, sprievodne kultizeme a rankre zo zvetralín kyslých až neutrálnych hornín. Prevládajúcim pôdnym druhom su pôdy hlinité a piesčito - hlinité. Vývoj pod, okrem iných činiteľov, závisí najmä od podôtvorného substrátu, expozície svahu, jeho sklonu, klímy, vodného režimu, atď. Vzhľadom na svoj potenciál (typologicko-produkčne kategórie) ide v rámci záujmového uzemia celkovo o stredne až menej produkčne pôdy, čo sa prejavuje aj v ich reálnom využívaní: na alúviu potokov a na malo sklonitom predhorí Vihorlatu zväčša ako orne pôdy, smerom k lesným komplexom pohoria sa zvyšuje zastúpenie trvalých trávnych porastov

Kvalita pôdy: podľa prílohy č.2 uvedeného NV SR, v k.ú. Beňatina sa medzi najkvalitnejšie poľ. pôdy radia pôdy s kódom BPEJ: 061 4062, 071 4062, 076 5413, 076 5543, 086 3442, 086 5413, 086 5442, 086 5513, 086 5542, 0865543.

- Klimatická charakteristika

Klimatické a hydrologičke charakteristiky su veľmi dôležitým prvkom pre definovanie nielen vodného potenciálu, ale aj pre stanovenie ekologickej kvality posudzovaného uzemia. Klimaticky patri riešene uzemie Inoviec do mierne teplej klimatickej oblasti. Uzemie je pod vyznievajúcim vplyvom relatívne teplej klímy od Stredozemného mora a vyznievajúcim vplyvom relatívne vlhkej suboceanskej klímy od Atlantického oceánu. Tento charakter podnebia podmieňuje existenciu variantu základnej vegetačnej stupňovitosti. Vo Vihorlatských vrchoch podobne ako v iných pohoriach Slovenska závisí klimatická charakteristika od reliéfu a s nim súvisiacej nadmorskej výšky. Vyplýva to z relatívne malých horizontálnych vzdialenosti a veľkých výškových rozdielov, ktore majú rozhodujúci vplyv na teplotu, zrážky, silu a smer vetra. Najteplejší mesiac v riešenom uzemi je júl a najchladnejší január. Hrubú informáciu o zmene teploty vzduchu v závislosti od nadmorskej výšky uvádzame v tabuľke, v ktorej su zistene mesačne a ročne vertikálne gradienty teploty (GT) vzduchu pre širšiu časť riešeného uzemia.

Priemerná ročná teplota sa pohybuje v rozpätí 9 až 10 oC. Priemerne teploty su v januári -5 až -7 oC, priemerná teplota v júli sa pohybuje 12 až 16 oC . V chladnom období roka je relatívna vlhkosť vzduchu zreteľne vyššia, v teplom období je nižšia. Minimálna relatívna vlhkosť vzduchu je na jar najčastejšie v apríli, pri. v máji; maximálna v decembri. S nadmorskou výškou sa relatívna vlhkosť vzduchu zvyšuje. Ročný úhrn zrážok v katastrálnom uzemi Inovce sa pohybuje okolo 700 až 900 mm. Ročný priebeh zrážok ma výrazný vzrastajúci trend od marca do júna, pri. Jula, potom nastáva pokles.

2.1.4 Seizmicita

Geologicko-tektonicka stavba a prejavy neotektonických /v období sarmat – kvartér/ pohybov v uzemi majú veľký vplyv na seizmicitu uzemia. Záujmové uzemie je porušene početnými zlomovými systémami. Za potenciálne seizmicky aktívne zlomy možno považovať Vihorlatsky zlom. Na tento zlom je možne viazať aj ohnisko zemetrasení, ktore boli lokalizovane v nedávnej minulosti v tomto regióne. Hĺbka ohnísk zemetrasení je 3-13 km, magnitúda 5,01 – 5,7. Podľa pril. A/2 STN 73 0036 riešene uzemie, ktore sa nachádza severne od seizmickej línie Vranov – Michalovce – Vyšne Nemecké, leží v oblasti s

maximálnou seizmicitou do 6 st. stupnice MSK64.

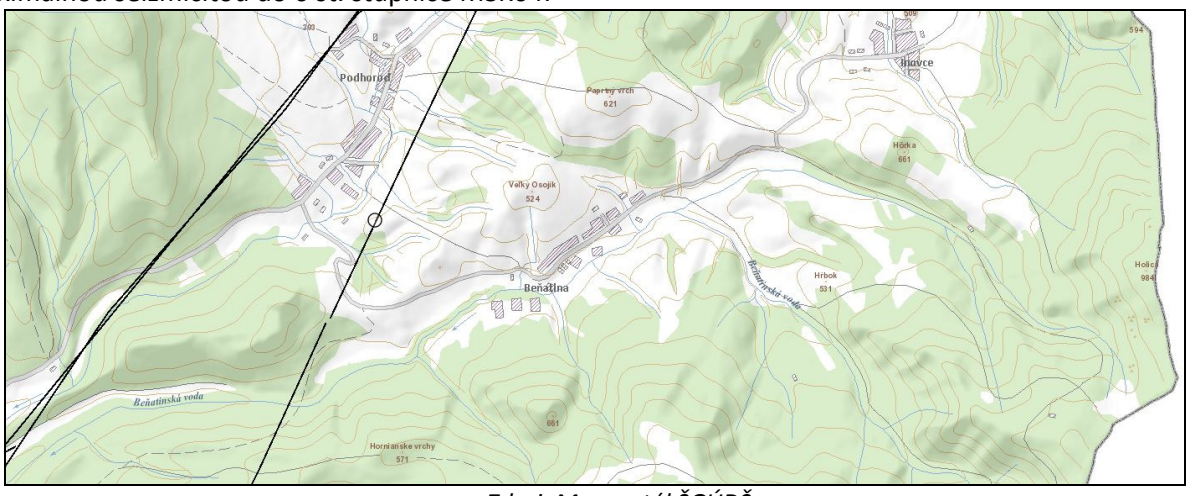

Zdroj: Mapportál ŠGÚDŠ

2.2 VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ ÚPN VÚC KOŠICKÉHO KRAJA

2.2.1 ÚPN VÚC Košický kraj

Priestorové a funkčné usporiadanie obce riadiť v súlade so schválenou nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou. Územný plán veľkého územného celku Košického kraj v znení neskorších zmien a doplnkov.

Záväzné časti ÚPN – VÚC Košického kraja v znení jeho neskorších zmien a doplnkov a jeho záväzné regulatívy, ktoré majú dopad na katastrálne územie obce (znenie regulatívov prevzaté z VZN Košického samosprávneho kraja):

I. ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY ÚZEMNÉHO ROZVOJA

2. V oblasti osídlenia, usporiadania územia a sídelnej štruktúry

2.1. podporovať rozvoj sídelnej štruktúry vytváraním polycentrickej siete centier osídlenia, ťažísk osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov,

2.7. rešpektovať pri novej výstavbe objekty obrany štátu a ich ochranné a bezpečnostné pásma

2.17. vytvárať podmienky pre rovnovážny vzťah urbánnych a rurálnych území a integráciu funkčných vzťahov mesta a vidieka, pričom pri ich rozvoji zohľadniť koordinovaný proces prepojenia sektorových strategických a rozvojových dokumentov,

2.18. podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvárania rovnocenných životných podmienok obyvateľov a zachovania vidieckej (rurálnej) krajiny ako rovnocenného typu sídelnej štruktúry,

2.19. zachovávať špecifický ráz vidieckeho priestoru a pri rozvoji vidieckeho osídlenia zohľadňovať špecifické prírodné, krajinné a architektonicko-priestorové prostredie, pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru,

2.20. vytvárať podmienky pre dobrú dostupnosť vidieckych priestorov k sídelným centrám, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí.

2.21. vytvárať podmienky pre udržanie a oživenie stagnujúceho a upadajúceho vidieckeho osídlenia v priestoroch:

2.21.3. oblasť Sobraniec

3. V oblasti sociálnej infraštruktúry

3.1 zamerať hospodársky rozvoj jednotlivých okresov v kraji na zvýšenie počtu pracovných príležitostí v

súlade s kvalifikačnou štruktúrou obyvateľstva s cieľom znížiť vysokú mieru nezamestnanosti vo väčšine okresov kraja,

3.2 vytvárať podmienky pre rozvoj bývania vo všetkých jeho formách s cieľom zvyšovať štandard bývania a približovať sa postupne k úrovni vyspelých štátov EÚ,

3.3 vytvárať podmienky pre rozširovanie siete zariadení poskytujúcich sociálnu pomoc s preferovaním zariadení rodinného typu a zvyšovanie kvality ich služieb;

3.7. vytvárať podmienky pre rozširovanie siete zariadení sociálnej pomoci a sociálnych služieb pre občanov odkázaných na sociálnu pomoc a občanov s ťažkým zdravotným postihnutím,

3.8. podporovať rozvoj existujúcich a nových kultúrnych zariadení ako neoddeliteľnú súčasť poskytovania kultúrnych služieb obyvateľstvu a zachovania kultúrneho dedičstva, podporovať proporcionálny rozvoj kultúrnej infraštruktúry a budovanie domov tradičnej ľudovej kultúry.

4. V oblasti rozvoja rekreácie, kúpeľníctva a cestovného ruchu

4.8. viazať lokalizáciu služieb cestovného ruchu prednostne do sídiel s cieľom zamedziť neodôvodnené rozširovanie rekreačných útvarov vo voľnej krajine, pričom využiť aj obnovu a revitalizáciu historických mestských a vidieckych celkov a objektov kultúrnych pamiatok,

4.10. rozvíjať a zvyšovať komplexnosť, štandard a kvalitu ponuky rekreačných a športových aktivít, služieb cestovného ruchu a všetkých turisticky atraktívnych miest, obcí a stredísk cestovného ruchu.

4.11. podporovať výstavbu nových stredísk cestovného ruchu a rekreácie len v súlade so schválenou územnoplánovacou dokumentáciu, resp. územnoplánovacím podkladom príslušného stupňa,

4.13. vytvárať podmienky pre rozvoj krátkodobej rekreácie obyvateľov miest a väčších obcí budovaním rekreačných stredísk a zamerať sa na podporu budovania vybavenosti pre prímestskú rekreáciu v zázemí sídiel,

4.16. zabezpečiť na územiach európskej sústavy chránených území a územiach národnej sústavy chránených území funkcie spojené s rozvojom turizmu a rekreácie tak, aby nedochádzalo k zhoršeniu stavu ochrany týchto území a predmetu ich ochrany

4.17. podporovať ťažiskové formy cestovného ruchu v Košickom kraji (vidiecky a agroturistika, mestský a kultúrno-poznávací, kúpeľný a zdravotný, zimný, letná turistika a pobyty pri vode a aktivity súvisiace s rozvojom tradičných remesiel a gastronómie špecifických pre Košický kraj).

5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ochrany kultúrneho dedičstva, ekológie, ochrany prírody, prírodných zdrojov a starostlivosti o krajinu a tvorby krajinnej štruktúry

5.1. chrániť najkvalitnejšiu poľnohospodársku pôdu v katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdnoekologických jednotiek, ... a lesných pozemkov ako faktor usmerňujúci urbanistický rozvoj kraja, zabezpečovať ochranu prírodných zdrojov vhodným a racionalizovaným využívaním poľnohospodárskej a lesnej krajiny,

5.2. zabezpečiť funkčnosť nadregionálnych a regionálnych biocentier a biokoridorov pri ďalšom funkčnom využití a usporiadaní územia, uprednostniť realizáciu ekologických premostení regionálnych biokoridorov a biocentier pri výstavbe líniových stavieb; prispôsobiť vedenie trás dopravnej a technickej infraštruktúry tak, aby sa netrieštil komplex lesov,

5.3. podporovať výsadbu plošnej a líniovej zelene, prirodzený spôsob obnovy a revitalizáciu krajiny v nadregionálnych biocentrách a biokoridoroch,

5.4. zohľadniť a revitalizovať v územnom rozvoji:
b) pamiatkový fond, národné kultúrne pamiatky, ako aj ochranné pásma všetkých kategórií pamiatkového fondu,

5.5. zabezpečovať nástrojmi územného plánovania ekologicky optimálne využívanie územia pri rešpektovaní a skvalitňovaní územného systému ekologickej stability, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni regionálnej a lokálnej,

5.8. v nadväznosti na systém náhrad pri vynútenom obmedzení hospodárenia rešpektovať pri hospodárskom využití prvky regionálneho územného systému ekologickej stability a požiadavky na ich ochranu a funkčnosť; z prvkov územného systému ekologickej stability vylúčiť hospodárske využitie týchto území, prípadne povoliť len extenzívne využívanie, zohľadňujúce existenciu cenných ekosystémov,

5.9. podmieniť usporiadanie územia z hľadiska aspektov ekologických, ochrany prírody, prírodných zdrojov a tvorby krajinnej štruktúry,

5.10. v chránených územiach (európska sústava chránených území NATURA 2000 vrátane navrhovaných, národná sústava chránených území, chránené územia vyhlásené v zmysle medzinárodných dohovorov), v prvkoch prírodného dedičstva UNESCO, v NEOCENT, v biotopoch európskeho významu, národného významu a v biotopoch druhov európskeho a národného významu zosúladiť využívanie územia s funkciou ochrany prírody a krajiny s cieľom udržania resp. dosiahnutia priaznivého stavu druhov, biotopov a častí krajiny,

5.11. rešpektovať pri umiestňovaní činností do územia hodnotovo-významové vlastnosti krajiny integrujúce v sebe prírodné a kultúrne dedičstvo, nerastné bohatstvo, vrátane energetických surovín a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov, ako aj elimináciu nežiaducich zmien v charakteristickom vzhľade krajiny,

5.12. zabezpečovať zachovanie a ochranu všetkých typov mokradí, revitalizovať vodné toky a ich brehové územia s cieľom obnoviť a zvyšovať vododržnosť krajiny a zabezpečiť dlhodobo priaznivé existenčné podmienky pre biotu vodných ekosystémov,

5.13. identifikovať stresové faktory v území a zabezpečiť ich elimináciu

5.13.1 vzdušné elektrické vedenia postupne ukladať do zeme,

5.13.3 vytvárať podmienky pre prednostnú realizáciu verejného technického vybavenia v urbanizovaných priestoroch,

5.14. podporovať zmenu spôsobu využívania poľnohospodárskeho pôdneho fondu zatrávnením ornej pôdy ohrozovanej vodnou a veternou eróziou,

5.15. zabezpečiť pri rekonštrukcii krajiny vrátane projektov pozemkových úprav podmienky pre uplatňovanie zásad tvorby krajiny s rešpektovaním špecifických foriem osídlenia a historických krajinných štruktúr v typickom charaktere poľnohospodárskej krajiny,

5.17. zabezpečiť trvalo ochranu krajiny v zmysle Európskeho dohovoru o krajine smerujúcu k zachovaniu a udržaniu významných alebo charakteristických čŕt krajiny vyplývajúcich z jej historického dedičstva a prírodného usporiadania, alebo ľudskej aktivity,

5.18. rešpektovať pri umiestňovaní činností do územia záplavové a zosuvné územia, realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť obmedzenie alebo zmiernenie ich prípadných negatívnych vplyvov,

5.19. zachovať prirodzené inundačné územia vodných tokov mimo zastavaných území obcí na transformáciu povodňových prietokov počas povodní.

7. V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry

7.1. zvyšovať podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov s cieľom dosiahnuť úroveň celoslovenského priemeru,

7.4. na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou využívať prednostne zdroje podzemných vôd,

7.9. znižovať rozdiel medzi podielom odkanalizovaných obyvateľov a podielom zásobovaných obyvateľov pitnou vodou,

7.10. zvyšovať úroveň v odkanalizovaní a čistení odpadových vôd miest a obcí s cieľom dosiahnuť úroveň celoslovenského priemeru,

7.14. vytvárať priaznivé podmienky na intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike, podporovať a presadzovať v

regiónoch s podhorskými obcami využitie miestnych energetických zdrojov (biomasa, geotermálna a solárna energia, malé vodné elektrárne a pod.) pre potreby obyvateľstva i služieb,

7.15. chrániť koridory existujúcich elektrických vedení a územia zálohované pre výstavbu zariadení zabezpečujúcich zásobovanie elektrickou energiou,

7.15.9. chrániť koridor pre nové 2x110 kV napájanie ES Michalovce – ES Sobrance – ES Snina.

8. V oblasti hospodárstva a regionálneho rozvoja

8.4. stabilizovať a revitalizovať poľnohospodárstvo diferencovane podľa poľnohospodárskych produkčných oblastí s prihliadnutím na chránené územia prírody a na existujúci funkčný územný systém ekologickej stability,

8.7. zabezpečiť starostlivosť o zachovanie a stabilizáciu plošnej výmery lesných pozemkov a rešpektovať lesné pozemky a ich ochranné pásmo ako limitujúci prvok pri územnom rozvoji krajiny,

8.10. rozvíjať tradičnú remeselnú výrobu, doplnkové výroby a nevýrobné činnosti súvisiace s poľnohospodárskou a lesnou činnosťou, ako integrovanú súčasť hospodárenia na pôde podporujúce rozvoj vidieka,

8.11. vychádzať v územnom rozvoji predovšetkým z princípu rekonštrukcie a sanácie existujúcich priemyselných, stavebných a poľnohospodárskych areálov,

8.17. a) minimalizovať používanie fosílnych palív v energetike,
b) podporovať efektívne zavádzanie výroby elektrickej energie a tepla z dostupných obnoviteľných zdrojov,
c) podporovať využívanie alternatívnych zdrojov energie.

II. VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú tieto:

5. Nadradená technická infraštruktúra

5.7. stavby zariadení zabezpečujúcich zásobovanie elektrickou energiou

5.7.9. 2x110 kV napájanie ES Michalovce – ES Sobrance – ES Snina.

Stavby spojené s realizáciou záväzných regulatívov ÚPN obce sú verejnoprospešné. Na uvedené stavby sa vzťahuje zákon č.50/1976 Zb. a zákon č.282/2015 o vyvlastnení pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k ním a o zmene a doplnení niektorých zákonov s účinnosťou od 01.07.2016.

2.3 ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE

2.3.1 Obyvateľstvo

Rozbor demografických charakteristík je spracovaný na základe celoštátnych sčítaní ľudí, domov a bytov (r. 1970, 1980, 1991, 2001 a 2011). Údaje Štatistického úradu SR sú z posledného Sčítania obyvateľov, domov a bytov zo dňa 21. mája 2011 a pravidelných štatistických zisťovaní.

Podľa dynamiky vývoja pohybu obyvateľstva (prírastok, úbytok) sú obce zaradené do štyroch kategórií:

Kategória obce	Priemerný ročný prírastok obyvateľstva
rýchlo rastúca	nad + 5 %
pomaly rastúca	+ 2 – + 5 %
stagnujúca	- 2 – + 2 %
regresívna	pod - 2 %

Údaje o vekovej štruktúre obyvateľstva sú hodnotené v troch základných vekových skupinách (podľa EÚ):

predproduktívny vek 0 – 14 rokov
produktívny vek 15 – 64 rokov
poproduktívny vek 65 a viac rokov.

Zmenšovanie podielu mladšej populácie a zvyšovanie podielu starších vekových skupín obyvateľstva (zhoršenie vekovej štruktúry obyvateľstva) môže mať za následok pokles reprodukčných schopností populácie. Pomer predproduktívnej a poproduktívnej zložky obyvateľstva, označený ako index vitality, môže okrem iného vypovedať aj o populačných možnostiach vo výhľade. Podľa dosiahnutej hodnoty indexu vitality sa obyvateľstvo zaraďuje do 6-tich typov populácie:

Hodnota indexu vitality	Typ populácie
Nad 300	veľmi progresívna (rýchlo rastúca)
201 – 300	progresívna (rastúca)
151 – 200	stabilizovaná rastúca
121 – 150	stabilizovaná
101 – 120	stagnujúca
Menej ako 100	regresívna (ubúdajúca)

Vývoj a charakteristika demografického potenciálu

K 31.12.2013 žilo v obci Beňatina 207 obyvateľov, čo predstavuje 0,91 % z celkového počtu obyvateľov okresu Sobrance.

Celková rozloha katastrálneho územia obce je 1863,84 ha, priemerná hustota osídlenia 11 obyvateľov na 1 km^2.

Retrospektívny vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1970 – 2013

Rok sčítania	**1970**	**1980**	**1991**	**2001**	**2011**	**2013**
Počet obyvateľov	488	459	339	271	199	207
Prírastok obyvateľov		- 29	- 120	- 68	- 72	+ 8
Index rastu		94,1	73,9	79,9	73,43	104,02
∅ ročný prírastok		- 0,59 %	- 2,38 %	- 2,01 %	- 2,66 %	+ 2,01 %

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Podľa dynamiky vývoja pohybu obyvateľstva obec Beňatina od roku 1970 do roku 2011 dosahovala úbytky obyvateľstva. V rokoch 1980 – 1991 došlo k výraznému zníženiu počtu obyvateľov (- 120 osôb) . Po roku 2011 obec zaznamenala v priebehu dvoch rokov prírastok + 8 obyvateľov. Na tomto prírastku sa podieľal prevažne migračný pohyb. Priemerné ročné prírastky sa dostali pod hranicu – 2 %, čo zaradilo obec medzi regresívne sídlo. Od roku 2011 sa zaradila obec do kategórie pomaly rastúcej.

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v období rokov 1991 – 2013

Rok	Počet obyvateľov				Index vitality
	Spolu	Vekové skupiny			
		predproduktívny	produktívny	poproduktívny	
1991	339	57	181	101	56,4
%	100,00	16,81	53,39	29,79	
2001	271	23	156	92	25,0
%	100,00	8,49	57,56	33,94	
2011	199	22	127	50	44,00

%	100,00	11,10	63,80	25,10	
2013	207	21	135	51	41,18
%	100,00	10,14	65,22	26,64	

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Z uvedeného prehľadu vidieť, že veková štruktúra obyvateľstva v obci Beňatina sa počas celého sledovaného obdobia vyvíjala veľmi nepriaznivo, kde poproduktívne obyvateľstvo výrazne prevažuje nad predproduktívnym a index vitality je pod úrovňou 100 bodov, (regresívny - ubúdajúci typ populácie), čo je hlavným prejavom starnutia populácie.

Priemerný vek obyvateľstva v roku 1991 bol 41,4 rokov, v roku 2001 sa zvýšil na 45,2 rokov, v roku 2011 dosiahol 47,60.

Podľa Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 v obci tvoria ženy 54,77 % z celkového počtu obyvateľov. Podľa vzdelanostnej štruktúry základné vzdelanie má ukončených 30,15 % obyvateľov, učňovské a stredné bez maturity 28,14 %, stredné odborné s maturitou a stredné všeobecné 19,59 % a vyššie a vysokoškolské 4,52 % obyvateľstva. Z náboženského vyznania prevláda pravoslávna cirkev (52,76 %) a gréckokatolícka cirkev (39,19 %). Podľa národnostnej štruktúry sa v obci okrem slovenskej národnosti (82,91 %) hlási aj 12,06 % k rusínskej etnickej skupine. Ostatné národnosti sa podieľajú s menej ako 1 % na zložení obyvateľstva obce. Údaje sú spracované z výsledkov Sčítania obyvateľov, domova bytov z 21.mája 2011.

Návrh

Podľa „Prognózy vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035“ (Šprocha, Vaňo, Bleha, október 2013), je zrejmé, že na Slovensku vzniknú do roku 2035 tri regióny s vysokým populačným potenciálom (rozvojové regióny) a jeden región s nízkym populačným potenciálom (depopulačný región). Úbytok a starnutie obyvateľstva v okresoch s nízkym populačným potenciálom budú mať dopady na spôsob života aj životnú úroveň týchto regiónov. Strata dynamiky a stagnácia sa prejaví predovšetkým na trhu práce na strane ponuky aj dopytu. Pôjde o regióny s vysokými nárokmi na zdravotnú aj sociálnu starostlivosť a služby pre seniorov.

Okres Sobrance patrí medzi najstaršie okresy na východnom Slovensku a v rámci okresov SR patrí medzi okresy s najväčším celkovým úbytkom obyvateľstva (-5,07 na 1000 obyv.). Predstavuje územie so zložitou hospodárskou situáciou, bez významnejšej ekonomickej základne, z ktorého sa obyvatelia vysťahovávajú. Najväčší úbytok spôsobuje prirodzený pohyb (prevaha zomretých nad narodenými), ale v nemalej miere aj migrácia za prácou. V záujme zvrátenia negatívneho demografického vývoja je potrebné vytvoriť dostatočný počet pracovných príležitosti, prijať opatrenia pre podporu v bytovej politike a sociálnej infraštruktúre.

Pri prognóze obyvateľov do roku 2025 v obci Beňatina sa vychádzalo z „Prognózy vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035“ (Šprocha, Vaňo, Bleha, október 2013), z doterajšieho celkového pohybu obyvateľstva v obci a s využitím exponenciálnej funkcie, ktorá vychádza z teoretických úvah o stabilnej populácii. Predpokladaná miera rastu populácie (celkový pohyb obyvateľstva) je 10 ‰ za rok.

Prognóza vývoja počtu obyvateľov do roku 2035

rok	**2011**	2013	**2015**	2020	**2025**	2030	**2035**
Beňatina	**199**	207	**211**	221	**232**	244	**256**

Pre porovnanie uvádzame prognózu demografického vývoja za okres Sobrance podľa „Prognózy vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035“:

Okres Sobrance :

Rok 2015	22 610 obyvateľov
Rok 2020	22 236 obyvateľov
Rok 2025	21 826 obyvateľov
Rok 2030	21 394 obyvateľov
Rok 2035	20 881 obyvateľov

2015 - 2035 úbytok celkom: - 1 958 obyvateľov (- 7,34%).

2.3.2 Zamestnanosť a pracovné príležitosti

Vývoj počtu ekonomicky aktívnych obyvateľov a ich podielu na celkovom počte obyvateľov má klesajúcu tendenciu. Ide o postupné prejavovanie sa starnutia obyvateľstva a posun početnejších skupín do vyššieho veku. Podľa Štatistického úradu SR (REGDAT - databáza regionálnej štatistiky), v okrese Sobrance od roku 2001 bol zaznamenaný pokles ekonomicky aktívneho obyvateľstva. Kým v roku 2001 EA obyvateľstvo tvorilo 47,97 % z celkového počtu, v roku 2011 to bolo 42,10 %. Pre porovnanie Košický kraj vykazoval v roku 2001 47,90 % EA obyvateľstva, v roku 2011 to bolo 45,35 % osôb z celkového počtu obyvateľov kraja.

Podľa SODB 2011 z celkového počtu 199 obyvateľov obce tvorilo 73 ekonomicky aktívnych osôb, čo predstavuje 36,68 % (okres Sobrance 42,10 %). Z toho ženy tvorili 47,94 %. Nezamestnaných ekonomicky aktívnych bolo 23 osôb. Ekonomický aktívnych osôb v pozícii zamestnanca bolo 46, v pozícii podnikateľ bez zamestnancov 8 osôb. Z hospodárskych odvetví najviac osôb pracovalo vo verejnej správe a obrane, povinné soc. zabezpečenie (8) a stavebníctve (7). Do zamestnania dochádzalo 46 ekon. aktívnych osôb.

Ekonomická aktivita a zamestnanosť v roku 2011 (SODB 2011)

Obec	Počet obyvateľov celkom	Počet ekonomicky aktívnych osôb		Počet nezamestnaných	
		celkom	% z celkového počtu obyvateľov	celkom	% z ekonomicky aktívnych obyvateľov
Beňatina	199	73	36,68	23	31,51

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Podľa štatistických sledovaní ÚPSVaR za okres Sobrance vykazoval v mesiaci august 2014 21,32 %-nú mieru evidovanej nezamestnanosti, ktorá patrí k relatívne najvyšším na Slovensku. V Košickom kraji bola evidovaná v tomto období 16,52 % miera evidovanej nezamestnanosti.

Na základe „Prognózy vývoja obyvateľov v okresoch SR do roku 2035“ môžeme očakávať pre navrhované obdobie územného plánu - rok 2030 nárast poproduktívnej zložky populácie. Podľa už spomenutej prognózy za okres Sobrance v roku 2015 sa predpokladá nárast celkových úbytkov obyvateľstva - 3,27, v roku 2030 to bude úbytok - 4,48 obyvateľov (na 1000 obyv.). Priemerný vek v roku 2015 sa predpokladá 40,05, v roku 2030 sa zvýši na 43,37 rokov. S týmto ukazovateľom súvisí aj vývoj ekonomicky aktívneho obyvateľstva, kedy bude dochádzať k jeho postupnému znižovaniu.

Priaznivý vývoj zamestnanosti v obci nemožno predpokladať, ten bude závisieť od ponuky pracovných príležitosti v okresnom meste Sobrance, ako aj výraznejšími investičnými aktivitami v rámci okresu a cezhraničnej spolupráce.

Podľa štatistických sledovaní ÚPSVaR za okres Sobrance vykazoval v mesiaci august 2014 21,32 %-nú mieru evidovanej nezamestnanosti, ktorá patrí k relatívne najvyšším na Slovensku. V Košickom kraji bola evidovaná v tomto období 16,52 % miera evidovanej nezamestnanosti.

Na základe „Prognózy vývoja obyvateľov v okresoch SR do roku 2035“ môžeme očakávať pre navrhované obdobie územného plánu - rok 2030 nárast poproduktívnej zložky populácie. Podľa už

spomenutej prognózy za okres Sobrance v roku 2015 sa predpokladá nárast celkových úbytkov obyvateľstva - 3,27, v roku 2030 to bude úbytok - 4,48 obyvateľov (na 1000 obyv.). Priemerný vek v roku 2015 sa predpokladá 40,05, v roku 2030 sa zvýši na 43,37 rokov. S týmto ukazovateľom súvisí aj vývoj ekonomicky aktívneho obyvateľstva, kedy bude dochádzať k jeho postupnému znižovaniu.

Priaznivý vývoj zamestnanosti v obci nemožno predpokladať, ten bude závisieť od ponuky pracovných príležitosti v okresnom meste Sobrance, ako aj výraznejšími investičnými aktivitami v rámci okresu a cezhraničnej spolupráce.

2.3.3 Bytový fond

Domový a bytový fond sa podrobne sleduje počas sčítania obyvateľstva, domov a bytov. Ku dňu Sčítania obyvateľov domov a bytov zo dňa 21.mája 2011 bol v obci tento stav domového a bytového fondu:

Domový fond tvorilo v obci spolu 93 domov, z toho:

- trvale obývaných 69 domov, z ktorých tvorilo:
  - 69 rodinných domov
  - 0 bytových domov
  - 0 iné domy
- neobývaných bolo 16 domov a to z dôvodu:
  - zmeny vlastníka (2 domy)
  - určené na rekreáciu (7 domov)
  - nespôsobilé na bývanie (1 dom)
  - z iných dôvodov (6 domov).
- s nezistenou obývanosťou 8 domov.

Vývoj počtu trvale obývaných bytov v rokoch 1970 – 2011

Rok sčítania	1970	1980	1991	2001	2011
Počet trvale obývaných bytov	97	96	89	82	69
Prírastok bytov	-1	- 7	- 7	- 13	
Počet bytov/1 000 obyv.	198,8	209,2	262,5	302,6	346,73
Okres Sobrance	226,9	253,9	286,9	282,3	289,1
Košický kraj	247,6	273,6	297,9	296,8	295,6
SR			370,0	353,5	321,3

Zdroj: ÚPN-VÚC Košický kraj, Zmeny a doplnky 2014, vlastné výpočty

Z rozboru základných charakteristík bytového fondu obce Beňatina možno konštatovať, že doterajší vývoj bytov zaznamenal najväčší úbytok po roku 2001. Do roku 2001 obec dosahovala v počte bytov na 1000 obyvateľov a v počte obyvateľov na jeden byt (obložnosť) hodnoty pod priemerom okresu Sobrance ako aj krajského priemeru. Po roku 2001 dosiahli kladné hodnoty.

Vývoj obložnosti v rokoch 1970 - 2011

Rok sčítania	1970	1980	1991	2001	2011
Obložnosť (obyv./ byt)	5,03	4,78	3,81	3,30	2,88
Okres Sobrance	4,41	3,94	3,49	3,54	3,45
Košický kraj	4,04	3,65	3,36	3,37	3,38
SR				2,83	3,11

Zdroj: ÚPN-VÚC Košický kraj, Zmeny a doplnky 2014, vlastné výpočty

Priemerný vek rodinných domov je 44 rokov. Postavené sú prevažne z materiálov kameň a tehla. Prevládajú domy 4-izbové (24) a s 5^{+} obytnými miestnosťami (22). Rodinné domy s obytnou plochou 40 –

80 m^2 (50) a s obytnou plochou 120$^+$ m^2 (11).

Trvale obývané domy podľa obdobia výstavby

Obec	Do roku 1945	1946-1990	1991-2000	2001 a viac	nezistené
Beňatina	7	54	0	0	8

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Vo vzťahu k prognóze vývoja obyvateľstva a potrebám rozvoja bytovej výstavby v obci je potrebné sa zamerať na obnovu jestvujúceho bytového fondu, zvýšenie jeho kvality a modernizáciu. Rozvoj bývania navrhnúť tak, aby v roku 2035 pri predpokladanom zvýšení počtu obyvateľov na 256 boli dosiahnuté tieto ukazovatele:

- počet obyvateľov na jeden byt 2,88
- počet bytov na 1 000 obyvateľov 346,73,

čo sú dosiahnuté hodnoty za obec Beňatina v roku 2011, ktoré sú priaznivejšie ako okresné, krajské aj celoslovenské ukazovatele. To znamená:

- pre predpokladaný nárast obyvateľov o 57 obyvateľov do roku 2035 (od roku 2011) je potrebných **cca 20 bytových jednotiek (RD**),
- ak by sme chceli dosiahnuť ukazovateľ obložnosti 2,88 obyv./byt pre celkový počet obyvateľov 256 v roku 2035 je potrebné navrhnúť a pripraviť územie pre výstavbu nových domov a rekonštrukciu jestvujúceho domového fondu na celkový počet cca 89 bytových jednotiek (RD) v obci (89 b.j. návrh rok 2035 – 69 b.j. počet obývaných domov v roku 2011 = **20 b.j.** potreba pre navrhovanú obložnosť 2,88 obyv/byt v roku 2035.

Návrh

- navrhované obytné súbory (rodinné domy) k navrhovanému obdobiu cca 15 – 20 rokov,
  - lokalita „Pod hrbom“ – severozápadná časť obce,
  - lokalita „Pod Lieštinami“ – južná časť obce,
  - lokalita „Paseky“ – juhovýchodná časť obce,
  - využitie nadrozmerných záhrad a prieluk v obci

2.4 RIEŠENIA ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY OBCE

2.4.1 Význam, poloha a funkcia obce v štruktúre osídlenia

Obec Beňatina leží v hornej časti údolia rovnomenného potoka v kotline Popriečneho v nadmorskej výške okolo 410 m. O potoku Beňatina su správy zo 14. storočia. Vtedy priľahlé uzemie patrilo k panstvu Tibava. Na Beňatinu sa zaiste vzťahuje doklad z roku 1418 o dvoch podhradiach tibavského hradu. Jednou z podhradných dedín bol Podhradík, druhou Beňatina. O dedine s trvalým názvom Beňatina poznáme doklad až z roku 1497. Na základe týchto sprav, zemepisnej polohy dediny a vývoja osídlenia priľahlej kotliny usudzujeme, že Beňatinu založili usadlíci podľa zákupného, valašského pravá v druhej polovici 15. storočia, avšak pred rokom 1497. sídlisko dostalo názov podľa staršieho slovenskeho názvu potoka. Jeho názov je typologicky blízky starobylému názvu Vojnatina. Dedina vznikla na uzemi panstva Tibava a k tomuto panstvu patrila aj v 16.-17. storočí. Predpokladane valašské obyvateľstvo sa v druhej polovici 16. storočia venovalo aj roľníctvu. V roku 1567 hospodárili tri domácnosti na celých a päť na polovičných usadlostiach, takže boli zdanene od 5,5 porty. V roku 1588 užívali tri domácnosti polovične, dve domácnosti štvrtinové usadlosti, preto boli zdanene od dvoch port. Okrem týchto tam žili dve želiarske domácnosti, ako aj rodina miestneho šoltýsa. V poslednej štvrtine 16. storočia sa do Beňatiny prisťahovali noví obyvatelia, čo spôsobilo, že v roku 1599 malo sídlisko tridsať obývaných poddanských domov a dom šoltýsa. Na prelome 16. a 17. storočia bola Beňatina stredne veľkou, resp. veľkou dedinou s takmer

výlučné poddanským obyvateľstvom. avšak v 17. storočí sa postupne zmenšoval aj počet poddanských domácnosti aj domov. V roku 1715 mala dvanásť sedliackych a v roku 1720 už devätnásť sedliackych a dve želiarske domácnosti. Pravdepodobne v druhej polovici 16., pripadne v prvej polovici 18. storočia v dedine postavili kostol, v ktorom v polovici 18. storočia pôsobili gréckokatolícki a koncom 18. storočia údajné pravoslávni farári. V rokoch 1773-1809 spravoval gréckokatolícke Mukačevské biskupstvo Andrej Bačinský rodák z Beňatiny. Napriek tomu dedinu považovali za slovenskú. Beňatina a Podhoroď boli najsevernejšími dedinami panstva Tibava a okrajovými dedinami Užskej stolice.

2.4.2 Väzby obce na záujmové územie

Obec Beňatina sa nachádza severovýchodné od okresného mesta Sobrance. Katastralne uzemie obce je v dotyku s obcami (katastrálnymi územiami obci) - k.ú. Inovce, Podhoroď, Choňkovce a Koňuš. Východná časť k.ú. susedí so štátnou hranicou Ukrajina. Z hľadiska širšieho uzemia je obec Beňatina začlenená do administratívneho uzemia okresu Sobrance a do administratívneho uzemia Košického samosprávneho kraja.

Obec Beňatina leží medzi Vihorlatom a Popričným v eróznej kotline Beňatinská voda, región Zemplín. Podľa geomorfologického členenia okresu Sobrance kat. územie obce sa nachádza v podcelku Ublianskej pahorkatine a Popriečny. Nadmorská výška obce je 406 m n. m..

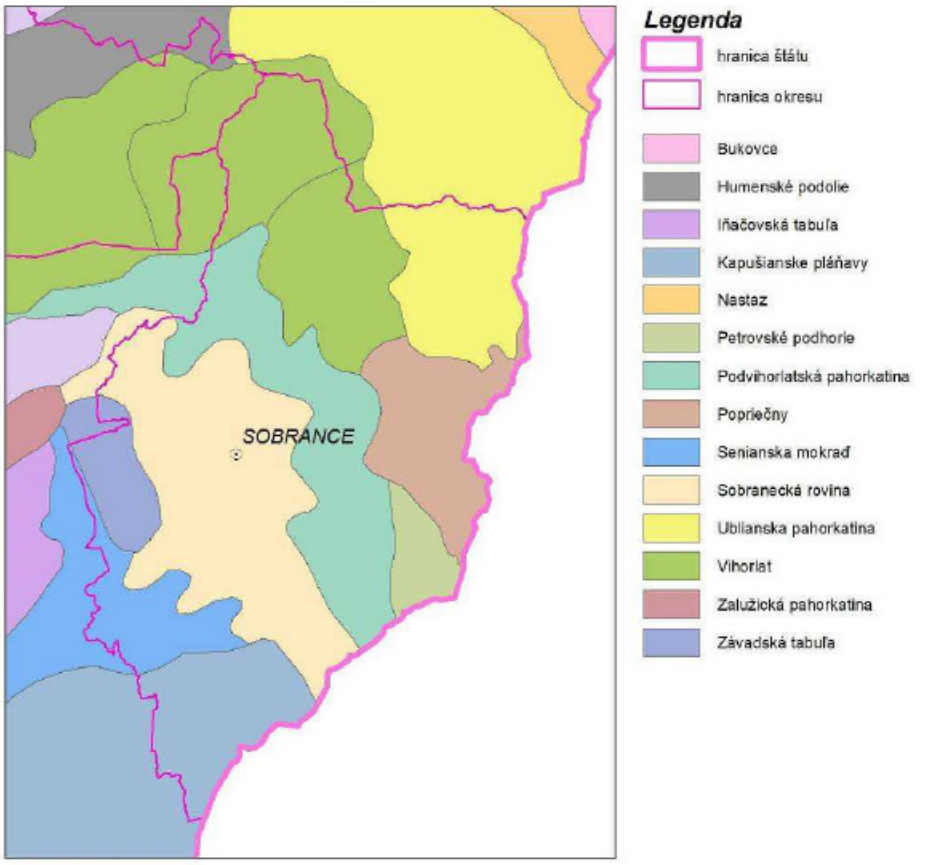

Obr. č. 1: Geomorfologické členenie okresu Sobrance

Zdroj: R-USES okresu Sobrance

Obec je vzdialená od krajského mesta Košice 94 km , okresného mesta Sobrance približne 16 km. Podľa posledného sčítania obyvateľstva dňa 31.12.2019 bol evidovaný stav 185 obyvateľov, hustota obyvateľov je 9,92 oby./km^2.

Z hľadiska štruktúry osídlenia patrí obec Beňatina do druhej veľkostnej skupiny (od 200-499) obcí

v Košickom kraji, že sa nachádza v suburbánnom pásme okresného mesta Sobrance v turisticky zaujímavom prírodnom prostredí Vihorlatských vrchov.

Urbanistický útvar obce je s jasnou rozvinutou uličnou sieťou. V obci sú definované funkčné zóny bývania, občianskej vybavenosti, výroby a športu.

2.4.3 Technická infraštruktúra

Koncepcia rozvoja dopravy Košického kraja pre okres Sobrance sú definované cestnou prvej triedy I/19 Košice - Michalovce, ktorá je definovaná ako cesta medzinárodná (európska) E50, cesta (Transeurópska) "TEM" TEM4 , multimodálny koridor TEN-T Rýn - Dunaj a cestou regionálneho významu cestou triedy II/566 v trase Tibava - Podhoroď - Ubľa. Okres Sobrance má hlavnú dopravnú os vo východo-západnom smere ako cestu I/19 ktorá je cestou celoštátnej úrovne v úseku Košice - Michalovce - Sobrance - hr. Ukrajina. Obec Beňatina je na tento dopravný systém napojená cestou tr. III/3812 - Podhoroď - Beňatina - Inovce.

Miestnymi obslužnými komunikáciami je zabezpečená ďalšia dopravná obsluha v obci. Pešie a cyklistické komunikácii nie sú vybudované. Parkovacie plochy sú čiastočne vybudované pred zariadeniami občianskeho vybavenia. Priamo v obci sú zriadené na ceste tr. III. dve autobusové zastávky v oboch smeroch.

V obci sa nachádza 5 trafostaníc, ktoré su zásobované z VN vedenia č. 410.

V katastrálnom území obec sa nenachádzajú plynárenské zariadenia. Zásobovanie teplom je na báze plynu alebo pevného paliva.

V obci Beňatina je rozostavaný verejný vodovod. Kanalizačná sieť nie je vybudovaná.

Dažďové vody sa zbierajú v cestných rigoloch a z nich jarkami a stružkami stekajú do vodného toku: vodný tok Beňatinská voda, Lubenský potok a Dubnický potok.

Na celom katastrálnom území obce nie sú evidované hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácii, š.p. Bratislava.

Telekomunikačne je obec súčasťou Regionálneho technického centra Východ. Napojenie obce na telekomunikačnú sieť je realizované prostredníctvom uzlového telefónneho obvodu Sobrance. Telefónni účastníci sú pripojení na digitálnu ústredňu, ktorá je v obci Podhoroď. Cez katastrálne územie vedie trasa podzemného oznamovacieho vedenia ST.

Na území obce sa nenachádzajú televízne ani rozhlasové vykrývače. Príjem televízneho a rozhlasové vysielača Dubník je na prevažnej časti územia obce dobrý. Príjem rozhlasového a TV signálu v súčasnosti sa zabezpečuje prostredníctvom individuálnych antén.

Územie obce je pokryté signálmi mobilných operátorov Orange, a.s., Slovak Telecom, ktorých vykrývače sa nachádzajú v severnej časti na hranici katastrálneho územia obce.

2.5 NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

2.5.1 Zhodnotenie urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

Beňatina leží medzi Vihorlatom a Popričným v eróznej kotline potoka Beňatinská voda, ktorá ústi do toku Sobranecký potok. Východná hranica katastra obce je pri št. hranici s Ukrajinou. V záp. časti sa vyskytujú ml. treťohorné travertíny s bohatou flórou. Už. a vých. časť tvoria strmé, hlbokými dolinami rozčlenené svahy *Popričného.* Nadmorská výška v obce je 406 m n. m..

Celková výmera obce je 1 863,8432 ha (18,64 km^2). Poľnohospodárska pôda predstavuje 456,8572

ha. Z toho 2,7108 ha predstavuje orná pôda, 442,6143 ha trvalé trávnaté porasty a približne 11,5321 ha sú záhrady. Nepoľnohospodárska pôda v obci Beňatina je približne 1405,9860 ha a tvoria ju lesné pozemky 1210,6803 ha, vodné plochy 8,4340 ha, zastavané nádvoria 24,0104 ha a ostatné plochy 162,8613 ha.

Podľa klimatického členenia Slovenska (Atlas krajiny SR, 2002) patrí okres Sobrance do teplého a mierne teplého podnebného pásma.

Obec Beňatina je dopravne napojená na cestnú sieť prostredníctvom cesty III/3812 v trase Inovce, Beňatina, Podhoroď, ktorá sa v obci Podhoroď napája na nadriadený dopravný systém, cesta II/566 v trase Tibava - Podhoroď - Ubľa.

Zastavaná štruktúra obce Beňatina je kompaktná, má pretiahnutý tvar v smere severovýchod – juhozápad.

Rozprestiera sa pozdĺž toku Beňatinská voda, ktorá tvorí prírodnú os obce Beňatina a pozdĺž cesty tr. III/3812, ktorá tvorí hlavnú komunikačnú os, na ktorú sa napájajú vedľajšie miestne komunikácie. Na túto kompozičnú os budú naďalej nadväzovať predovšetkým jestvujúce aj uvažovane plochy bývania, občianskej vybavenosti, športu a rekreácie, poľnohospodárskej výroby a skladového hospodárstva. Môžeme skonštatovať, že obec Beňatina nemá typické námestie.

Obytné územie je tvorené typickou vidieckou štruktúrou zástavby. V prvom poradí výstavby bude potrebne riešiť menšie lokality v zastavanom uzemi obce, jednoduchšie napojiteľne na dopravu a ostatne zariadenia technickej infraštruktúry a zároveň zohľadňujúce majetkoprávne možnosti obce a vlastníkov pozemkov.

Prevažná časť obce je tvorená pôvodnými rodinnými domami, ktore len čiastočne vyhovujú plošným, dispozičným, materiálovým a architektonickým nárokom na bývanie. Tento stav je možne eliminovať možnosťou prístavby existujúceho fondu a tým zvýšiť štandard domov a bytov na úroveň súčasných nárokov. Treba brať do úvahy aj ochranu pôvodnej architektúry a parcelácie.

Plochy poľnohospodárskej výroby sú sústredené v juhozápadnej časti zastavaného územia obce. S jej ďalším rozvojom sa aj naďalej uvažuje.

V severovýchodnej časti kat. územia je bývalý Beňatinský lom, ktorý zaplavila spodná voda a vytvorila nádherné tyrkysové jazero obkolesené týmito travertínovými stenami. Tvorba tohto travertínu pokračuje aj v súčasnosti.

V obci Beňatina sa nachádzajú zariadenia základnej občianskej vybavenosti - obecný úrad s kultúrnym domom, cirkevné stavby, potraviny s pohostinstvom.

Dominantou obce je Gréckokatolícky chrám sv. Mikuláša. Jednoloďová neskoroklasicistická stavba s polkruhovým ukončením presbytéria a pred stavanou vežou, z polovice 19. storočia.

Plochy rekreácie sa v obci nenachádzajú. Plochy športu su navrhované predovšetkým vo väzbe na existujúce zariadenia v obci – viacúčelové ihrisko pri obecnom úrade, detské ihrisko pri navrhovanom dennom stacionári a športová plocha v severovýchodnej časti mimo zastavané územie obce. Plochy pre rekreáciu sú situovane v severovýchodnej časti obce pri areáli Beňatinského jazera. Sprístupnenie lokality je po jestvujúcej ceste, ktorá sa pripája na cestu III/3812.

V riešení územného planú obce Beňatina su prehodnotene a stanovene požiadavky na priestorový rozvoj všetkých funkcii, vrátané infraštruktúry.

2.5.2 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

Z hľadiska urbanistickej koncepcie navrhujeme obec rozvíjať v súlade s jeho doterajšou kompozičnou štruktúrou formou ulicovej zástavby.

Rozvoj sídla je navrhovaný intenzívnejšou dostavbou, čím sa zvýši štandard bývania, služieb, občianskej vybavenosti a zníži sa koeficient obývanosti bytov.

Ďalším zámerom riešenia je prehodnotenie a doplnenie zariadení občianskej vybavenosti v navrhovaných plochách. V rámci plôch občianskej vybavenosti je nutné počítať s parkovacími plochami

pre osobné automobily.

Navrhovaná urbanistická koncepcia rozvoja priestorového usporiadania obce Lieskovec:

- zachováva
  - siluetu obce s architektonickou dominantou - gréckokatolícky chrám,
  - kompaktný charakter urbanistickej štruktúry,
  - existujúcu vzrastlú zeleň pri chráme,
  - charakter okolitej poľnohospodárskej krajiny, ktorú dotvára líniovými prvkami zelene v zmysle návrhov MÚSES,
- rešpektuje
  - existujúcu pôdorysnú osnovu obce,
  - existujúcu zástavbu a výškovú hladinu vidieckej zástavby,
- navrhuje plochy pre rozvoj funkcii:
  - bývania v rodinných domoch – preluky, plochy nadrozmerných záhrad, ornej pôdy, lúk a pasienkov
  - plocha pre dom smútku 1 ,
  - plocha pre obecné múzeum 2 ,
  - plocha centra obce - priestor od autobusovej zastávky pri ceste tr. III/3812, gréckokatolícky chrám, obecný a kultúrny dom,
  - na plochách poľnohospodárskej pôdy – plochy technickej infraštruktúry - plocha obecného kompostoviska 5 ,
  - plochy dopravy: pešie a turistické komunikácie s využitím poľných a lesných ciest.

Na obnovu a prestavbu územný plán navrhuje:

- zachovať, prípadne rekonštruovať so zachovaním pôvodného výrazu, niektoré objekty z typickej zástavby, k odstráneniu pristúpiť len v prípade závažného statického narušenia konštrukcie,
- podporovať rekonštrukciu a rozširovanie existujúceho domového fondu dostavbami a nadstavbami (pri dodržaní regulatívov intenzity využitia územia),
- revitalizácia verejnej zelene - v hraniciach zastavaného územia obce,
- dobudovať chýbajúce zariadenia a trasy dopravnej a technickej infraštruktúry,
- rekonštruovať miestne komunikácie.

Návrh na asanáciu

Územný plán neuvažuje s celoplošnými asanáciami existujúcich objektov.

2.6 NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA

Zvýšenie počtu obyvateľstva hlavne za posledné roky súvisí s významom riešeného sídla. Táto okolnosť si vyžaduje vytváranie nárokov pre budovanie novej výstavby pre zariadenia občianskej vybavenosti, služby a drobné prevádzky, bytovej výstavby, šport a rekreácia, podnikateľské aktivity, krajinná zeleň atď. V návrhu funkčnej organizácie vychádzame zo súčasného stavu a z koncepcie riešenia. V návrhu sú zabezpečené základné funkčné zložky, ich vzájomné proporčné previazanie, ako aj zabezpečenie dopravy a technickej vybavenosti územia.

Návrh

Navrhovaným urbanistickým riešením sa má dosiahnuť principiálne funkčné členenie obce a hierarchizované usporiadanie jeho vnútornej štruktúry a vonkajších väzieb. Vylúčenie prevádzkových konfliktov a vzájomných negatívnych vplyvov.

V obci prevláda funkčné územie - obytné územie. Doplnené je o plochy verejného dopravného a technického vybavenia, zelene a športovísk.

K dosiahnutiu zámerov urbanistickej koncepcie sa v územnoplánovacej dokumentácii stanovujú regulácie funkčného využitia územia. Určuje prípustnosť funkčného využitia jednotlivých konkrétnych plôch, ktorá je záväzným regulatívom pri plánovaní výstavby a pri rozhodovaní o prípustnosti jednotlivých stavieb. Reguláciou funkčného využitia sa definuje a špecifikuje funkcia každej konkrétnej plochy v obci, zároveň sa stanovuje lokálna prípustnosť druhu zástavby formou prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok pre objekty a funkcie.

2.6.1 Plochy pre bývanie

Nové rozvojové plochy sú navrhované v nadväznosti na existujúcu zástavbu obce, čo umožňuje plynulo nadviazať na existujúce dopravné a technické vybavenie. Podstatná časť rozvojových plôch je na nových lokalitách, pričom sa navrhujú najmä plochy pre individuálne bývanie. Požiadavky na bývanie súvisia jednak s potrebami vytvoriť podmienky pre stabilizáciu mladej generácie obyvateľov obce.

Pri všetkých novostavbách a rekonštrukciách rodinných domov navrhujeme vychádzať z princípov uplatňovania regionálnych prvkov so šikmými strechami, rešpektujúc merítko a výraz týchto stavieb a zladiť s ich funkčnou vybavenosťou. Pri samostatne stojacích domoch navrhujeme objekty orientovať na úzkych pozemkoch štítom do ulice. Tento princíp navrhujeme uplatňovať aj v samotnom materiálovom prevedení.

Regulácia štruktúry zástavby

V obci je navrhnutá otvorená zástavba - prerušovaná štruktúra zástavby (samostatne stojace domy, dvojdomy). V územnom pláne je územie rozčlenené na lokality, v ktorých platí nasledovná funkčná regulácia zástavby s uvedením prípustného, obmedzeného a zakázaného využitia územia:

Funkcia bývania je rovnomerne rozložená na celom území sídla, najmä po jeho okraji na severnej, a južnej strane. Ide hlavne o plochy bývania, služieb a drobných prevádzok. Bývanie bude v rodinných typoch – samostatne stojace.

Vymedzenie plôch pre bývanie je jedna z prioritných potrieb, ktoré územný plán rieši. Tieto plochy sú riešené na nových lokalitách v nadväznosti na existujúcu obytnú zástavbu.

Návrh

V návrhu ÚPN obce je potrebné na základe posúdenia súčasného stavu bytového fondu navrhnúť regulatívy na rekonštrukciu a asanačnú prestavbu jestvujúceho bytového fondu a navrhnúť rozvojové plochy pre novú výstavbu so stanovením regulačných prvkov pri realizácii výstavby v týchto lokalitách:

Riešenie územného plánu obce uvažuje do roku 2035 s návrhom plôch pre bývanie.

Názov lokality	Výmera (ha)	Orientačný počet	
		Rodinný dom	byty
Pod Hrbom (severozápadná časť)	1,1449	15	15
Pod Lieštinami (juhozápadná časť)	1,4289	14	14
Paseky (juhovýchodná časť)	0,5593	5	5
Prieluky	2,0536	20	20
Spolu	5,1867	54	54

Pre optimálnu organizáciu zástavby v týchto nových lokalitách o výmere cca 3,1331 ha, pri orientačnom počte 34 rodinných domov sa dá predpokladať s realizáciou približne 34 bytov. V prielukách o výmere cca 2,0536 ha su disponibilne plochy pre umiestenie cca 20 nových bytov, t. z. približne 20 rodinných domov.

2.6.1.1 Funkčné plochy rodinných domov (R3)

Hlavné funkčné využitie: hlavná funkcia je bývanie v rodinných domoch, v nízkopodlažnej zástavbe. Max. koeficient zastavanosti je 50% - podiel plôch zastavanými stavbami a plochami dopravných a inžinierskych stavieb k celkovej ploche bilancovaného územia (vrátane plôch dopravy a TI), max. výška zástavby je 2 nadzemné podlažia alebo jedno nadzemné podlažie a obytné podkrovie. Stavby s doplnkovou funkciou nesmú presiahnuť 45% zo zastavanej plochy hlavnej stavby a zároveň stavba s doplnkovou funkciou nesmie presiahnuť objem hlavnej stavby. Koeficient zelene nesmie byť menší ako 0,70. Pri pozemkoch s menšou plochou ako 600m2, koeficient zelene nesmie byť menší ako 0,50 (zeleň na rastlom teréne, zeleň nad podzemnými konštrukciami).

- *Prípustné sú:*
  1. Rodinné domy, s maximálnym počtom 2 b.j., max. 2 nadzemné podlažia alebo jedno nadzemné podlažie a obytné podkrovie.
  2. Nevyužívaný bytový fond využívať a zachovať na chalupárstvo a vidiecky turizmus.
  3. Doplnková funkcia (Maloobchodné a stravovacie zariadenia, malé nerušivé živnostenské prevádzky slúžiace najmä na obsluhu tohto územia).
  4. Doplnková funkcia (záhradné domky, menšie ihriska a vodné plochy, drobné hospodárske objekty) – umiestňovať prednostne v zadných častiach parciel.
  5. Garáže pre osobné automobily na pozemkoch rodinných domov.

- *Výnimočne prípustné sú:*
  6. Malé ubytovacie zariadenia, rekreačné bývanie - vidiecky turizmus, chalupárstvo, max. 2 nadzemné podlažia, alebo 1 nadzemné podlažie a podkrovie.
  7. Sklady a garáže slúžiace pre samostatne hospodáriacich roľníkov (SHR).

- *Podmienky a obmedzenia:*
  8. Drobnochov hospodárskych zvierat pre vlastnú spotrebu.
  9. Odstavné a parkovacie plochy musia byť riešené len na pozemku investora stavby v zmysle STN.
  10. Uvedené služby nesmú mať negatívny vplyv na životné prostredie (hluk, vibrácie, zápach, odpadové vody znečistené ropnými látkami a ani priamo alebo nepriamo obmedzovať využitie susedných pozemkov, ktoré sú určené ma bývanie).
  11. Výstavbu rodinného domu v bezprostrednej blízkosti vodných tokoch výškovo osadiť min. 0,5 m nad terén - nad hladinu Q_{100} a ponechať manipulačný pás o šírke min. 5 m pre účely údržby.
  12. Výstavbu rodinných domov pozdĺž cesty III. triedy a VN elektrického vedenia realizovať mimo ich ochranné pásmo.
  13. Výstavba je podmienená: pri vytváraní nových ulíc RD musí byť šírka verejného priestoru (priestor medzi dvoma uličnými čarami), ktorý slúži pre umiestnenie účelovej komunikácie, jednostranného chodníka pre peších a technickej infraštruktúry min. 9 m (min. 5,5 m účelová komunikácia, min. 1,5 m chodník, min. 2 m koridor pre umiestnenie technickej infraštruktúry). Účelová komunikácia musí byť s pojazdnou plochou zo živice, cestného betónu, cestného panelu alebo betónovej dlažby.
  14. Nová výstavba RD je podmienená priamym prístupom k stavbe z verejne prístupnej komunikácie.

- *Neprípustné sú:*
  15. Zdravotnícke zariadenia
  16. Servisy, garáže mechanizmov pre nákladné autá.
  17. Hygienicky závadná výroba.

18. Veľkokapacitné objekty.
19. Neprípustný chov nad rámec vlastnej spotreby.
20. Ostatné funkcie, ktoré nesúvisia s hlavnou funkciou.

V územnom pláne na plochách s jestvujúcou zástavbu v rodinných domoch navrhujeme:

- v prípade objektov v zlom technickom stave je potrebné uprednostniť ich prestavbu a obnovu a k demolácii objektov pristúpiť len v prípadoch závažného statického narušenia konštrukcie a objektov rušivých z prevádzkového hľadiska,
- povolené zriadiť obchody, služby a malé nerušivé remeselnícke prevádzky slúžiace potrebám miestneho obyvateľstva, malé stravovacie a ubytovacie zariadenia ako doplnkovú funkciu.

Výstavba je podmienená:

- v zastavanom území je potrebné riešiť zástavbu podľa priestorových podmienok a dodržania stavebnej čiary,
- výstavbu v nových lokalitách prispôsobiť vlastníckym vzťahom a riešiť ju formou nízkopodlažnej sústredenej zástavby,
- Nová výstavba RD je podmienená priamym prístupom k stavbe z verejne prístupnej komunikácie. Podľa §47 stavebného zákona stavba má byť prístupná z cesty, miestnej komunikácie alebo z účelovej komunikácie.
- pri vytváraní nových ulíc RD musí byť šírka verejného priestoru (priestor medzi dvoma uličnými čarami), ktorý slúži pre umiestnenie účelovej komunikácie, jednostranného chodníka pre peších a technickej infraštruktúry min. 9 m (min. 5,5 m účelová komunikácia, min. 1,5 m chodník, min. 2 m koridor pre umiestnenie technickej infraštruktúry). Účelová komunikácia musí byť s pojazdnou plochou zo živice, cestného betónu, cestného panelu alebo betónovej dlažby.

Pri spracovaní návrhu sa vychádzalo aj z týchto obmedzujúcich faktoroch:

- juhozápadná časť zastavaného územia je čiastočne obmedzená jestvujúcim areálom poľnohospodárskeho dvora,
- severozápadná časť zastavaného územia je obmedzená strmím svahom, zosuvmi a CHVÚ Vihorlatské vrchy.

Navrhované obmedzenia pre jestvujúcu zástavbu:

- Podmienky pre zástavbu v ochrannom pásme a v blízkosti ochranného pásma sú stanovené v §43 zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike.
- Na území s výskytom potenciálnych a stabilizovaných zosuvov sa vymedzujú nasledujúce podmienky: - vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych a stabilizovaných zosuvov je potrebné posúdiť a overiť inžinierskogeologickým prieskumom a následne stabilizácie svahu.

2.6.2 Plochy občianskej vybavenosti

Občianska vybavenosť:

- Verejná správa: obecný úrad a kultúrny dom.
- Cirkev: Pravoslávny chrám, Gréckokatolícky chrám.
- Iné objekty: bývala budova policajného zboru.

Služby a drobné prevádzky:

- Obchodná vybavenosť zodpovedá primerane veľkosti obce.

Plochy športu, rekreácie a voľného času

- Vo východnej časti k.ú. areál Beňatinského jazera - bývalý lom.

Výroba a služby

- Poľnohospodárstvo: HD Šepi Invest s.r.o.

Návrh

Občianska vybavenosť:.

- Plocha pre novostavbu domu smútku
- Plocha pre občiansku vybavenosť pri Beňatinskom jazere
- Plocha pre kláštor "Monastir".

Hlavné funkčné využitie: - pre umiestnenie komerčnej a nekomerčnej občianskej vybavenosti miestneho významu. Súčasťou sú stavby dopravného a technického vybavenia slúžiace základnej funkcii, verejná zeleň, drobné účelové stavby, drobná architektúra. Parkovanie musí byť zabezpečené na pozemku prevádzkovateľa, alebo na vyhradených parkoviskách na verejných komunikáciách.
Max. koeficient zastavanosti je 60% - podiel plôch zastavanými stavbami a plochami dopravných a inžinierskych stavieb k celkovej ploche bilancovaného územia (vrátane plôch dopravy a TI), max. výška zástavby je 2 nadzemné podlažia alebo jedno nadzemné podlažie a podkrovie.
Stavby s doplnkovou funkciou nesmú presiahnuť 25% zo zastavanej plochy hlavnej stavby a zároveň stavba s doplnkovou funkciou nesmie presiahnuť 30 % z objemu hlavnej stavby.
Koeficient zelene nesmie byť menší ako 0,30 (zeleň na rastlom teréne, zeleň nad podzemnými konštrukciami).

❖ *Prípustné sú:*

1. Obchody, služby, cirkevné, výchovné a kultúrne zariadenia.
2. Zariadenia pre verejnú správu, administratívne a správne zariadenia.
3. Klubové priestory.
4. Stravovacie a ubytovacie zariadenia (penzióny).
5. Denný stacionár, zdravotnícke zariadenia a zariadenia sociálnej starostlivosti.
6. Školské zariadenia.
7. Služby v oblasti cestovného ruchu - verejné stravovanie, reštaurácie, obchody, služby v oblasti cestovného ruchu.
8. Doplnková funkcia - turistické prístrešky (aj uzavreté), mobiliár drobnej architektúry všetkých druhov.

❖ *Výnimočne prípustné sú:*

9. Byty v nebytových domoch, pohotovostné byty a ubytovne.
10. Nerušivé remeselnícke zariadenia.

❖ *Podmienky a obmedzenia uvedených činností:*

11. Odstavné a parkovacie plochy musia byť riešené len na pozemku investora stavby v zmysle STN.
12. S hlavnou funkciou súvisiaca technická a obslužná vybavenosť.
13. Verejné a vyhradené parkoviská pre osobné automobily.
14. Uvedené služby nesmú mať negatívny vplyv na životné prostredie (hluk, vibrácie, zápach, odpadové vody znečistené ropnými látkami a pod..

❖ *Neprípustné sú:*

15. Chov úžitkových zvierat.
16. Výroba.
17. Ostatné funkcie, ktoré nesúvisia s hlavnou funkciou.

2.6.3 Plochy zelene

Plochy verejnej zelene tvoria plochy sadovnícky upravenej zelene dostupnej verejnosti.

*Plochy súkromnej zelene t*voria plochy záhrad rodinných domov, plochy obytnej zelene - úžitkové záhrady určené pre samozásobovaciu produkciu.

Plochy zelene – cintorín tvorí vyhradená areálová zeleň, ktorá je navrhnutá okolo jestvujúceho cintorína. Zeleň špeciálna pietneho charakteru, prístupná verejnosti v určitom obmedzenom režime

Plochy zelene v extraviláne obce - považované za zeleň s významnou krajinotvornou funkciou. Za krajinotvornú zeleň je považovaná tiež nelesná drevinová vegetácia vrátane zelene sprievodnej a líniovej. Nelesná drevinová vegetácia je spravidla súčasťou trvalých trávnych porastov a „ostatných plôch".

Plochy lesov - starostlivosť o lesy realizovať podľa platných lesných hospodárskych plánov.

Návrh

- plochy areálu Beňatinského jazera
- plochy sprievodnej zelene pozdĺž vodných tokov,
- plochy sprievodnej zelene pozdĺž cesty III/3812 mimo ochranné pásmo cesty (pri realizácií výsadby drevín v extraviláne je potrebné požiadať príslušný obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie o udelenie výnimky zo zákazu činnosti v cestnom ochrannom pásme).

2.6.3.1 Funkčné plochy verejnej zelene (R4)

Hlavné funkčné využitie: - estetická, rekreačná, ekologická, doprovodná. Sú to plochy sídelnej zelene – plochy verejne prístupné. Slúžia pre zachovanie ekologickej stability obytného prostredia, pre oddych a rekreáciu obyvateľov. Tvoria ju verejné priestranstvá, ktoré sú doplnené zeleňou vrátane odpočinkových plôch, chodníkov, uličnej zelene a alejí.

❖ *Prípustné sú:*

1. Zeleň verejná, verejnosti prístupná bez obmedzenia, parkovo upravená.
2. Zeleň s funkciou oddychovou, relaxačnou a kultúrno-spoločenskou.
3. Zeleň doplnená o mobiliár, umelecké diela, menšie vodné plochy a o iné prvky drobnej architektúry
4. Plocha zelene s vegetačným krytom min. 60%, pokryvnosť plochy korunami stromov min. 40 %
5. Pešie chodníky, cyklistické komunikácie a nevyhnutné zariadenia technického vybavenia.
6. Zeleň detských ihrísk pre deti predškolského veku.

❖ *Neprípustné sú* - vysádzať nevhodné druhy (inváznych) drevín.

7. Podiel spevnených plôch a inak zastavaných plôch nad 20% výmery zelene.
8. Nie sú prípustné žiadne stavebné objekty s výnimkou chodníkov, cyklochodníkov, detských ihrísk, lavičiek a iného doplnkového mobiliáru.
9. Všetky druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, vibráciami, prašnosťou, zvýšeným výskytom hlodavcov) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných parciel pre určené účely.

2.6.3.2 Funkčné plochy zelene cintorína (R5)

Hlavné funkčné využitie: - zeleň špeciálna pietneho charakteru, prístupná verejnosti v určitom obmedzenom režime.

❖ *Prípustné sú:*

1. V rámci cintorína zeleň plošného charakteru - funkcia meditačná, komunikačná, dekoratívna, centrálnu plochu cintorínov doplniť o prvky drobnej architektúry, umelecké prvky, miesta oddychu a komunikácie
2. Zeleň doplnená o infotabule, umelecké diela, mobiliár, technickú infraštruktúru, komunikačnú sieť vnútroplošnú apod.
3. Líniová zeleň alejového typu –zeleň vnútroplošných komunikácií - bodové prvky – stromy medzi hrobovými poľami.

❖ *Neprípustné sú* - vysádzať nevhodné druhy (inváznych) drevín.

4. Nie sú prípustné žiadne stavebné objekty s výnimkou chodníkov, lavičiek a iného doplnkového mobiliáru.
5. Ostatné funkcie, ktoré nesúvisia s hlavnou funkciou.

2.6.4 Plochy športu

Plochy športu

K.ú. obce nevedú žiadne miestne ani regionálne cyklotrasy a turistické trasy. Svojimi prírodnými podmienkami a charakterom vidieckeho osídlenia, kde prevládajú domy s typickou architektúrou prelomu 19. a 20. storočia môže plniť funkciu obce pre vidiecku turistiku, kultúrno-poznávací turizmus, chalupárstvo.

V obci sa nenachádzajú plochy športu a rekreácie.

K najviac uplatňovaným formám dynamickej turistiky patrí pešia turistika. Bezprostredné okolie jednotlivých obcí nevytvára veľmi vhodné lokalizačné predpoklady pre plné rozvinutie pešej i lyžiarskej turistiky, skôr je vhodné pre nenáročné turistické a rekreačné vychádzky i relaxáciu v lesnom prostredí, hubárčenie a pod. Územím nie sú trasované žiadne turisticky značené chodníky.

Návrh

- Rekonštrukcia areálu pri obecnom úrade s kultúrnym domom.
- Výstavba športových plôch nesúkromného charakteru.
- Výstavba detských ihrísk pri bývalej budove materskej školy a v centre obce.

2.6.4.1 Funkčné plochy pre šport (R6).

Hlavné funkčné využitie: Určené na umiestňovanie každodennej, krátkodobej a dlhodobej rekreácie obyvateľov a turistov. Podstatnú časť musia tvoriť športoviská. Na ploche môžu byť stavby dopravného a technického vybavenia slúžiace základnej funkcii, drobné účelové stavby. Doplnkové funkcie nesmú presiahnuť 35% z funkčnej plochy hlavnej funkcie.

❖ *Prípustné sú:*

1. Umiestnenie súvisiacich zariadení charakteru rekreácie, ako aj dopravnej a technickej vybavenosti (parkoviská, drobná architektúra), siete technickej vybavenosti.
2. Funkčné plochy rekreácie, turizmu, cestovného ruchu a športu sú určené ako:
   - plochy športu – na umiestnenie športových plôch, ihrísk a športových objektov,
   - plochy pre sociálne zariadenia, pešie a cyklistické komunikácie,
   - spevnené plochy a parkoviská.
3. Na ploche môžu byť stavby dopravného a technického vybavenia slúžiace základnej funkcii, drobné účelové stavby.

❖ *Neprípustné sú:*

4. Ostatné funkcie, ktoré nesúvisia s hlavnou funkciou.

2.6.4.2 Polyfunkčné plochy rekreácie, športu a verejnej zelene (R7).

Hlavné funkčné využitie: Určené na umiestňovanie každodennej, krátkodobej a dlhodobej rekreácie obyvateľov a turistov. Na ploche môžu byť stavby dopravného, a technického vybavenia slúžiace základnej funkcii, drobné účelové stavby. Verejná zeleň - estetická, rekreačná, ekologická, doprovodná. Doplnkové funkcie nesmú presiahnuť 35% z funkčnej plochy hlavnej funkcie.

❖ *Prípustné sú:*

1. Umiestnenie súvisiacich zariadení charakteru rekreácie, ako aj dopravnej a technickej vybavenosti (parkoviská, drobná architektúra), siete technickej vybavenosti.
2. Plochy rekreácie, turizmu, cestovného ruchu a športu sú určené ako:
   - plochy pre ubytovacie a stravovacie zariadenia,
   - plochy pre sociálne zariadenia,
   - plochy športu – na umiestnenie športových plôch, ihrísk a športových objektov,
   - pešie komunikácie a parkoviská.
3. Na ploche môžu byť stavby dopravného a technického vybavenia slúžiace základnej funkcii, drobné účelové stavby.
4. Zeleň verejná, verejnosti prístupná bez obmedzenia, parkovo upravená.
5. Plocha zelene s vegetačným krytom min. 60%, pokryvnosť plochy korunami stromov min. 40%.
6. Pešie chodníky, cyklistické komunikácie a nevyhnutné zariadenia technického vybavenia.
7. Zeleň detských ihrísk pre deti predškolského veku.

❖ *Neprípustné sú:*

8. Ostatné funkcie, ktoré nesúvisia s hlavnou funkciou.
9. Podiel spevnených plôch a inak zastavaných plôch nad 20% výmery zelene.
10. Všetky druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, vibráciami, prašnosťou, zvýšeným výskytom hlodavcov) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných parciel pre určené účely.

2.6.4.3 Funkčná plocha: vodná plocha - Beňatinské jazero (R8)

❖ *Prípustné sú:*

1. Vodná plocha pre rekreačne využívanie.
2. Doplnková funkcia pre obsluhu územia (drobná architektúra: vyhliadky, lávky, lavičky, bezpečnostné zábradlia, výtvarno-architektonické diela).
3. Zeleň - prirodzené spoločenstva flóry a fauny so stabilizačnou funkciou, s nevyhnutnými rekultivačnými zásahmi.
4. Technická vybavenosť, súvisiaca doprava, turistické a pešie chodníky.

❖ *Neprípustné sú:*

5. Stavby na bývanie.
6. Činnosti, ktoré poškodzujú alebo ohrozujú množstvo a kvalitu vody, alebo zdravotná bezchybnosť vody vodárenského zdroja.
7. Vylučujúce podmienky je realizácia akýchkoľvek stavieb nesúvisiacich s ekologickou a protipovodňovou ochranou a stavieb, ktoré nesúvisia s ich údržbou, (oplotenia a drobné stavby), náletová drevná vegetácia nízkej hodnoty.

2.6.5 Doprava a technické vybavenie

Návrh

- Plochy prístupových a obslužných komunikácií,
- Plocha pre trafostanice
- Plocha pre ČOV, prečerpávacie stanice
- Plocha pre vodojem
- Plocha pre retenčnú nádrž.

2.6.5.1 Funkčné plochy dopravy (R9/D)

Hlavné funkčné využitie: komunikácie, parkoviská, cyklotrasy.

❖ *Prípustné sú:*

1. Súvisiace zariadenia pre údržbu a zabezpečenie prevádzky.
2. Prístupové a obslužné komunikácie, poľné a lesné cesty.
3. Verejné a vyhradené parkoviská, pre osobné automobily.
4. Pešie komunikácie a turistické trasy.

2.6.5.2 Funkčné plochy technického vybavenia (R9/T)

Hlavné funkčné využitie: technická vybavenosť zabezpečujúca obsluhu územia potrebnými médiami.

❖ *Prípustné sú:*

1. Technické objekty pre obsluhu územia vodou, odkanalizovanie, elektrickou energiou, plynom, teplom.
3. Plocha vodojemu.
5. Súvisiace zariadenia pre údržbu a zabezpečenie prevádzky.

2.6.6 Plochy odpadového hospodárstva

Návrh

Odpadové hospodárstvo:.

- Plocha pre obecné kompostovisko.

2.6.6.1 Funkčné plochy odpadového hospodárstva (R10)

Hlavné funkčné využitie: Rozvoj bude zameraný na vytváranie podmienok pre odpadové hospodárstvo a dopravné služby k navrhovaným plochám. Neoddeliteľnou súčasťou areálu je ochranná zeleň. Doplnkové funkcie nesmú presiahnuť 35% z funkčnej plochy hlavnej funkcie.

❖ *Prípustné sú:*

1. Obecné kompostovisko.

❖ *Neprípustné sú:*

2. Prvotné spracovanie surovín (huty, zlievárne, chemický priemysel, drevársky a papiernický priemysel, spracovanie ropy, hnojív a pod.).
3. Ťažká priemyselná výroba.
4. Ostatné funkcie, ktoré nesúvisia s hlavnou funkciou.

❖ *Podmienky prevádzkovania:*

5. Odstavné plochy musia byť riešené len na pozemku investora.
6. Činnosť na uvedenej funkčnej ploche nesmie mať negatívny vplyv na životné prostredie a bývanie (hluk, vibrácie, zápach, odpadové vody znečistené ropnými látkami a pod.).

2.6.7 Plochy poľnohospodárskej výroby

Na území obce sa nachádza zariadenie vidieckeho turizmu farma Agro Lipican s.r.o., ktorá sa venuje chovu koní (130 koní plemena Lipican).

2.6.7.1 Plochy poľnohospodárskej výroby (R11)

Hlavné funkčné využitie: plochy pre chov zvierat, rastlinnú výrobu, mechanizačné areály, spracovanie poľnohospodárskych produktov a pod.. Súčasťou sú manipulačné a odstavné plochy. Na ploche môžu byť stavby dopravného a technického vybavenia slúžiace základnej funkcii, drobné účelové stavby. Neoddeliteľnou súčasťou areálu je ochranná zeleň.

❖ *Prípustné sú:*

1. Podniková administratíva, správne zariadenia, stravovanie.
2. Účelové predajné plochy, podnikateľské aktivity, menšia výroba.
3. Budovy pre ustajnenie hospodárskych zvierat.
4. Súvisiace dielne, sklady a garáže pre špeciálnu techniku, osobné a nákladné automobily.
5. Ďalšie stavby súvisiace s poľnohospodárskou výrobou.
6. Stavby pre pridruženú výrobnú činnosť.
7. Zeleň - prirodzené spoločenstva flóry a fauny so stabilizačnou funkciou, s nevyhnutnými rekultivačnými zásahmi. Zeleň parková nízka, stredná, vysoká, vodné prvky.
8. Agroturistika.
   a) Ubytovacie a stravovacie zariadenia pre návštevníkov agroturistického areálu.
   b) Ubytovanie pre majiteľa a zamestnancov areálu.
   c) Pre obsluhu územia slúžiace športové zariadenia (doplnková funkcia - menšie ihriská a vodné plochy).

❖ *Výnimočne prípustné sú:*

9. Pohotovostné (služobné) bývanie v nebytových domoch.
10. Skladovanie bioodpadu určeného k spracovaniu na území obce ako druhotná surovina.
11 Čerpacie stanice PHM.

❖ *Neprípustné sú:*

12. Činnosti, ktoré poškodzujú alebo ohrozujú množstvo a kvalitu vody, alebo zdravotná bezchybnosť vody vodárenského zdroja

❖ *Podmienky prevádzkovania:*

13. Odstavné plochy musia byť riešené len na pozemku prevádzkovateľa.
14. Činnosť na uvedenej funkčnej ploche nesmie mať negatívny vplyv na životné prostredie a bývanie (hluk, vibrácie, zápach, odpadové vody znečistené ropnými látkami a pod.).

2.6.7.2 Voľná poľnohospodárska krajina – plochy ornej pôdy, lúk a pasienkov (R12)

Hlavné funkčné využitie: poľnohospodárstvo využívaná, alebo voľná krajina bez zástavby.

❖ *Prípustné sú:*

1. Poľnohospodárstvo využívaná, alebo voľná krajina bez zástavby.
2. Bez stavebnej činnosti, s výnimkou stavieb technickej infraštruktúry a stavieb pre poľnohospodárstvo.
3. Akceptovať v území nachádzajúce sa hydromelioračné zariadenia.
4. Využitie krajiny podľa druhu pozemkov a KEP.
5. Chov hospodárskych zvierat povolený v kapacite, ktorá nebude mať vplyv na obytnú

funkciu obce a ekologickú stability územia.

6. Spásanie pasienkov prípustné za predpokladu ekologickej únosnosti územia vzhľadom na veľkosť stád (nesmie dochádzať k poškodeniu pôdneho krytu).

❖ *Neprípustné sú:*

7. Ostatné funkcie, ktoré nesúvisia s hlavnou funkciou.

2.6.8 Lesné hospodárstvo

V riešenom katastrálnom území sa lesné spoločenstvá nachádzajú vo výmere 280,0785 ha, čo predstavuje 28,8% z celkovej výmery katastra obce (971,00 ha).

Ochranné pásmo
Je potrebné dodržiavať ochranné pásmo 50 m od okraja lesných pozemkov.

2.6.8.1 Funkčné plochy lesov (R13)

Hlavné funkčné využitie: plochy lesov.

❖ *Prípustné sú:*

1. Lesohospodárska činnosť (podľa platného lesno-hospodárskeho plánu).
2. Bez stavebnej činnosti s výnimkou udržiavacích prác na lesných cestách a sieťach technickej infraštruktúry.

❖ *Neprípustné sú:*

3. Ostatné funkcie, ktoré nesúvisia s hlavnou funkciou.

2.7 KULTÚRNO – HISTORICKÉ A PRÍRODNÉ HODNOTY

2.7.1 Kultúrno – historický potenciál

Beňatina leží v hornej časti údolia rovnomenného potoka v kotline Popriečneho v nadmorskej výške okolo 410 m. O potoku Beňatina sú správy zo 14. storočia. Vtedy priľahlé územie patrilo k panstvu Tibava. Na Beňatinu sa zaiste vzťahuje doklad z roku 1418 o dvoch podhradiach tibavského hradu. Jednou z podhradných dedín bol Podhradík, druhou Beňatina. O dedine s trvalým názvom Beňatina poznáme doklad až z roku 1497. Na základe týchto správ, zemepisnej polohy dediny a vývoja osídlenia priľahlej kotliny usudzujeme, že Beňatinu založili usadlíci podľa zákupného, valašského práva v druhej polovici 15. storočia, avšak pred rokom 1497. sídlisko dostalo názov podľa staršieho slovenského názvu potoka. Jeho názov je typologicky blízky starobylému názvu Vojnatina. Dedina vznikla na území panstva Tibava a k tomuto panstvu patrila aj v 16.-17. storočí. Predpokladané valašské obyvateľstvo sa v druhej polovici 16. storočia venovalo aj roľníctvu. V roku 1567 hospodárili tri domácnosti na celých a päť na polovičných usadlostiach, takže boli zdanené od 5,5 porty. V roku 1588 užívali tri domácnosti polovičné, dve domácnosti štvrtinové usadlosti, preto boli zdanené od dvoch port. Okrem týchto tam žili dve želiarske domácnosti, ako aj rodina miestneho šoltýsa. V poslednej štvrtine 16. storočia sa do Beňatiny prisťahovali noví obyvatelia, čo spôsobilo, že v roku 1599 malo sídlisko tridsať obývaných poddanských domov a dom šoltýsa. Na prelome 16. a 17. storočia bola Beňatina stredne veľkou, resp. veľkou dedinou s takmer výlučne poddanským obyvateľstvom. avšak v 17. storočí sa postupne zmenšoval aj počet poddanských domácností aj domov. V roku 1715 mala dvanásť sedliackych a v roku 1720 už devätnásť sedliackych a dve želiarske domácnosti. Pravdepodobne v druhej polovici 16., prípadne v prvej polovici 18. storočia v dedine postavili kostol, v ktorom v polovici 18. storočia pôsobili gréckokatolícki a koncom 18. storočia údajne pravoslávni farári. V rokoch 1773-1809 spravoval gréckokatolícke Mukačevské biskupstvo Andrej Bačinský

rodák z Beňatiny. Napriek tomu dedinu považovali za slovenskú. Beňatina a Podhoroď boli najsevernejšími dedinami panstva Tibava a okrajovými dedinami Užskej stolice.

Návrh zástavby rešpektuje historickú zástavbu (historický pôdorys) a cestné komunikácie. Jestvujúcu zástavbu dopĺňa o nové aktivity a vytvára tak kompaktný urbanistický útvar.

2.7.2 Národné kultúrne pamiatky, objekty pamiatkového záujmu

V zastavanom území obce sa nachádza Gréckokatolícky chrám sv. Mikuláša je jednoloďová neskoroklasicistická stavba s polkruhovým ukončením presbytéria a pred stavanou vežou, z polovice 19. storočia. Interiér je zaklenutý pruskými klenbami. Zariadenie kostola s rokokovými prvkami pochádza z doby jeho vzniku. Fasády chrámu sú členené lizénami a polkruhovo ukončenými oknami so šambránami. Veža je dekorovaná nárožnými skoseniami a ukončená barokovou helmicou s laternou.

Gréckokatolícky chrám sv. Mikuláša je evidovaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ďalej len „ÚZPF“) ako nehnuteľná národná kultúrna pamiatka (ďalej „NKP“):

Názov pamiatkového objektu (PO)	súp. č.	parc. č.	evid. Č. ÚZPF	Popis pamiatkového objektu (PO)
Gr. kostol Panny Márie Ochrankyne Chrám Pokrov Presv. Bohorodičky		131	10251/1	Unifikovaný názov NKP: Kostol; unifikovaný názov PO: Kostol; zaužívaný názov NKP/PO: Chrám Pokrov Presv. Bohorodičky; doba vzniku: okolo 2. po. 19. st.; prevládajúci sloh: klasicizmus neskorý; podlažnosť: 1 loď; dátum vyhl. za KP: R-ONV Michalovce 221/87221/87.

Na Národné kultúrne pamiatky (NKP) sa vzťahuje ochrana vyplývajúca z pamiatkového zákona dotýkajúca sa individuálnej ochrany vlastnej veci, ako aj ochrany vyplývajúcej z povinnosti trvalého udržiavania vhodného prostredia kultúrnej pamiatky, podľa § 27 pamiatkového zákona.

Využívanie a prezentácia NKP sú možné len takým spôsobom, ktorý zodpovedá jej pamiatkovej hodnote. Všeobecnou podmienkou pamiatkovej hodnoty je individuálny prístup ku každému objektu NKP a jej prostrediu, s cieľom zachovania ich špecifických hodnôt, jedinečnosti, ako aj hodnôt prostredia, do ktorého sú situované. NKP nemá vyhlásené ochranné pásmo. V zmysle § 27, ods. 2 pamiatkového zákona, je súčasťou NKP aj jej bezprostredné okolie, t.j. priestor v okruhu 10m od nehnuteľnej kultúrnej pamiatky. Desať metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba, alebo desať metrov od hranice pozemku, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je pozemok. V tomto priestore nemožno vykonávať' stavebnú činnosť' ani inú činnosť', ktorá by mohla ohroziť' pamiatkové hodnoty NKP.

2.7.3 Archeologické hodnoty

V katastrálnom území obce nie sú evidované archeologické nálezy, resp. archeologické situácie.

Návrh

Popri bežných postupoch pamiatkovej starostlivosti a ochrany pamiatok treba pri príprave realizácie investičných zámerov, zabezpečiť v dostatočnom rozsahu pamiatkový a archeologický výskum.

K zámeru akejkoľvek formy úpravy (nová výstavba, dostavba, nadstavba, adaptácia, rekonštrukcia, zemné práce a pod.) nehnuteľnosti situovaných na území pamiatkového ochranného a archeologických lokalít si investor vyžiada rozhodnutie príslušného orgánu na ochranu pamiatkového fondu, ktorý

rozhodne o prípustnosti prác a prípadnej nutnosti vykonania pamiatkového výskumu. Súhlasné stanovisko resp. rozhodnutie príslušného orgánu na ochranu pamiatkového fondu, v ktorom budú presne stanovené podmienky realizácie záchranného/pamiatkového archeologického výskumu, je potrebné zabezpečiť v súvislosti s územným a stavebným konaním. Tým sa zamedzí opakovaniu situácií, keď pri stavebných prácach z neznalosti alebo z nedôslednosti boli vážne poškodené alebo celkom zničené významné archeologické artefakty a zvyšky po historickej zástavbe.

Pri napĺňaní požiadaviek vyplývajúcich zo strategického dokumentu dotýkajúcich sa archeologických nálezísk, v súlade s § 41 odsek 4 pamiatkového zákona, Krajský pamiatkový úrad Košice v spolupráci s príslušným stavebným úradom zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezísk v územnom a stavebnom konaní.

2.8 NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, VÝROBY A REKREÁCIE

2.8.1 Bývanie

Z pohľadu perspektívneho vývoja počtu obyvateľov možno predpokladať ďalší rast počtu obyvateľov, ktorý bude spôsobený najmä pozitívnou migráciou, zlepšením podmienok životného prostredia, atraktívnosti územia pre výstavbu rodinných domov. Po roku 1989 so zvýšeným dôrazom na vlastnícke vzťahy je výstavba limitovaná najmä možnosťou majetkoprávneho vysporiadania pozemkov.

V návrhu riešenia sú vyznačené všetky možnosti prípadného zastavania parciel, ich majetkové vysporiadanie ostáva v rukách majiteľov pozemkov.

Návrh

S prihliadnutím na túto skutočnosť bolo potrebné uvažovať s návrhom zástavby rodinných domov v lokalitách zastavaného aj mimo zastavaného územie obce.

Navrhované nové plochy pre bytovú zástavbu v lokalitách:

- lokalita „Pod hrbom“ – severozápadná časť obce,
- lokalita „Pod Lieštinami“ – južná časť obce,
- lokalita „Paseky“ – juhovýchodná časť obce,
- využitie nadrozmerných záhrad a prieluk v obci

Pre výstavbu rodinných domov sa navrhujú tieto disponibilné lokality v zastavanom i mimo zastavané územie do r. 2035:

Beňatina	Počet navrhovaných plôch pre rodinné domy		
	V zast. území	Mimo zast. územia	Spolu
Lokalita „Pod Hrbom" (severozápadná časť) RD	11	4	15
Lokalita " Pod Lieštinami"(juhozápadná časť) (RD)	0	14	14
Lokalita „Paseky" (juhovýchodná časť) (RD)	5	0	5
Lokalita – Prieluky	20	0	20
Spolu navrhované plochy	36	18	54

Tabuľka č.3a - Počet obyvateľov a bytov podľa lokalít

Beňatina	*Počet bytových jednotiek (b.j.)*	*Počet obyvateľov / 1 byt Obložnosť 2,88*
Lokalita „Pod Hrbom" (severozápadná časť) RD	15	43

Lokalita " Pod Lieštinami"(juhozápadná časť) (RD)	14	40
Lokalita „Paseky" (juhovýchodná časť) (RD)	5	14
Lokalita – Prieluky	20	57
Celkom	54	154

Navrhovaný prírastok rodinných domov do roku 2035 je 13 % z disponibilných lokalít t.j. 20 RD.

Navrhovaný počet bytových jednotiek a obyvateľov

Byty (bytových jednotiek - b.j.)			Obyvatelia	
Beňatina Stav bytov v roku 2011	Navrhovaný prírastok	Navrhovaný stav v roku 2035	Obložnosť	Počet obyvateľov podľa dispomibilných plôch
93	20	113	2,88	325

Po zhodnotení trhovej situácie, vlastníckych vzťahov v obci, v oblasti nehnuteľností nie je možné predpokladať dosažiteľnú ponuku stavebných pozemkov v prielukách. Staré domy navrhujeme na rekonštrukciu, prípadne na asanáciu a výstavbu nových objektov. Tento fond nie je dostatočný pre možný rozvoj obce. V obci je nevyhnutné vytvoriť podmienky trhu so stavebnými pozemkami, čo znamená vytvorenie väčšej ponuky stavebných pozemkov, ako je predpokladaná potreba vyvodená z demografického rastu obyvateľov.

V územnom pláne sa uvažuje s ponukovými plochami tak, aby bolo možné uspokojiť jednak žiadateľov z titulu prirodzeného prírastku, jednak žiadateľov z okolia.

V rodinných domov je povolené zriadiť obchody, služby a malé nerušivé remeselnícke prevádzky slúžiace potrebám miestneho obyvateľstva, malé stravovacie a ubytovacie zariadenia.

Vývoj počtu ekonomicky aktívnych obyvateľov a ich podielu na celkovom počte obyvateľov má klesajúcu tendenciu. Ide o postupné prejavovanie sa starnutia obyvateľstva a posun početnejších skupín do vyššieho veku. Podľa Štatistického úradu SR (REGDAT - databáza regionálnej štatistiky), v okrese Sobrance od roku 2001 bol zaznamenaný pokles ekonomicky aktívneho obyvateľstva. Kým v roku 2001 EA obyvateľstvo tvorilo 47,97 % z celkového počtu, v roku 2011 to bolo 42,10 %. Pre porovnanie Košický kraj vykazoval v roku 2001 47,90 % EA obyvateľstva, v roku 2011 to bolo 45,35 % osôb z celkového počtu obyvateľov kraja.

Ekonomické rozvojové predpoklady

Podľa SODB 2011 z celkového počtu 199 obyvateľov obce tvorilo 73 ekonomicky aktívnych osôb, čo predstavuje 36,68 % (okres Sobrance 42,10 %). Z toho ženy tvorili 47,94 %. Nezamestnaných ekonomicky aktívnych bolo 23 osôb. Ekonomický aktívnych osôb v pozícii zamestnanca bolo 46, v pozícii podnikateľ bez zamestnancov 8 osôb. Z hospodárskych odvetví najviac osôb pracovalo vo verejnej správe a obrane, povinné soc. zabezpečenie (8) a stavebníctve (7). Do zamestnania dochádzalo 46 ekon. aktívnych osôb.

Ekonomická aktivita a zamestnanosť v roku 2011 (SODB 2011)

Obec	Počet obyvateľov celkom	Počet ekonomicky aktívnych osôb		Počet nezamestnaných	
		celkom	% z celkového počtu obyvateľov	celkom	% z ekonomicky aktívnych obyvateľov
Beňatina	**199**	**73**	**36,68**	**23**	**31,51**

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Podľa štatistických sledovaní ÚPSVaR za okres Sobrance vykazoval v mesiaci august 2014 21,32 %-nú

mieru evidovanej nezamestnanosti, ktorá patrí k relatívne najvyšším na Slovensku. V Košickom kraji bola evidovaná v tomto období 16,52 % miera evidovanej nezamestnanosti.

Na základe „Prognózy vývoja obyvateľov v okresoch SR do roku 2035“ môžeme očakávať pre navrhované obdobie územného plánu - rok 2030 nárast poproduktívnej zložky populácie. Podľa už spomenutej prognózy za okres Sobrance v roku 2015 sa predpokladá nárast celkových úbytkov obyvateľstva - 3,27, v roku 2030 to bude úbytok - 4,48 obyvateľov (na 1000 obyv.). Priemerný vek v roku 2015 sa predpokladá 40,05, v roku 2030 sa zvýši na 43,37 rokov. S týmto ukazovateľom súvisí aj vývoj ekonomicky aktívneho obyvateľstva, kedy bude dochádzať k jeho postupnému znižovaniu.

Priaznivý vývoj zamestnanosti v obci nemožno predpokladať, ten bude závisieť od ponuky pracovných príležitosti v okresnom meste Sobrance, ako aj výraznejšími investičnými aktivitami v rámci okresu a cezhraničnej spolupráce.

2.8.2 Sociálna infraštruktúra a občianske vybavenie

Zariadenia občianskeho vybavenia sú v riešenom území členené do troch kategórií:

- sociálna infraštruktúra – školstvo a výchova, zdravotníctvo a sociálna starostlivosť
- komerčná infraštruktúra – maloobchodná sieť, ubytovanie a stravovanie, služby nevýrobné, služby výrobné
- ostatná infraštruktúra – administratíva, verejná správa, kultúra a osveta, telovýchova a šport, a iné.

Jednotlivé kategórie občianskej vybavenosti zastúpené v obci, ich kapacity a kvalita, zodpovedajú významu obce v štruktúre osídlenia, počtu obyvateľov v jeho sídelných štruktúrach, polohe vo vzťahu k ostatným sídelným štruktúram, možnosti finančného zabezpečenia potrieb zariadení občianskej vybavenosti v minulosti a iniciatíve obyvateľov po roku 1989.

Zastúpenie kategórií občianskej vybavenosti v skúmanom území dokumentuje nasledujúci prehľad.

2.8.2.1 Školstvo a výchova

Predškolská a školská výchova

V riešenom území sa nenachádzala zariadenia predškolskej výchovy a základného. V návrhu územného plánu sa so zariadením takéhoto typu neuvažuje.

2.8.2.2 Kultúra a osveta

Kultúrny dom – je súčasťou objektu obecného úradu po rekonštrukcii. Spoločenská sála je s kapacitou 100 stoličiek. Kultúrny dom s kuchyňou. Objekt je vo vlastníctve obce.

Kluby – v obci sa nenachádzajú klubové priestory.

Návrh

Navrhujeme v rámci komplexnej rekonštrukcie budovy bývalého obecného úradu vytvoriť priestor pre internetovú klubovňu a klubové priestory. Klubové priestory s kapacitou 20 stoličiek.

2.8.2.3 Cirkevné zastúpenie

V obci sa nachádzajú tieto stavby vo vlastníctve cirkvi:

- gréckokatolícky chrám Gr. chrám Panny Márie Ochrankyne (Chrám Pokrov Presv. Bohorodičky), farnosť Podhoroď s farským úradom: Chrám je zapísaný do zoznamu NKP pod číslom 10251/1,
- kostol pravoslávna cirkvi Chrám Usnutia Presvätej Bohorodičky, farnosť Inovce s farským úradom,

- okrem tých cirkevných objektov sa na území obce nachádzajú prícestné kríže.

Návrh

V návrhovom období sa neuvažuje s novými zariadeniami tohto charakteru.

2.8.2.4 Šport a rekreácia

V zastavanom území sa nenachádza športový areál ani iné zariadenie podobného charakteru.

Návrh

V územnom pláne navrhujeme:

- športové a oddychové plochy:
  - Detské ihriská pri bývalom objekte obecného úradu.
  - Športove plochy:
    - pri obecnom a kultúrnom dome - variant I.
    - vo východnej časti - variant II.
  - Plochy rekreácie a verejnej zelene pri Beňatinskom jazere.
- navrhujeme cyklotrasu (poznávací turistický chodník) s dôrazom na vzájomnú koordináciu medzi už existujúcimi alebo plánovanými cyklotrasami v regióne. Trasa je navrhovaná tak aby boli zapojené prírodné a kultúrnohistorické hodnoty nachádzajúce sa na katastrálnom území obce,
- *Beňatinské jazero:* revitalizovať verejný priestor tak, aby boli vytvorené podmienky pre naplnenie stredných a dlhodobých strategických rozvojových cieľov obce v oblasti kultúry a cestovného ruchu. V danej lokalite navrhujeme dobudovanie vyhliadkových plôch, turistických chodníkov, parkovacích plôch, zázemie pre informačné centrum, hygienické zariadenie, stravovacie a ubytovacie zariadenie a pod. Upravený prírodný priestor prispeje k zvýšeniu environmentálneho povedomia obyvateľov obce a návštevníkov obec. Beňatinské jazero sa zmení na reprezentatívne centrom vhodné na oddych, relax i kultúrne vyžitie obyvateľov a návštevníkov.

2.8.3 Zdravotníctvo

Zdravotnícke zariadenie sa v riešenom území nenachádza a ani sa nenavrhuje. Zdravotná starostlivosť je poskytovaná v meste Sobrance

2.8.4 Sociálna starostlivosť

Obec Beňatina nemá zariadenia sociálnej starostlivosti ani klub dôchodcov. Celkovú činnosť v sučasnosti organizuje obecný úrad. Rozvoz stravy pre dôchodcov je zabezpečený zo stravovacieho zariadenia v Sobranciach, resp. z obce Podhoroď. Strategickým dokumentom pre tuto oblasť je PHaSR Mikroregiónu Borolo.

Návrh

V objekte bývalého obecného úradu navrhujeme denný stacionár - komunitné centrum:

- sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, pomoc pri príprave na školskú dochádzku a školské vyučovanie a sprevádzanie detí do a zo školského zariadenia,
- vykonáva preventívne aktivity
- vykonáva sa komunitná práca a komunitná rehabilitácia.

Terénna sociálna práca:

- sa zaoberá činnosťou, ktorá je zameraná na rizikových jedincov ohrozených sociálno - patologickými

javmi, na osoby v sociálnej núdzi a na osoby v aktuálnej krízovej situácií.

2.8.5 Obchody a služby, ubytovanie, stravovanie, komerčná občianska vybavenosť

2.8.5.1 Ubytovacie služby

Ubytovacie služby sa na uzemi obce v sučasnosti neposkytujú.

Návrh

Pre potreby trvalého obyvateľstva, pasantov a účastníkov cestovného ruchu územný plaň navrhuje ubytovacie služby vo východnej časti obce v navrhovanom Rekreačno-oddychovom, areály pri Beňatinskom jazere, na ploche cca 3,8 ha s prvkami drobnej architektúry, peších chodníkov, parkovacích plôch, s kapacitou cca 50 lôžok.

2.8.5.1 Verejné stravovanie

V sučasnosti sa okrem služieb v zariadení pohostinstva s odbytovou plochou cca 100 m2, s cca 25 stoličkami, (1 zamestnanec) sa služby v oblasti verejného stravovania v obci Beňatina sa neposkytujú.

Návrh

Pre potreby trvalého obyvateľstva, pasantov a účastníkov cestovného ruchu územný plaň navrhuje verejne stravovanie vo východnej časti obce, v navrhovanom Rekreačno-oddychovom areály pri Beňatinskom jazere na ploche cca 3,8 ha s prvkami drobnej architektúry, s kapacitou cca 100 stoličiek.

2.8.5.2 Služby a drobné prevádzky

Na uzemi obce sa nachádza predajňa potravín a pohostinstvo v centre obce s odbytovou plochou cca 100 m2, (1 zamestnanec).

Návrh

Odbytové plochy nových predajných jednotiek, ich druhov osť a možne kapacity s ohľadom na vhodne dochádzkové vzdialenosti, územný plaň obce uprednostňuje umiestňovať v prvých realizačných etapách na súkromno - podnikateľskej baze v integrácii s rodinným bývaním, v centrálnej časti obce posilňujúcich jeho centrálnu časť a v rozptyle na plochách obytných lokalít, ktore majú výhodnú polohu z hľadiska dostupnosti zákazníkov.

2.8.6 Správa, verejná správa, inštitúcie

Obecná samospráva obce (obecný úrad a kultúrny dom) sídli v účelovom objekte vo východnej časti obce. Nachádza sa tu kancelária starostu so zasadačkou, kancelárie, hygienické vybavenie, priestor kultúrneho domu s kuchyňou. Objekt je napojený na prívod vody z vlastnej studne a odkanalizovaný je do vlastnej žumpy.

Návrh

V objektu obecného úradu prebieha v súčasnosti rekonštrukcia. Za obecným úradom navrhujeme vytvoriť priestorové podmienky pre viacúčelové využitie územia (spoločensko kultúrne podujatia, športové plochy, parkové úpravy, vybudovať informačné turistické centrum.

2.8.7 Ostatné zariadenia

2.8.7.1 Dom smútku

V obci sa nenachádza dom smútku.

Návrh

V severnej časti obce navrhujeme plochu pre dom smútku s kapacitou 60 miest na sedenie. Navrhovaná plocha je 0,0700 ha.

2.8.7.2 Cintorín

V severnej časti obce sa nachádza obecný cintorín. Plocha cintorína v je vo výmere 1,3031 ha.
V južnej časti obce sa nachádza cintorín židovského náboženstva. Plocha cintorína je vo výmere 0,1632ha.

Návrh

V návrhovom období plocha cintorína postačuje.
Pásmo hygienickej ochrany – cintorín. V súčasnosti nie je stanovené ochranné pásmo cintorína. V zmysle zákona č. 131/2010 Z.z. o pohrebisku, obec môže všeobecne záväzným nariadením ustanoviť ochranné pásmo pohrebiska; obec vo všeobecne záväznom nariadení určí šírku ochranného pásma pohrebiska v rozsahu najviac 50 metrov od hranice pozemku pohrebiska, pravidlá umiestňovania a povoľovania budov a stavieb v ňom so zreteľom na pietny charakter pohrebiska a ustanoví činnosti, ktoré nie je možné v ochrannom pásme vykonávať počas pohrebu.

2.8.7.3 Obecné kompostovisko

Návrh

Navrhovaná plocha obecného kompostoviska je v severnej časti zastavaného územia o rozlohe 0,1112 ha.

2.8.8 Štruktúra vybavenosti obce

číslo	Jestvujúca vybavenosť	Navrhovaná vybavenosť	stav	návrh
1	Potraviny a pohostinstvo COOP jednota	-	Objekt kapacitne nevyhovuje	V návrhovom období navrhujeme komplexnú rekonštrukciu a prestavbu
2	Ubytovňa	-	Objekt kapacitne nevyhovuje	V návrhovom období navrhujeme komplexnú rekonštrukciu a prestavbu
3	Kultúrny dom , knižnica	-	Objekt kapacitne vyhovuje	Objekt po komplexnej rekonštrukcii.
	Obecný úrad	-	Objekt kapacitne vyhovuje	
4	Pravoslávny chrám	-	Objekt kapacitne a stavebnotechnicky vyhovuje	-
5	Gréckokatolícky chrám	-	Objekt kapacitne a stavebnotechnicky vyhovuje	-

6	Areál Beňatinské jazero	-	Plocha nevyhovuje	V návrhovom období navrhujeme komplexnú revitalizáciu územia
7	Židovský cintorín	-	Plocha vyhovuje	V návrhovom období navrhujeme revitalizovať územie
	Areál družstva	-	Objekt kapacitne vyhovuje.	V návrhovom období navrhujeme doplnenie areálu plochami pre agroturistiku.

Navrhovaná vybavenosť

číslo	Jestvujúca vybavenosť	Navrhovaná vybavenosť	stav	návrh
1		Plocha pre dom smútku		V návrhovom období je potrebné uvažovať s areálom tohto zariadenia v severnej časti obce pri obecnom cintoríne
2	Bývalý rodinný dom	Plocha pre obecný dom	-	V návrhovom období plocha pre občiansku vybavenosť
3		Plocha pre šport	-	V južnej časti pri obecnom úrade navrhujeme plochu s danou funkciou
		Plocha pre šport a rekreáciu	-	Vo východnej časti, mimo zastavané územie obce navrhujeme plochu s danou funkciou
4		Plocha pre občiansku vybavenosť	-	V návrhovom období je potrebné uvažovať v zastavanom a mimo zastavané územie obce s plochou tohto zariadenia.
5		Plocha pre Kláštor "Monastir"	-	V návrhovom období je potrebné uvažovať v zastavanom území obce s plochou tohto zariadenia.
6	Plocha Beňatinského jazera	Plocha revitalizácie Beňatinského jazera	-	V návrhovom období je potrebné uvažovať s revitalizáciou daného územia
7		Plocha pre obecné kompostovisko	-	V návrhovom období je potrebné uvažovať v severnej časti areálu cintorína s plochou tohto zariadenia

2.8.9 Hospodárska základňa

2.8.9.1 Výroba a skladové hospodárstvo

V riešenom území sa nenachádzajú ani nenavrhujú výrobné plochy.

2.8.9.2 Lesné hospodárstvo

Výmera lesných pozemkov podľa stavu katastra nehnuteľností (KN) so stavom k 17.04.2018 je v k.ú Beňatina 1211,12 ha (údaj je prevzatý z Kataster portálu); z celkovej výmery katastrálneho územia 1863,84 ha to predstavuje lesnatosť 65%.

Podľa Programu starostlivosti o lesy (bývalého Lesného hospodárskeho plánu) platného na obdobie rokov 2010 – 2019 na Lesnom hospodárskom celku (LHC) Sobrance, existuje v kat. území Beňatina desať

subjektov vlastniacich resp. obhospodarujúcich lesné pozemky:

a) Lesný celok (LC) Porúbka a Hliviština neštátne – vlastnícke celky (VC) s týmito obhospodarovateľmi lesa:
   - USPS Kolibabovce – 12,52 ha – Urbárska spoločnosť, Pozemkové spoločenstvo Kolibabovce
   - LSPS Ostrov – 57,53 ha - Lesná spoločnosť, Pozemkové spoločenstvo Ostrov
   - PS Surmov les Beňatina – 36,11 ha – Súkromní vlastníci Surmov les Beňatina,
   - LS Horňa – 34,21 ha – Vlastníci lesa Horňa, Pozemkové spoločenstvo,
   - US Budkovce – 66,02 ha – Urbárska spoločnosť Budkovce, p.s.,
   - PS Poľany - 1,04 ha – Pozemkové spoločenstvo Vihorlat,

b) LC Hliviština Lesy a LC Lesy Porúbka – správca a obhospodarovateľ - Lesy SR, š.p. OZ Sobrance 832,46 ha.

c) LC Hliviština Lesy:
   - VC Copko Ján a spol. - 3,23 ha – Ján Copko a spol.
   - VC Vojnatinská Jama – 9,30 ha - Pozemkové spoločenstvo
   - Vojnatinská Jama Vojnatina

d) LC Veľké Kapušany –Beňatina – VC LS Veľké Kapušany – 158,70 ha – Lesná a pasienková spoločnosť Veľké Kapušany, pozem. spol.

Plánovaným zámerom orgánu štátnej správy lesného hospodárstva a poľovníctva v kat. území Beňatina bude v rokoch 2018 a 2019 tvorba nového Programu starostlivosti o lesy na roky 2020 a 2029 pre všetky hore uvedené subjekty

Návrh

V územnom pláne nie sú navrhovaná plochy na záber lesných pozemkov. Pre plochy porastené lesnými drevinami navrhujeme zmenu kultúry na lesné pozemky.

Ochranné pásmo
Je potrebné dodržiavať ochranné pásmo 50 m od okraja lesných pozemkov.

2.8.9.3 Poľnohospodárstvo

V obci Beňatina je poľnohospodárstvo zamerané na živočíšnu výrobu. Touto činnosťou sa zaoberá Šepi Invest s.r.o. so sídlom v Podhorodi. Výroba je zameraná na chov hovädzieho dobytka.

V k.ú. pôsobia aj súkromne hospodáriaci roľníci (SHR).

Súčasná krajinná štruktúra riešeného územia

Kategória SKŠ	k.ú. u (ha)
orná pôda	2,7108
vinice	0
záhrady	11,5321
ovocné sady	0,00
trvalé trávne porasty	442,6143
lesná pôda	1 210,6803
vodné plochy a toky	8,4340
zastavané plochy a areály	25,0104
ostatné plochy a nelesná drevinná vegetácia	162,8613
Spolu	1 863,8432

Na riešenom území sa nachádzajú tieto bonitované pôdno-ekologické jednotky:

Katastrálne územie	Skupina BPEJ	BPEJ 7. miest. kód
Beňatina	4	
	5	
	6	0614062, 0765413,
	7	0765543, 0714062, 0787443, 0865513, 0865413, 0865542, 0865442, 0865543, 0965542, 0863442,
	8	0790462, 0887543, 0887443, 0990462, 1097462, 0783782, 0792883, 0783682, 0792683, 0883782, 0883882, 0892883, 0883982, 0892683, 0983882
	9	-

06 14 062 / 6sk

/FM / fluvizeme (typ) stredne ťažké až ľahké, plytké, rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie (0^0–10^0), Silne skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 25 – 50 %; v podpovrchovom horizonte nad 50 %, v prípade so striedaním stredne až silne skeletovitých pôd aj 25 – 50 %), stredne ťažké pôdy (hlinité), pomerne teplý, mierne suchý, vrchovinový, kontinentálny.

07 65 413 / 6sk

/KMm, KMI / kambizeme typické a kambizeme luvizemné na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké, výrazný svah (12^0 – 17^0), slabo skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 5 – 25 %, v podpovrchovom horizonte 10 – 25 %), ťažké pôdy (ílovitohlinité), mierne teplý, mierne vlhký.

07 65 543 / 7sk

/KMm, KMI / kambizeme typické a kambizeme luvizemné na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké, Príkry svah (17^0 – 25^0), Silne skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 25 – 50 %; v podpovrchovom horizonte nad 50 %, v prípade so striedaním stredne až silne skeletovitých pôd aj 25 – 50 %), ťažké pôdy (ílovitohlinité), mierne teplý, mierne vlhký.

07 14 062 / 7sk

/FM / fluvizeme (typ) stredne ťažké až ľahké, plytké, rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie (0^0–10^0), silne skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 25 – 50 %; v podpovrchovom horizonte nad 50 %, v prípade so striedaním stredne až silne skeletovitých pôd aj 25 – 50 %), stredne ťažké pôdy (hlinité), mierne teplý, mierne vlhký.

07 87 443 / 7sk

/RAm, Rak/ rendziny typické a rendziny kambizemné, stredne hlboké na vápencoch a dolomitoch, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké), výrazný svah (12° – 17°), silne skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 25 – 50 %; v podpovrchovom horizonte nad 50 %, v prípade so striedaním stredne až silne skeletovitých pôd aj 25 – 50 %), ťažké pôdy (ílovitohlinité), mierne teplý, mierne vlhký.

08 65 513 / 7sk

/KMm, KMI / kambizeme typické a kambizeme luvizemné na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké, príkry svah (17^0 – 25^0), slabo skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 5 – 25 %, v podpovrchovom horizonte 10 – 25 %), ťažké pôdy (ílovitohlinité), mierne chladný, mierne vlhký.

08 65 413 / 7sk

/KMm, KMI / kambizeme typické a kambizeme luvizemné na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké, výrazný svah (12^0 – 17^0), slabo skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 5 – 25 %,

v podpovrchovom horizonte 10 – 25 %), ťažké pôdy (ílovitohlinité), mierne chladný, mierne vlhký.

08 65 542 / 7sk

/KMm, KMI / kambizeme typické a kambizeme luvizemné na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké, príkry svah (17^0 – 25^0), silne skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 25 – 50 %; v podpovrchovom horizonte nad 50 %, v prípade so striedaním stredne až silne skeletovitých pôd aj 25 – 50 %), stredne ťažké pôdy (hlinité), mierne chladný, mierne vlhký.

08 65 442 / 7sk

/KMm, KMI / kambizeme typické a kambizeme luvizemné na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké, výrazný svah (12^0 – 17^0), silne skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 25 – 50 %; v podpovrchovom horizonte nad 50 %, v prípade so striedaním stredne až silne skeletovitých pôd aj 25 – 50 %), stredne ťažké pôdy (hlinité), mierne chladný, mierne vlhký.

08 65 543 / 7sk

/KMm, KMI / kambizeme typické a kambizeme luvizemné na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké, príkry svah (17^0 – 25^0), silne skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 25 – 50 %; v podpovrchovom horizonte nad 50 %, v prípade so striedaním stredne až silne skeletovitých pôd aj 25 – 50 %), ťažké pôdy (ílovitohlinité), mierne chladný, mierne vlhký.

09 65 542 / 7sk

/KMm, KMI / kambizeme typické a kambizeme luvizemné na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké, príkry svah (17^0 – 25^0), silne skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 25 – 50 %; v podpovrchovom horizonte nad 50 %, v prípade so striedaním stredne až silne skeletovitých pôd aj 25 – 50 %), stredne ťažké pôdy (hlinité), chladný, vlhký.

08 63 442 / 7sk

/KMm / kambizeme typické na minerálne bohatých zvetralinách flyša, stredne ťažké, výrazný svah (12^0 – 17^0), silne skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 25 – 50 %; v podpovrchovom horizonte nad 50 %, v prípade so striedaním stredne až silne skeletovitých pôd aj 25 – 50 %), stredne ťažké pôdy (hlinité), mierne chladný, mierne vlhký.

07 90 462 / 8sk

/RAm / rendziny typické, plytké, stredne ťažké až ľahké, výrazný svah (12^0 – 17^0), silne skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 25 – 50 %; v podpovrchovom horizonte nad 50 %, v prípade so striedaním stredne až silne skeletovitých pôd aj 25 – 50 %), stredne ťažké pôdy (hlinité), mierne teplý, mierne vlhký.

08 87 543 / 8sk

/RAm, Rak/ rendziny typické a rendziny kambizemné, stredne hlboké na vápencoch a dolomitoch, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké), príkry svah (17^0 – 25^0), silne skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 25 – 50 %; v podpovrchovom horizonte nad 50 %, v prípade so striedaním stredne až silne skeletovitých pôd aj 25 – 50 %), ťažké pôdy (ílovitohlinité), mierne chladný, mierne vlhký.

08 87 443 / 8sk

/RAm, Rak/ rendziny typické a rendziny kambizemné, stredne hlboké na vápencoch a dolomitoch, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké), výrazný svah (12° – 17°), silne skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 25 – 50 %; v podpovrchovom horizonte nad 50 %, v prípade so striedaním stredne až silne skeletovitých pôd aj 25 – 50 %), ťažké pôdy (ílovitohlinité), mierne chladný, mierne vlhký.

09 90 462 / 8sk

/RAm / rendziny typické, plytké, stredne ťažké až ľahké, výrazný svah (12^0 – 17^0), silne skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 25 – 50 %; v podpovrchovom horizonte nad 50 %, v prípade

so striedaním stredne až silne skeletovitých pôd aj 25 – 50 %), stredne ťažké pôdy (hlinité), chladný, vlhký.

10 97 682 / 9sk

/LI, RN / litozeme a rankre (extrémne skeletovité pôdy), obsah skeletu v celom profile nad 80 %, alebo s výskytom horniny do 0,1 m, zráz nad 25°, silne skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 25 – 50 %; v podpovrchovom horizonte nad 50 %, v prípade so striedaním stredne až silne skeletovitých pôd aj 25 – 50 %), stredne ťažké pôdy (hlinité), veľmi chladný, vlhký.

10 97 462 / 9sk

/LI, RN / litozeme a rankre (extrémne skeletovité pôdy), obsah skeletu v celom profile nad 80 %, alebo s výskytom horniny do 0,1 m, výrazný svah (12°- 17°), silne skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 25 – 50 %; v podpovrchovom horizonte nad 50 %, v prípade so striedaním stredne až silne skeletovitých pôd aj 25 – 50 %), stredne ťažké pôdy (hlinité), veľmi chladný, vlhký.

07 83 782 / 9sk

/KM / kambizeme (typ) na ostatných substrátoch, na výrazných svahoch 12 – 25°, stredne ťažké až ťažké, zráz nad 25°, silne skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 25 – 50 %; v podpovrchovom horizonte nad 50 %, v prípade so striedaním stredne až silne skeletovitých pôd aj 25 – 50 %), stredne ťažké pôdy (hlinité), mierne teplý, mierne vlhký.

07 92 883 / 9sk

/RAm / rendziny typické na výrazných svahoch: 12 – 25°, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké), zráz nad 25°, silne skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 25 – 50 %; v podpovrchovom horizonte nad 50 %, v prípade so striedaním stredne až silne skeletovitých pôd aj 25 – 50 %), ťažké pôdy (ílovitohlinité), mierne teplý, mierne vlhký.

07 83 682 / 9sk

/KM / kambizeme (typ) na ostatných substrátoch, na výrazných svahoch 12 – 25°, stredne ťažké až ťažké, zráz nad 25°, silne skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 25 – 50 %; v podpovrchovom horizonte nad 50 %, v prípade so striedaním stredne až silne skeletovitých pôd aj 25 – 50 %), stredne ťažké pôdy (hlinité), mierne teplý, mierne vlhký.

07 92 683 / 9sk

/RAm / rendziny typické na výrazných svahoch: 12 – 25°, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké), zráz nad 25°, silne skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 25 – 50 %; v podpovrchovom horizonte nad 50 %, v prípade so striedaním stredne až silne skeletovitých pôd aj 25 – 50 %), ťažké pôdy (ílovitohlinité), mierne teplý, mierne vlhký.

08 83 782 / 9sk

/KM / kambizeme (typ) na ostatných substrátoch, na výrazných svahoch 12 – 25°, stredne ťažké až ťažké, zráz nad 25°, silne skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 25 – 50 %; v podpovrchovom horizonte nad 50 %, v prípade so striedaním stredne až silne skeletovitých pôd aj 25 – 50 %), stredne ťažké pôdy (hlinité), mierne chladný, mierne vlhký.

08 83 882 / 9sk

/KM / kambizeme (typ) na ostatných substrátoch, na výrazných svahoch 12 – 25°, stredne ťažké až ťažké, zráz nad 25°, silne skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 25 – 50 %; v podpovrchovom horizonte nad 50 %, v prípade so striedaním stredne až silne skeletovitých pôd aj 25 – 50 %), stredne ťažké pôdy (hlinité), mierne chladný, mierne vlhký.

08 92 883 / 9sk

/RAm / rendziny typické na výrazných svahoch: 12 – 25°, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké), zráz nad 25°, silne skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 25 – 50 %; v podpovrchovom

horizonte nad 50 %, v prípade so striedaním stredne až silne skeletovitých pôd aj 25 – 50 %), ťažké pôdy (ílovitohlinité), mierne chladný, mierne vlhký.

08 83 982 / 9sk

/KM / kambizeme (typ) na ostatných substrátoch, na výrazných svahoch 12 – 25°, stredne ťažké až ťažké, zráz nad 25°, silne skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 25 – 50 %; v podpovrchovom horizonte nad 50 %, v prípade so striedaním stredne až silne skeletovitých pôd aj 25 – 50 %), stredne ťažké pôdy (hlinité), mierne chladný, mierne vlhký.

08 92 683 / 9sk

/RAm / rendziny typické na výrazných svahoch: 12 – 25°, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké), zráz nad 25°, silne skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 25 – 50 %; v podpovrchovom horizonte nad 50 %, v prípade so striedaním stredne až silne skeletovitých pôd aj 25 – 50 %), ťažké pôdy (ílovitohlinité), mierne chladný, mierne vlhký.

09 83 882 / 9sk

/KM / kambizeme (typ) na ostatných substrátoch, na výrazných svahoch 12 – 25°, stredne ťažké až ťažké, zráz nad 25°, silne skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 25 – 50 %; v podpovrchovom horizonte nad 50 %, v prípade so striedaním stredne až silne skeletovitých pôd aj 25 – 50 %), stredne ťažké pôdy (hlinité), mierne chladný, mierne vlhký.

Návrh

Prevádzku družstva regulovať tak aby nedošlo k ohrozeniu hygienickej ochrany plôch pre bývanie. Pásmo hygienickej ochrany družstva je stanovené na 150 m.

Bilancia predpokladaného použitia PP a LP na nepoľnohospodárske využitie je podrobne špecifikovaná v samostatnej prílohe.

Vyhodnotenie záberov na trvalé odňatie poľnohospodárskej pôdy je riešené na základe vyhlášky č.508/2004 a zákona č. 220/2004 o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č.245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

V zmysle Nariadenia Vlády SR č. 58/2013 o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber PP (ďalej len „nariadenie vlády“) sú od 1.4.2013 v katastrálnom území obce chránené PP s týmito kódmi bonitovaných pôdno – ekologických jednotiek (ďalej len „BPEJ“) :

Katastrálne územie	Skupina BPEJ	BPEJ 7. miest. kód
Beňatina	6	0614062, 076 5413,
	7	0714062, 0865513, 0865413, 0865542, 0865442, 0865543, 0863442,

Podľa prílohy č. 2 k nariadeniu vlády SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie poľnohospodárskej pôdy, novonavrhované lokality sú súčasťou najkvalitnejšej pôdy v katastrálnom území Beňatina, podľa kódov chránenej BPEJ 0714062 (7). Z tohto dôvodu pri trvalom zábere najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy, vzniká pre investora povinnosť platenia odvodov. Zábery boli navrhnuté len v najnutnejšej miere tak, aby došlo k logickému zarovnaniu a doplneniu zastaveného územia bez podstatných zásahov do hospodárenia na poľnohospodárskej pôde.

2.8.10 Rekreácia, cestovný ruch a turistika

K.ú. obce nevedie žiadna miestna ani regionálne cyklotrasa a turistická trasa. V obci nie sú vybudované žiadne športové plochy.

K najviac uplatňovaným formám dynamickej turistiky patrí pešia turistika. Bezprostredné okolie obce vytvára veľmi vhodné lokalizačné predpoklady pre plné rozvinutie pešej turistiky. Území sú trasované turisticky značené chodníky.

Beňatinské jazero: Vo východnej časti kat. území obce sa nachádza bývalý areál kameňolomu. Plocha je známa pod názvom Beňatinské jazero, ktorú je potrebné revitalizovať.

Prírodná pamiatka "Tyrkysové jazierko" sa nachádza vo východnej časti katastrálneho územia obce Beňatina. Jazero vzniklo v bývalom kameňolome, kde sa našla skamenelina 5 metrov dlhej ryby. Po zastavení ťažby postupne dochádzalo k zaplaveniu kameňolomu spodnou vodou. Príčinou nádhernej tyrkysovej farby je zaplavenie travertínového lomu, ktorý tu bol kedysi funkčný, no príroda si ho dnes pretvorila podľa vlastných predstáv. Voda síce na kúpanie nie je príliš prívetivá, je chladná, ale čistá. Svojou scenériou pripomína Plitvické jazerá. Zaujímavosťou jazera je na 10 metrov vysokých útesoch zaujímavo sfarbeným vápencom. Jeho červenohnedé sfarbenie má predstavovať 5 metrov vysoký odtlačok (skamenelinu) pravekej veľryby, ktorá akoby sa vrhala hlavou dolu do vody. Väčšine ľudí to skôr pripadá ako náhodne vytvorený obraz zo sfarbeného vápenca. V súčasnosti je Beňatinské jazero dosť vyhľadávanou lokalitou. Pre náhodných turistov tu nie su vytvorené vhodné podmienky - sprístupnenie zaujímavých lokalít, zabezpečenie turistických chodníkov okolo jazera a pod.

Návrh

Beňatinské jazero: revitalizovať verejný priestor tak, aby boli vytvorené podmienky pre naplnenie stredných a dlhodobých strategických rozvojových cieľov obce v oblasti kultúry a cestovného ruchu. V danej lokalite navrhujeme dobudovanie vyhliadkových plôch, turistických chodníkov, parkovacích plôch, zázemie pre informačné centrum, hygienické zariadenie, stravovacie a ubytovacie zariadenie a pod. Upravený prírodný priestor prispeje k zvýšeniu environmentálneho povedomia obyvateľov obce a návštevníkov obec. Beňatinské jazero sa zmení na reprezentatívne centrom vhodné na oddych, relax i kultúrne vyžitie obyvateľov a návštevníkov.

2.8.10.1 Polyfunkčné plochy rekreácie, športu a verejnej zelene (R7).

Hlavné funkčné využitie: Určené na umiestňovanie každodennej, krátkodobej a dlhodobej rekreácie obyvateľov a turistov. Na ploche môžu byť stavby dopravného, a technického vybavenia slúžiace základnej funkcii, drobné účelové stavby. Verejná zeleň - estetická, rekreačná, ekologická, doprovodná. Doplnkové funkcie nesmú presiahnuť 35% z funkčnej plochy hlavnej funkcie.

❖ *Prípustné sú:*

3. Umiestnenie súvisiacich zariadení charakteru rekreácie, ako aj dopravnej a technickej vybavenosti (parkoviská, drobná architektúra), siete technickej vybavenosti.
4. Plochy rekreácie, turizmu, cestovného ruchu a športu sú určené ako:
   - plochy pre ubytovacie a stravovacie zariadenia,
   - plochy pre sociálne zariadenia,
   - plochy športu – na umiestnenie športových plôch, ihrísk a športových objektov,
   - pešie komunikácie a parkoviská.
3. Na ploche môžu byť stavby dopravného a technického vybavenia slúžiace základnej funkcii, drobné účelové stavby.
4. Zeleň verejná, verejnosti prístupná bez obmedzenia, parkovo upravená.
5. Plocha zelene s vegetačným krytom min. 60%, pokryvnosť plochy korunami stromov min. 40%.
6. Pešie chodníky, cyklistické komunikácie a nevyhnutné zariadenia technického vybavenia.
7. Zeleň detských ihrísk pre deti predškolského veku.

❖ *Neprípustné sú:*

8. Ostatné funkcie, ktoré nesúvisia s hlavnou funkciou.
9. Podiel spevnených plôch a inak zastavaných plôch nad 20% výmery zelene.
10. Všetky druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, vibráciami, prašnosťou, zvýšeným výskytom hlodavcov) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných parciel pre určené účely.

2.8.10.2 Funkčná plocha: vodná plocha - Beňatinské jazero (R8)

Hlavné funkčné využitie: Podporovať nástrojmi územného rozvoja revitalizáciu prírodného areálu. Podporovať zvyšovanie výmer krajinnej zelene a najmä nelesnej drevinovej vegetácie.

❖ *Prípustné sú:*

1. Vodná plocha pre rekreačne využívanie.
8. Doplnková funkcia pre obsluhu územia (drobná architektúra: vyhliadky, lávky, lavičky, bezpečnostné zábradlia, výtvarno-architektonické diela).
9. Zeleň - prirodzené spoločenstva flóry a fauny so stabilizačnou funkciou, s nevyhnutnými rekultivačnými zásahmi.
10. Technická vybavenosť, súvisiaca doprava, turistické a pešie chodníky.

❖ *Neprípustné sú:*

11. Stavby na bývanie.
12. Činnosti, ktoré poškodzujú alebo ohrozujú množstvo a kvalitu vody, alebo zdravotná bezchybnosť vody vodárenského zdroja.

- Vylučujúce podmienky je realizácia akýchkoľvek stavieb nesúvisiacich s ekologickou a protipovodňovou ochranou a stavieb, ktoré nesúvisia s ich údržbou, (oplotenia a drobné

2.9 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

Súčasné hranice zastavaného územia

Zastavané územie obce vyhlásené v zmysle platnej legislatívy k 1.1.1990) je vymedzené hranicou súčasného zastavaného územia, ktorá je vymedzená v rámci k. ú. obce (hranica je znázornená v grafickej časti dvojbodkovanou čiarkovanou čiarou).

Návrh na rozšírenie hranice zastavaného územia

Navrhovaný územný rozvoj funkčných plôch si vyžaduje rozšírenie hranice zastavaného územia v lokalitách znázornených vo výkrese „Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia katastrálneho územia“ (č.02), „Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia zastavaného územia obce a navrhovaných rozvojových plôch, s riešením dopravy a s vyznačením verejnoprospešných stavieb"(č.3) a výkresu Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov na nepoľnohospodárske účely a v grafickej prílohe (č.6:

- rozšírenie hraníc zast. územia vyplývajúce z návrhu ÚPN-O:
  - lokalita „Pod hrbom“ – severozápadná časť obce,
  - lokalita „Pod Lieštinami“ – južná časť obce,
  - lokalita „Paseky“ – juhovýchodná časť obce,
  - lokalita športového areálu (Ihnašková lúka) - severovýchodná časť obce,
  - lokalita Beňatinského jazera - severovýchodná časť zastavaného územia obce.

2.10 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

2.10.1 Ochranné pásma

Hygienické ochranné pásma

- Pásmo hygienickej ochrany 150 m družstva.

Ochranné pásmo lesa

- Ochranné pásmo lesa 50 m od hranice lesného porastu v zmysle § 10 zákona NR SR č. 326/2005 Z.z. o lesoch.

Cestné ochranné pásma

- 20 m cesta III. triedy od osi vozovky na každú stranu v úseku mimo sídelného útvaru obce, ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce.

Ochranné pásma letísk

- V zmysle § 30 leteckého zákona je nutné prerokovať s Dopravný úradom SR stavby:
  - stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods.1 písmeno a),
  - stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods.1 písm. b)
  - zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice ((§ 30 ods.1 písm. c),
  - zariadenia, ktoré môžu ohroziť lietadlá, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§30 odst. 1 písmeno d).

Ochranné pásma elektrických zariadení

- Ochranné pásmo elektrických zariadení v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Zb. o energetike:
  - 15 m pre nadzemné vedenie bez izolácie pri napätí od 35 kV do 110 kV, na každú stranu od krajného vodiča,
  - 10 m pre nadzemné vedenie bez izolácie pri napätí od 1 kV do 35 kV a 7 m v súvislých lesných priesekoch (od krajného vodiča na každú stranu vedenia),
  - 10 m od transformovne VN/NN.
  - 4 m pre vodiče so základnou izoláciou pri napätí od 1 kV do 35 kV a 2 m v súvislých lesných priesekoch (od krajného vodiča na každú stranu vedenia),
  - 1m pre nadzemné káblové vedenie pri napätí od 1 kV do 35 kV (na každú stranu vedenia),

Vodárenské ochranné pásma

- 1,5 m pásmo ochrany verejného vodovodu a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane,
- 2,5 m pásmo ochrany verejného vodovodu a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm,
- 0,5 – 1,0 m od osi na každú stranu telekomunikačnej siete a diaľkového kábla.
- Pozdĺž brehov vodného toku Beňatinská voda, Lubetinský potoka, Dubnický potok, ponechať v šírke 5,0 m voľný manipulačný nezastavaný pás.
- Oplotené PHO okolo vodojemu.
- Ochranné pásmo zdroja pitnej vody.

Ochranné pásma telekomunikačných zariadení

- ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete dodržať v zmysle Zákona č.278/2015 Z.z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona telekomunikáciách a priestorovej normy úpravy vedení technického vybavenia

Ochrana archeologických lokalít a kultúrnych pamiatok

- Z hľadiska ochrany archeologických nálezísk ku stavbe, ktorá si vyžiada vykonanie zemných prác investor/stavebník je povinný od Krajského pamiatkového úradu v Košiciach už v stupni

územného konania si vyžiadať v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní v znení neskorších predpisov odborné stanovisko.

- V prípade nevyhnutnosti, vykonať záchranný archeologický výskum ako predstihové opatrenie na záchranu archeologických nálezísk a nálezov rozhoduje o výskume podľa § 37 pamiatkového zákona Pamiatkový úrad Slovenskej republiky.

2.10.2 Chránené územia:

2.10.2.1 Ochrany prírody a krajiny

Územný systém ekologickej stability (ÚSES):

- Európska sieť chránených území: Natura 2000 - SKCHVU0035 Vihorlatské vrchy
- Územie európskeho významu: územie európskeho významu Morské oko (SKUEV0209).
- Prírodná pamiatka: PP Beňatinský travertín
- Jaskyne: Vyšná Hurka I., II.

Územný systém ekologickej stability (ÚSES):

- Biokoridor: Nadregionálny biokoridor (NB/2) Vihorlatský prales - Čierťaž - hr. Ukrajina,.
- Biocentrum: Nadregionálne biocentrum (NRBc/3) Čierťaž
- Genofondovo významné lokality: GL4 pieskovcová stena pri Beňatine; GL5 lom Beňatina; GL6 jaskyňa Vyšná Hurka I, II (F31)
- Ekologicky významné segmenty: EVS6 - KP Podhorodská a Beňatinská voda.

2.10.2.2 Plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu

Zosuvné územia a erózne javy

- V predmetnom území sú zaregistrované 14 potenciálnych svahových deformácií a 3 stabilizované svahové deformácie. Jedná sa o svahové deformácie typu zosuvov. Svahové deformácie sa registrujú priamo prevažne v južnej a juhozápadnej časti katastrálneho územia obce a v západnej časti, v doline vodného toku Beňatinská voda.
- Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych a stabilizovaných svahových deformácií je potrebné posúdiť a overiť inžinierskogeologickým prieskumom.

Radónové riziko

Podľa § 20 ods. 3 zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov ministerstvo vymedzuje nasledovné riziká stavebného využitia územia:

- nízke a stredné radónové riziko. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónové rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia.

2.11 RIEŠENIE ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI

2.11.1 Riešenie záujmov obrany štátu

V území obce nie sú špecifikované žiadne záujmy a nie sú známe žiadne zámery obrany štátu.

2.11.2 Zariadenia civilnej ochrany

Z hľadiska CO sa vychádza zo spracovaného plánu CO obce, ako aj zo Zákona č. 42/1994 Z.z. o civilnej obrane a vyhlášky MVSR č. 532/2006 o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov.

Riešiť ochranné stavby pre ukrytie obyvateľstva a osôb prevzatých do starostlivosti na základe analýzy územia z hľadiska možných mimoriadnych udalostí v zmysle vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č.532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č.42/1994 o civilnej ochrane obyvateľstva. Vo vybudovaných rodinných domoch bude ukrytie ukrytia mesta na základe osobného a vecného plnenia podľa určovacieho listu počas vyhlásenia mimoriadnej situácie alebo v čase vojny.

Ďalej ÚPN obce rieši a umožňuje vytvorenie podmienok a zároveň podmieňuje následnú výstavbu v obci pre spôsob a rozsah ukrytia zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti právnických a fyzických osôb podľa § 4 ods.3 a § 16 ods. 1 písm. e), resp. § 16 ods. 12 zákona č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a § 4 vyhlášky MV SR č.399/2012 Z.z. v znení neskorších predpisov vyhlášky č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany. Výstavba je navrhovaná mimo vymedzených území ohrozovaných 50-ročnou resp. 100-ročnou vodou.

Rešpektovať požiadavky orgánov civilnej ochrany obyvateľstva, požiarnej ochrany a orgánov hygienickej služby, zodpovedajúce platnej legislatíve a riešiť ochranu obyvateľstva v rozsahu metodiky spracovania ÚPNO.

Z hľadiska ochrany obyvateľstva pred ohrozením je potrebná úprava šírkovo nevyhovujúcich existujúcich miestnych komunikácií pre prístup hasičskej techniky, sanitných a prípadne evakuačných vozidiel ku všetkým objektom v obci.

2.11.3 Riešenie ochrany pred požiarmi

Pre stavby na bývanie je riešené zabezpečenie vody na hasenie požiarov v zmysle §3 vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z.z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov. Pre stavby na bývanie kategórie A je potreba vody na hasenie požiarov v zmysle STN 92 0400 7,5l/s, čomu zodpovedajú hydranty osadené na existujúcom vodovodnom potrubí DN 80 mm. Hydranty sa umiestňujú mimo požiarne nebezpečného priestoru najmenej 5 m a najviac 200 m od stavby; ich vzájomná vzdialenosť môže byť najviac 400 m podľa tabuľky 1 STN 92 0400.

Na vodovodných potrubiach vo všetkých častiach mesta navrhujeme dobudovať hydranty (nadzemné, alebo podzemné) v zmysle §8 vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z.z. Nadzemné hydranty osadiť na vodovodnom potrubí v zmysle čl. 4.7 STN 92 0400. Podzemné hydranty je možné riešiť vtedy, ak nemožno osadiť nadzemný. Nesmie však byť navrhnutý v podzemnej komunikácii určenej na státie a parkovanie.

Z hľadiska riešenia základných zásad požiarnej ochrany nehnuteľného a hnuteľného majetku ako aj ochrany osôb dodržiavať príslušné legislatívne ustanovenia a to najmä:

- každý stavebný objekt (objekty) resp. parcely na ktorých tieto objekty stoja musia byť prístupné z verejných priestorov;
- pri realizácii jednotlivých stavebných objektov musia byť dodržané odstupové vzdialenosti objektov, prípadne musia byť riešené protipožiarne opatrenia,
- navrhnúť požiarnu ochranu v súlade so zákonom č. 129/2015 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.314/2001 o ochrane pred požiarmi Z. z. a Vyhlášky č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii.

2.11.4 Riešenie ochrany pred povodňami

V katastrálnom území obce Beňatina sú vodné toky: Beňatinská voda, Lubetinský potok a Dubnický potok. Na vodnom toku Beňatinská voda bola v minulosti vybudovaná úprava. Kapacita vybudovaných úprav na vodnom toku je dostatočná na odvedenie prietoku povodne so strednou pravdepodobnosťou opakovania priemerne raz za 100 rokov (Q_{100}).

Na tokoch, ktoré pretekajú cez k.ú. obce Beňatina v zmysle § 46 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch (vodný zákon) nebolo orgánom štátnej vodnej správy vyhlásené inundačné územie. Do doby určenia inundačného územia vychádzať z dostupných podkladov o pravdepodobnej hranici územia ohrozeného povodňami.

Návrh

Návrh protipovodňových opatrení: - úprava odtokových pomerov v dotknutom území a plošné úpravy v povodniach a to zvýšením retencie povodia a obmedzenie alebo odstránenie erózno-sedimentačných pomerov.

Jestvujúca vodná plocha Beňatinské jazero sa nachádza vo východnej časti katastrálneho územia obce. Jestvujúci areál je navrhovaný na revitalizáciu.

Ochranné pásma

- Pozdĺž brehov vodného toku Beňatinská voda, Lubetinský potoka, Dubnický potok, ponechať v šírke 5,0 m voľný manipulačný nezastavaný pás.

2.12 OCHRANA PRÍRODY A TVORBA KRAJINY VRÁTANE PRVKOV ÚSES

2.12.1 Prírodné dedičstvo

2.12.1.1 Lokality medzinárodného významu

Územia medzinárodného významu	
Územia svetového prírodného dedičstva UNESCO :	nenachádzajú sa v riešenom území

2.12.1.2 Európska sieť chránených území – NATURA 2000

Európska sieť chránených území	
Chránené vtáčie územia (CHVÚ):	Chránené vtáčie územie Vihorlatské vrchy (SKCHVU0035).
Územie európskeho významu (ÚEV) :	Územie európskeho významu Morské oko (SKUEV0209)

Chránené vtáčie územie – SKCHVU035 Vihorlatské vrchy

Vyhlásené chránené vtáčie územie Vihorlatské vrchy bolo vyhlásené vyhláškou MŽP SR č. 195/2010 zo 16. apríla 2010, ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Vihorlatské vrchy.. Na jeho území platí 1. až 5. stupeň ochrany, bližšie ochranné podmienky budú špecifikované v samostatnej vyhláške.

Výmera územia: 48 286,2639 ha

Lokalizácia územia:

Kraj: Prešovský, Košický

Okres: Humenné, Michalovce, Snina, Sobrance

Kataster: Humenné, Kamenica nad Cirochou, Valaškovce-Sever, Hažín nad Cirochou, Brekov, Jasenov, Kamienka, Ptičie, Valaškovce-Stred, Chlmec, Valaškovce-Juh, Porúbka – **okres Humenné**, Strážske, Staré,

Poruba pod Vihorlatom, Oreské, Trnava pri Laborci, Vinné, Jovsa, Kusín, Klokočov, Kaluža, Zbudza – **okres Michalovce**, Stakčín, Snina, Kolonica, Zemplínske Hámre, Ladomirov, Strihovce, Hrabová Roztoka - **okres Snina**, Vyšná Rybnica, Remetské Hámre, Ruský Hrabovec, Ruská Bystrá, Hlivištia, Podhoroď, Vyšné Remety, Inovce, Choňkovce, Beňatina, Jasenov, Baškovce, Koňuš, Priekopa, Vojnatina, Porúbka, Koromľa, Petrovce, Kolibabovce, Husák, Orechová, Krčava, Vyšné Nemecké – **okres Sobrance.**

Chránené vtáčie územie Vihorlatské vrchy je jedným z troch najvýznamnejších území na Slovensku pre hniezdenie druhov hadiar krátkoprstý *(Circaetus gallicus)*, sova dlhochvostá *(Strix uralensis)*, ďateľ prostredný (*Dendrocopos medius)* a jedným z piatich pre hniezdenie druhu výrik lesný *(Otus scops)*. Pravidelne tu hniezdi viac ako 1 % národnej populácie druhov orol krikľavý *Aquila pomarina)*, jariabok hôrny *(Bonasa bonasia)*, výr skalný *(Bubo bubo)*, lelek lesný *(Caprimulgus europaeus)*, bocian čierny *(Ciconia nigra)*, chrapkáč poľný *(Crex crex)*, ďateľ bielochrbtý *(Dendrocopos leucotos)*, ďateľ čierny *(Dryocopus martius)*, muchárik bielokrký *(Ficedula albicollis)*, muchárik červenohrdlý *(Ficedula parva)*, krutihlav hnedý *(Jynx torquilla)*, strakoš červenochrbtý *(Lanius collurio)*, škovránok stromový *(Lullula arborea)*, včelár lesný *(Pernis apivorus)*, žlna sivá *(Picus canus)*, penica jarabá *(Sylvia nisoria)*, prepelica poľná *(Coturnix coturnix)*, muchár sivý *(Muscicapa striata)*, žltochvost lesný *(Phoenicurus phoenicurus)*, pŕhľaviar čiernohlavý *(Saxicola torquata)* a hrdlička poľná *(Streptopelia turtur).*

Územie európskeho významu – SKUEV0209 Morské oko

Navrhované územie európskeho významu Morské oko bolo schválené uznesením vlády SR č. 239/2004 zo 17. marca 2004. Na jeho území platí 2. až 5. stupeň ochrany.

Výmera územia: 14 962,15 ha

Lokalizácia územia:

Kraj: Prešovský, Košický

Okres: Humenné, Snina, Sobrance

Kataster: Valaškovce-Sever – **okres Humenné**, Stakčín, Snina, Kolonica, Zemplínske Hámre, Ladomírov, Strihovce, Hrabová Roztoka - **okres Snina**, Vyšná Rybnica, Remetské Hámre, Ruská Bystrá, Hlivištia, Podhoroď, Choňkovce, Beňatina, Koňuš, Priekopa, Porúbka, Koromľa, Petrovce, Husák – **okres Sobrance.**

Územie európskeho významu Morské oko je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Dubovo-hrabové lesy lipové (9170), Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0), Nespevnené silikátové skalné sutiny kolinného stupňa (8150), Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8220), Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Javorovo-bukové horské lesy (9140), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), Kyslomilné bukové lesy (9110), Nesprístupnené jaskynné útvary (8310), Prechodné rašeliniská a trasoviská (7140), Aktívne vrchoviská (7110*), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Oligotrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou tried *Littorelletea uniflorae* a/ alebo *Isoeto-Nanojuncetea* (3130) a živočíšnych druhov európskeho významu: rys ostrovid *(Lynx lynx)*, vydra riečna *(Lutra lutra)*, vlk dravý *(Canis lupus)*, bobor vodný *(Castor fiber)*, netopier obyčajný *(Myotis myotis)*, netopier brvivý *(Myotis emarginatus)*, netopier ostrouchý *(Myotis blythi)*, netopier veľkouchý *(Myotis bechsteini)*, uchaňa čierna *(Barbastella barbastellus)*, podkovár malý *(Rhinolophus hipposideros)*, mlok hrebenatý *(Triturus cristatus)*, mrena stredomorská (*Barbus meridionalis*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata)*, modráčik stepný (*Polyommatus eroides*), modráčik krvavcový (*Maculinea teleius*), ohniváčik veľký (*Lycaena dispar)*, plocháč červený *(Cucujus cinnaberinus*), roháč obyčajný *(Lucanus cervus)*, fuzáč veľký (*Cerambyx cerdo*), fúzač alpský (*Rosalia alpina*), bystruška Zawadského (*Carabus zawadszkii*), spriadač kostihojový (*Callimorpha quadripunctaria*), babôčka hájová (*Nymphalis vaualbum*) a koník východný (*Odontopodisma rubripes*).

2.12.1.3 Chránené územia

Veľkoplošné chránené územia

Národné parky (NP):	na riešenom území sa nenachádza
Chránená krajinná oblasť (CHKO):	nenachádzajú sa v riešenom území
Maloplošné chránené územia	
Prírodná rezervácia, národná prírodná rezervácia (PR, NPR	na riešenom území sa nenachádza
Prírodná pamiatka, národná prírodná pamiatka (PP, NPP)	PP Beňatinský travertín
Jaskyne:	Vyšná Hurka I., II.
Chránený areál (CHA):	nenachádzajú sa v riešenom území
Chránené stromy	
Chránené stromy:	nenachádzajú sa v riešenom území
Územie chránené podľa medzinárodných dohovorov	
Mokrade:	na riešenom území sa nenachádza

Prírodná pamiatka: Beňatinský travertín

Vyhlásená v roku 1989. Výmera: 0,24 ha, 4. stupeň ochrany. Jedná sa o najvýchodnejšie položený travertín na Slovensku, v ktorom tvorba travertínu pokračuje aj v súčasnosti. Vlastný objekt predstavuje umelý geologický odkryv, ktorý vznikol ako zárez pri výstavbe lesnej cesty. V odkryve bolo doposiaľ zistených 45 druhov skamenených zvyškov mäkkýšov. PP sa nachádza mimo vlastného územia CHKO Vihorlat.

Jaskyňa: Vyšná Hurka I., II.

Jaskynné útvary, nachádzajúce sa v južnom svahu kóty Vyšná Hurka, asi 1,5 km východne od obce Beňatina. Jaskynné útvary nie sú sprístupnené. Významné zimovisko netopierov. V jaskyni bolo zistené 5 druhov netopierov, dominantným druhom je netopier obyčajný (*Myotis myotis*).

2.12.2 Územný systém ekologickej stability (ÚSES)

Územný systém ekologickej stability je zákonom NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov definovaný, ako taká celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základ tohto systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky, ktoré môžu mať nadregionálny, regionálny alebo miestny význam.

Regionálny ÚSES tvorí sieť ekologicky významných segmentov krajiny, ktoré zaisťujú územné podmienky trvalého zachovania druhovej rozmanitosti prirodzeného genofondu rastlín a živočíchov regiónu.

2.12.2.1 Nadregionálne biocentrá

V danom území sa nachádzajú Nadregionálne biocentrum (NRBc/3) Čierťaž.

a) Čierťaž

b) 5 271,59 ha

c) Koromľa, Porúbka pri Sobranciach, Priekopa pri Sobranciach, Koňuš, Choňkovce, Beňatina, Podhoroď, Inovce

d) územie biocentra zahrňuje súvislé lesné spoločenstvá bučín a jedľových bučín vo vyšších polohách a dubín a dubohrabín v nižších polohách, s prítomnosťou vzácnych druhov rastlín a živočíchov. Pozoruhodným javom sú kamenné polia pri obciach Koromľa a Petrovce, ale aj vrcholové horské lúky v komplexoch Popriečného a Starého Koňuša.

e) do územia BNV Čierťaž zasahujú dve vyčlenené územia NATURA 2000 (SKCHVU035 Vihorlatské

vrchy a SKCHUEV0209 Morské oko)

f) zabezpečiť ochranu vodných zdrojov a neporušenosť hydrologického režimu územia biocentra, zosúladiť záujmy lesného hospodárenia na území biocentra so záujmami ochrany prírody a krajiny, obnoviť extenzívne poľnohospodárske využívanie lúk vo vrcholových častiach komplexov Popriečného a Starého Koňuša, s regulovanou pastvou hospodárskych zvierat, najmä oviec, zabrániť znečisťovaniu územia biocentra nelegálnymi skládkami odpadov.

2.12.2.2 Regionálne biocentrá

Nenachádzajú sa v riešenom území.

2.12.2.3 Biocentrá miestneho významu

MBc 1 Beňatinské jazero - nachádza sa vo východnej časti zastavaného územia obce Celá lokalita je popretkávaná krovinovými remízkami a solitérnou zeleňou, miestami prechádzajúcej až do skupinovitej zelene. Lokalita má aj vysokú krajinársku hodnotu. Výmera miestneho biocentra je 5,4450 ha. Prírodná pamiatka "Tyrkysové jazierko" sa nachádza vo východnej časti katastrálneho územia obce Beňatina. Jazero vzniklo v bývalom kameňolome, kde sa našla skamenelina 5 metrov dlhej ryby. Po zastavení ťažby postupne dochádzalo k zaplaveniu kameňolomu spodnou vodou. Príčinou nádhernej tyrkysovej farby je zaplavenie travertínového lomu, ktorý tu bol kedysi funkčný, no príroda si ho dnes pretvorila podľa vlastných predstáv. Voda síce na kúpanie nie je príliš prívetivá, je chladná, ale čistá. Svojou scenériou pripomína Plitvické jazerá.

Zaujímavosťou jazera je na 10 metrov vysokých útesoch zaujímavo sfarbeným vápencom. Jeho červenohnedé sfarbenie má predstavovať 5 metrov vysoký odtlačok (skamenelinu) pravekej veľryby, ktorá akoby sa vrhala hlavou dolu do vody. Väčšine ľudí to skôr pripadá ako náhodne vytvorený obraz zo sfarbeného vápenca.

V súčasnosti je Beňatinské jazero dosť vyhľadávanou lokalitou. Pre náhodných turistov tu nie su vytvorené vhodné podmienky - sprístupnenie zaujímavých lokalít, zabezpečenie turistických chodníkov okolo jazera a pod.

2.12.2.1 Nadregionálne biokoridory

V riešenom území sa nachádza Nadregionálny biokoridor (NB/2) Vihorlatský prales - Čierťaž - hr. Ukrajina.

a) Vihorlatský prales – Čierťaž – hranica Ukrajina

b) NB zahrňuje krajinný priestor, ktorý spája nadregionálne biocentrum Vihorlatský prales v severnej časti okresu Sobrance s nadregionálnym biocentrom Čierťaž v juhovýchodnej časti okresu Sobrance a následne pokračuje horským hrebeňom Vihorlatských vrchov až na Ukrajinu. c) NB je charakteristický výskytom lesných porastov bučín a jedľových bučín a vo vrcholových horských partiách aj výskytom zachovalých horských lúk so vzácnou horskou flórou a faunou. Uvedený biokoridor nebol v rámci pôvodného GNÚSES vyčlenený ako nadregionálny, ale podrobnejší terénny výskum tejto časti Vihorlatských vrchov preukázal, že spĺňa kritériá pre nadregionálneho biokoridoru a v rámci aktualizácie GNÚSES v roku 2000 bolo uskutočnené jeho prekategorizovanie medzi existujúce nadregionálne biokoridory.

d) na území okresu Sobrance do NB Vihorlatský prales – Čierťaž – hranica Ukrajina nezasahujú žiadne MCHÚ, ale NB prechádza územím CHKO Vihorlat a do biokoridoru zasahujú aj dve vyčlenené územia NATURA 2000 (SKCHVU035 Vihorlatské vrchy, SKCHUEV0209 Morské oko)

e) zosúladiť záujmy ochrany prírody a krajiny s intenzívnym turistickým ruchom na území biokoridoru, zabezpečiť neporušenosť hydrologického režimu na území biokoridoru, zosúladiť záujmy lesného hospodárenia na území biokoridoru so záujmami ochrany prírody a krajiny, vylúčenie stavebných

aktivít mimo vyčlenených lokalít na území biokoridoru, zabezpečiť ochranu vodných zdrojov na území biokoridoru.

2.12.2.2 Regionálne biokoridory

Nenachádzajú sa v riešenom území.

2.12.2.3 Biokoridory miestneho významu

Sú dva miestne biokoridory MBk1-MBk2.

MBk 1 - je navrhnutý okolo Beňatinská voda. Jedna sa o brehový porast v ktorom je dominujúca jelša siva a jelša lepkava. V stromovitom a krovinnom podraste su zastúpené druhy rodu svíb a javor poľný hladko plody.

MBk 2 - je navrhnutý okolo Lubenský potok. Biokoridor je tvorený brehovým porastom typických druhov: jaseň štíhly, krušina jelšová, lieska obyčajná, viaceré stromovite a krovinaté druhy vŕb. V bylinnom podraste je skoro všade konštantne zastúpená kozonoha hostcova a roztrúsené perovnik pštrosí, čajovník prostredny.

2.12.2.1 Biotopy európskeho a národného významu

Lesné biotopy

Biotop európskeho významu prírodný: Ls4 – Lipovo – javorové sutinové lesy

Biotop európskeho významu prioritný Azonálne, edaficky podmienené spoločenstvá zmiešaných javorovo – jaseňovo – lipových lesov na svahových, úžľabinových a roklinových sutinách. Vyskytujú sa na vápencovom podloží alebo na minerálne bohatších silikátových horninách. Veľkú diverzitu drevín zvyšuje prímes druhov z kontaktných zonálnych spoločenstiev. Krovinové poschodie je bohato vyvinuté. Vo vrstve bylín sa dominantne uplatňujú nitrofilné a heminitrofilné druhy.

Biotop európskeho významu: Ls5.1 - Bukové a jedľovo – bukové kvetnaté lesy

Mezotrofné a eutrofné porasty nezmiešaných bučín a zmiešaných jedľovo – bukových lesov spravidla s bohatým, viacvrstvovým bylinným podrastom tvoreným typickými lesnými sciofytmi s vysokými nárokmi na pôdne živiny. Vyskytujú sa na rôznom geologickom podloží, miernejších svahoch s menším sklonom do 20°, na stredne hlbokých až hlbokých, štruktúrnych, trvalo vlhkých pôdach s dobrou humifikáciou, najmä typu kambizeme. Porasty sú charakteristické vysokým zápojom drevín, pri podhorských bučinách s chýbajúcim alebo slabo vyvinutým krovinovým poschodím. Pri hromadení bukového opadu je typická nízka pokryvnosť bylinnej vrstvy do 15 %.

Lúčne biotopy

Lúčne spoločenstvá zväzu *Arrhenatherion (Lk1 - nížinné a podhorské kosné lúky*). Ide o veľký komplex lúk a lúčok, pravidelne kosených a využívaných na pasenie hovädzieho dobytka. Celá lokalita je popretkávaná krovinovými remízkami a solitérnou zeleňou, miestami prechádzajúcej až do skupinovitej zelene. Lokalita má aj vysokú krajinársku hodnotu.

Nelesné brehové biotopy

Nenachádzajú sa v riešenom území.

2.12.2.2 Genofondové významné lokality

- *GL2 - Borolo - Bral:* Lesné a lúčne spoločenstvá komplexu Borola (Bradla), situovaného medzi Sobraneckým potokom a Beňatinskou vodou, zaznamenaný výskyt viacerých ohrozených

druhov flóry - *hliva kotúčová* (*Pleurotus eryngii*), muchotrávka cisárska (*Amanita caesarea*), hríb kráľovský (*Boletus regius*), hríb purpurový (*Boletus rhodoxantha*) a fauny spriadač kostihojový (*Euplagia quadripunctaria*), ohniváčik veľký (*Lycaena dispar*), hnedáčik nevädzový (*Melitaea phoebe*), perlovec východný (*Argynnis laodice*), fuzáč alpský (*Rosalia alpina*), užovka stromová (*Elaphe longissima*).

- *GL4 pieskovcová stena pri Beňatine:* Odkrytý svah s pieskovcovou stenou na kopci s televíznym vykrývačom, JZ od obce, zaznamenaný výskyt ohrozeného druhu fauny včelárik zlatý (*Merops apiaster*
- *GL5 lom Beňatina; V* súčasnosti nefunkčný lom, SV od obce, značná časť plochy lomu zaplavená a vytvorená súvislá vodná plocha, perspektívny biotop pre vodnú avifaunu, zaznamenaný výskyt ohrozeného druhu fauny modráčik hnedoškvrnný (*Polyommmatus daphnis*).
- *GL6 jaskyňa Vyšná Hurka I, II (F31):* Jaskynné útvary na južnom svahu kóty Vyšná Hurka, V od obce Beňatina, významné zimovisko netopierov, zaznamenaný výskyt ohrozených druhov fauny - netopier obyčajný (*Myotis myotis*), netopier fúzatý (*Myotis mystacinus*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), podkovár krpatý (*Rhinolophus hipposideros*), v okolí jaskýň aj plch sivý (*Myoxus glis*

2.12.2.3 Ekologicky významné segmenty

- *EVS6 - KP Podhorodská a Beňatinská voda:* KP tvoria jednak lesné komplexy na rozhraní orografických celkov Vihorlat a Popričný jednak veľký komplex lúk a lúčok pravidelne kosených a spásaných, s drobnými krovinovými remízkami a solitérnou zeleňou, miestami prechádzajúcou do skupinovej zelene. Kostru KP tvoria Sobranecký potok a potok Beňatinská voda, rozdelené pretiahnutým chrbtom komplexu Borola. Meandrujúce toky sprevádzajú súvislé bohaté brehové porasty a pásy vlhkých aluviálnych lúk.
- *EVS7 – KP potokov Stežná, Luhy a Zásedný potok* – k. ú. Beňatina, Inovce, Podhoroď, Ruský Hrabovec, Ruská Bystrá KP tvoria jednak lesné komplexy Vihorlatských vrchov v oblasti Dielu, Stežnej, Brestovej a Holice, jednak komplex lúk a lúčok pravidelne kosených a spásaných, s drobnými krovinovými remízkami a solitérnou zeleňou, miestami prechádzajúcou do skupinovej zelene. Kostru KP tvoria potok Stežná, Luhy a Zásedný potok. Vodné toky sprevádzajú súvislé brehové porasty a pásy vlhkých aluviálnych a podhorských kosných lúk.

2.12.2.1 Pri hodnotení katastrálneho územia obce vo vzťahu k ekologickej stabilite tohto územia sa vychádzalo z nasledovných faktorov:

Výpočet stupňa ekologickej stability (SES) bol získaný váhovým koeficientom podľa vzťahu:

$$SES = \frac{P_{op}.ES_{op}+P_{ZA}.ES_{ZA} + P_{TT}.ES_{TT} + P_{LE}.ES_{LE} + P_{VO}.ES_{VO}+ P_{ZP}.ES_{ZP} +P_{OSP}.ES_{OSP}}{CP_{KÚ}}$$

kde P_{OP} - plocha ornej pôdy v katastrálnom území = 2,7108 ha
ES_{OP} - ekologický stupeň ornej pôdy (priemerná hodnota je 0,2)
PV_{op} - plocha viníc = 0,0 ha
ES_{vi} - ekologický stupeň viníc (0,1)
P_{ZA} - plocha záhrad = 11,5321 ha
ES_{ZA} - ekologický stupeň záhrad (3,0)
P_{OS} - plocha ovocných sadov = 0 ha
ES_{OS} - ekologický stupeň ovocných sadov (2,0)
P_{TT} - plocha trvalých trávnatých porastov = 442,6143 ha

ES_{TT} - ekologický stupeň trvalých trávnatých porastov (4,0)
P_{LE} - plocha lesov = 1 210,6803 ha
ES_{LE} - ekologická stabilita lesných porastov (5,0)
P_{VO} - plocha vodných plôch = 8,4340 ha
ES_{VO} - ekologický stupeň vodných plôch (4,0)
P_{ZP} - plocha zastavaného územia = 25,0104 ha
ES_{ZP} - ekologický stupeň zastavaného územia (1,0)
P_{OSP} - ostatná plocha = 162,8613 ha
ES_{OSP}- ekologický stupeň ostatných plôch (0,50)
$CP_{KÚ}$ -celková plocha katastrálneho územia = 1 863,8432 ha

SES - stupeň ekologickej stability **SES = 4,62**

Najnižšie hodnoty koeficientu ekologickej stability boli zistené v katastrálnych územiach obcí v južnej, nížinnej časti okresu (Fekišovce – 2,29, Ostrov - 2,30, Sejkov – 2,32, Veľké Revištia – 2,34, Bunkovce – 2,39, Blatné Revištia – 2,43, Nižné Nemecké – 2,43) a z hľadiska vyčlenených typov stability krajiny tieto katastrálne územia patria medzi typ krajiny so strednou ekologickou stabilitou.

Najvyššie hodnoty koeficientu ekologickej stability boli zistené v katastrálnych územiach obcí v severnej a východnej, hornatinovej časti okresu (Remetské Hámre – 4,84, Vyšná Rybnica – 4,69, Beňatina – 4,62, Ruský Hrabovec – 4,53, Ruská Bystrá – 4,52, Petrovce – 4,52) a z hľadiska vyčlenených typov stability krajiny tieto katastrálne územia patria medzi typ krajiny s veľmi vysokou ekologickou stabilitou.

Priemerná hodnota koeficientu ekologickej stability za celý okres Sobrance je 3,56, t. j. okres Sobrance možno hodnotiť ako typ krajiny s vysokou ekologickou stabilitou.
(zdroj: Regionálny územný systém ekologickej stability pre okres Sobrance. 05/2010).

2.12.3 Návrhy manažmentových opatrení pre existujúce a navrhované prvky RÚSES

B. Zabezpečiť neporušenosť hydrologického režimu biocentra.
C. Zosúladiť záujmy lesného hospodárenia so záujmami ochrany prírody a krajiny na území biocentra a biokoridoru, v lesných porastoch zachovať alebo cielene obnovovať pôvodné druhové zloženie lesných porastov a postupne znižovať zastúpenie stanovištne nepôvodných druhov drevín, využívať šetrné spôsoby sústreďovania drevnej hmoty, maximálne využívať prirodzenú obnovu lesa, v lesných porastoch s výskytom významných druhov vtáctva realizovať hospodárske opatrenia v mimo hniezdnom období a vytvárať podmienky pre ich hniezdenie, na lesných poľanách zachovať pôvodné lúčne porasty (nerozorávanie, nezalesňovanie, kosenie 1x ročne).
G. Zabezpečiť osobitný manažment lúčnych a pasienkových ekosystémov na území biocentra a biokoridoru.
I. Zabezpečiť ochranu vodných zdrojov na území biocentra a biokoridoru.
K. Zabrániť znečisťovaniu územia biocentra nelegálnymi skládkami odpadov.

2.12.4 Návrhy opatrení na zvýšenie ekologickej stability krajiny

Navrhované opatrenia pre obec sú podkladom pre optimalizáciu činnosti v území, skvalitnenie ekologickej stability krajiny a minimalizáciu negatívnych javov v území, územné zabezpečenie zachovania a rozvoja druhovej rozmanitosti rastlín a živočíchov v ich prirodzenom prostredí, vytvorenie optimálneho priestorového základu ekologickej stability plôch a línii, udržanie a zvýšenie prirodzenej produkčnej schopnosti krajiny a ochranu prírodných zdrojov s celkovým dopadom na zvýšenie stupňa ekologickej stability:

2. Zabezpečiť pravidelný manažment trvalých trávnych porastov na území okresu, t.j. pravidelné jarné kosenie s následným extenzívnym prepásaním lúčnych biotopov hovädzím dobytkom alebo ovcami,

výrub náletových drevín a zabraňovanie ich zmladzovania,

4. Reguláciu vodných tokov a protipovodňové opatrenia realizovať ekologicky prijateľnými formami, v maximálnej miere zachovať prirodzenú konfiguráciu terénu a zastúpenie brehových porastov a v prípade potreby zabezpečiť ich doplnenie
7. Zabezpečiť ochranu vodných zdrojov vyskytujúcich sa na území okresu.
8. Zabrániť znečisťovaniu územia nelegálnymi skládkami odpadov.
9. Zachovať výmery plôch verejnej zelene a zabezpečiť jej pravidelnú údržbu a revitalizáciu v zastavaných územiach obcí.
10. Elektrické vedenia budovať s ochrannými prvkami, ktoré zabezpečia ochranu avifauny pred zásahom elektrickým prúdom.
11. Zamedziť masové rozširovanie inváznych druhov rastlín najmä v povodiach riek v južnej časti okresu pravidelným mechanickým a v prípade potreby i chemickým spôsobom..

zdroj: Regionálny územný systém ekologickej stability pre okres Sobrance. 05/2010).

2.13 NÁVRH DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA

2.13.1 Návrh dopravného vybavenia

2.13.1.1 Letecká doprava

Na území Košického kraja, okresu Sobrance sa nenachádza žiadne letisko regionálneho významu. Riešené územie sa nachádza mimo ochranných pásiem letísk, heliportov a leteckých pozemných zariadení. Najbližšie regionálne letisko je v obci Kamenica nad Cirochou. Medzinárodné letisko sa nachádza v krajskom meste Košice cca 1 h.45min.

V zmysle § 28 ods. 3 a § 30 zákona č. 143/1998 Z.z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov je Dopravný úrad SR dotknutý orgán štátnej správy na úseku civilného letectva. DÚ SR je potrebné požiadať o súhlas pri stavbách a zariadeniach:

- vysoké 100 m a viac nad terénom (§30 ods. 1. písmeno a),
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§30 ods. 1. písmeno b),
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§30 ods. 1. písmeno c)
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietania, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§30 ods. 1. písmeno d) leteckého zákona.

2.13.1.2 Železničná doprava

Cez katastrálne územie obce neprechádza železničná trať. Hromadnú nákladnú a osobnú dopravu zabezpečujú Železnice Slovenskej republiky, ako prevádzkovateľ celoštátnych dráh a dopravcovia, ako prevádzkovatelia dopravy na dráhy. Najbližšia železničná stanica sa nachádza v meste Michalovce vzdialenosti 40 km. Železničná stanica Michalovce je stanicou tretej kategórie, zmiešanou podľa povahy práce a medziľahlou po prevádzkovej stránke. Nachádza sa v žkm 40,597 jednokoľajnej trate Lupków PKP - Medzilaborce-Michaľany. Traťový úsek Lupków PKP – Medzilaborce - Bánovce nad Ondavou je neelektrifikovaný.

2.13.1.1 Vodná doprava

Vodná doprava sa v obci nenachádza.

2.13.1.2 Cestná doprava

Nadregionálne dopravné vzťahy

Okres Sobrance má hlavnú dopravnú os vo východo-západnom smere ako cestu I/19, ktorá je cestou celoštátnej úrovne v úseku Košice – Michalovce - Sobrance – št. hranica Ukrajina.

Obec Beňatina leží mimo východoslovenskej rozvojovej osi I. stupňa Košice - Sečovce - Michalovce - Sobrance - hranica s Ukrajinou.

- Regionálne a podregionálne dopravné vzťahy

Kataster obec Beňatina je sprístupnený cestou III/3812, ktorá sa v južnej časti k.ú. obce Podhoroď pripája na cestu tr. II/566. Cesta III/3812 v trase Podhoroď - Beňatina - Inovce. V obci Inovce cesta tr. III. končí.

Dopravné a pracovné väzby sú prevažne na mesto Sobrance, ktoré je vzdialené cca 15 km a mesto Michalovce vzdialené cca 40 km.

Prognózové koeficienty rastu pre extravilán VÚC KE: (zdroj: Prognóza výhľadových intenzít na cestnej sieti do roku 2040) :

Cesta	Rok	2010	2015	2020	2025	2030	2035	2040
III. tr.	Ľahké voz.	1,00	1,05	1,11	1,16	1,22	1,28	1,34
	Ťažké voz.	1,00	1,04	1,09	1,13	1,18	1,22	1,26

Zaťaženie na prieťahoch ciest cez obec Beňatina nevykazuje nárast v doprave. V uplynulých rokoch nebolo realizované celoštátne sčítanie cestnej dopravy v gescii Slovenskej správy ciest na ceste tr. III/3812.

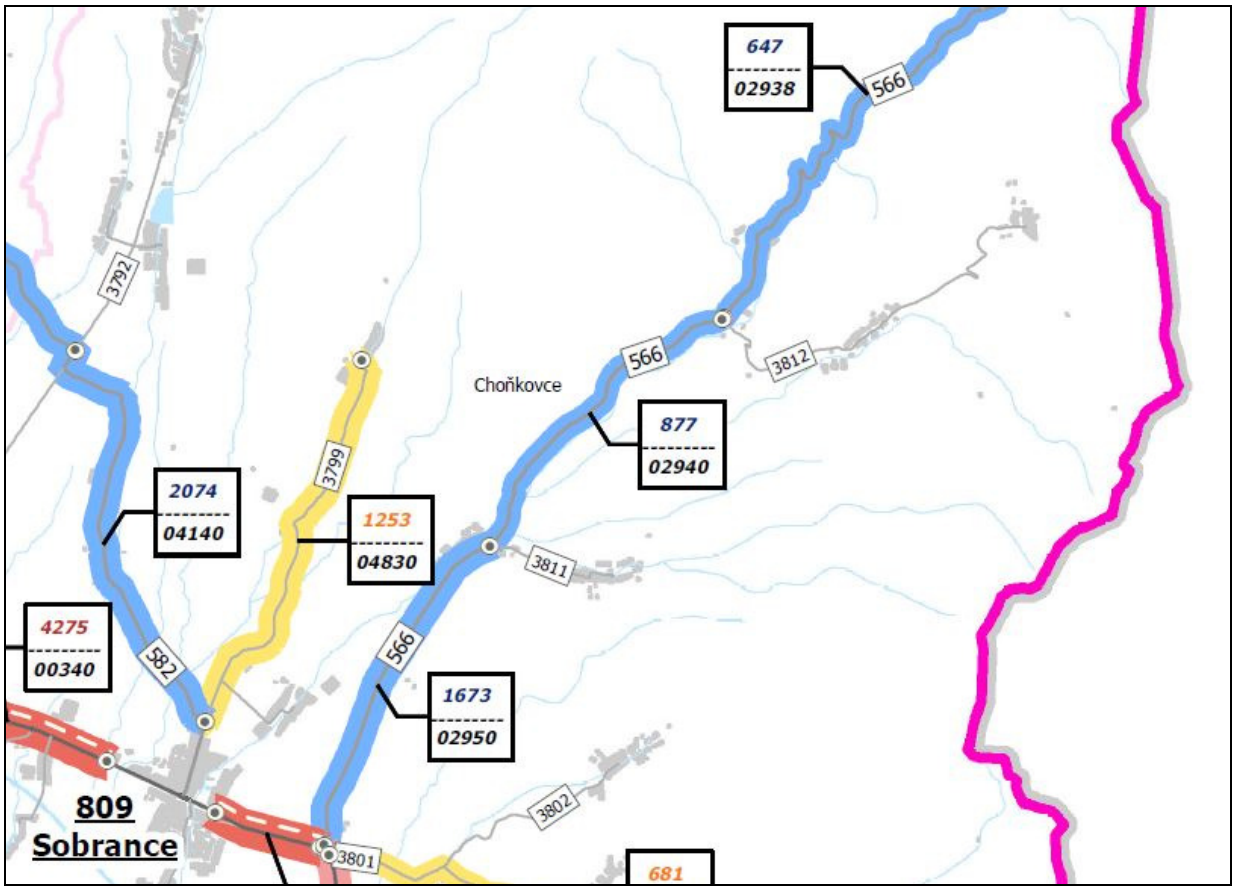

Grafické znázornenie sčítania dopravy v roku 2015 (zdroj: SSC)

2.13.1.1 Základná komunikačná sieť, kategorizácia a funkčné triedy

Obec Beňatina je na dopravný systém napojená cestou III/3812, ktorá sa v južnej časti k.ú. obce Podhoroď pripája na cestu tr. II/566 v trase Tibava - Choňkovce - Podhoroď - Ubľa. Cesta tr. III/3812 je v trase Podhoroď - Beňatina - Inovce. V obci Inovce cesta končí.

Cestu III. triedy môžeme charakterizovať ako cestu s miestnym významom, ktorá je v správe Košického samosprávneho kraja (KSK).

Celková dĺžka cesty III/3812 od obce Podhoroď - Beňatina - Inovce je 6,622 km. Celková dĺžka komunikácie cez zastavané územie obce je 1,300 km. Šírka komunikácie je mimo zastavané územie obce 4,5 - 5,5 m. V zastavanom území obce je 5,5 - 6,5 m.

Návrh

Jestvujúca cesta triedy III. bude aj v návrhovom období plniť funkciu zbernej komunikácie. Navrhujeme úpravu šírkového usporiadania komunikácie cesty tr. III. podľa kategórie v zmysle STN 736110: mimo zastavané územie obce v kategórii C 7,5/70, v zastavanom území obce v kategórii MZ 8,5 (8,0)/5O vo funkčnej triede B3.

2.13.1.2 Obslužné a prístupové komunikácie

V návrhu ÚPN obce sa jestvujúce miestne komunikácie ponechávajú v pôvodnom koridore.

Ostatná komunikačná sieť obce je rozvinutá po obidvoch stranách cesty tr. III, so smerom tras ciest

sever-juh a na nosnú cestu III. triedy su napojene v štyroch hlavných napojovacích bodoch.

Cesty su vybudovane premenlivých šírok vozovky od 4,0 do 5,5m. V zmysle STN 73 6110 ich radíme do redukovaných kategórii MO 5,0/40 a MO 6,5/30. Stredná časť cesty tr. III. je vedená paralelne s vodným tokom, ktorý je premostený dopravnými mostnými objektmi na sprístupnenie rodinných domov a obslužných komunikácií. V strednej a severnej polohe obce su sústredené stavby občianskej vybavenosti: obecný úrad s kultúrnym domom, kostol, komerčná vybavenosť, potraviny.

Jestvujúce obslužné komunikácie, ktore sprístupňujú jednotlivé lokality sú vybudované:

- cesty v severnej časti obce, ktoré sú napojené kolmo na cestu tr. III. sú vybudované šírky cca 2,5m v zlom technickom stave a má technicky a z dopravno bezpečnostného hľadiska nevyhovujúco zrealizovane vjazdy/výjazdy. Cestu radíme do funkčnej triedy C3 a kategórie MO 3,75/30 čo je v zmysle STN 73 6110 komunikácia jednosmerná s obojsmernou premávkou, na ktorej by mali byť zrealizovane výhybne.
- miestna komunikácia v strednej časti (pri dome so súp. č. 328) sprístupňuje jednostrannú zástavbu rodinných domov. Su sprístupnené komunikáciou s nepostačujúcej šírky pre obojsmernú premávku. Má šírku spevnenia cca 3,0 m. Je v dostatočnom technickom stave a má však technicky a z dopravno bezpečnostného hľadiska nevyhovujúco zrealizovane vjazdy/výjazdy. Vnutroblokové cesty radíme do kategórie MO 3,75/30 čo je v zmysle STN 73 6110 komunikácia jednosmerná s obojsmernou premávkou, na ktorej by mali byť zrealizovane výhybne,
- miestnou komunikáciou v juhozápadnej časti zastavaného územia sprístupňuje zástavba rodinných domov. Miestna komunikácia pokračuje až k areálu hospodárskeho dvora. Cesta v tejto časti je nepostačujúcej šírky cca 4,0m, čo je nepostačujúce pre obojsmernú premávku. Cestu radíme do funkčnej triedy C3 a kategórie MOK 6,5/30, čo je v zmysle STN 73 6110 komunikácia s obojsmernou premávkou.
- cintorín sprístupňujú slepo ukončená ulica pri parkovisku, so šírkou vozovky ciest cca 2,5m. Cestu radíme do kategórie MO 3,75/30, čo je v zmysle STN 73 6110 komunikácia jednosmerná s obojsmernou premávkou, na ktorej by mali byť zrealizovane výhybne,
- areál Beňatinského jazera sprístupňujú slepo ukončená ulica, so šírkou vozovky ciest cca 2,5m. Cestu radíme do kategórie MO 3,75/30, čo je v zmysle STN 73 6110 komunikácia jednosmerná s obojsmernou premávkou, na ktorej by mali byť zrealizovane výhybne.

Návrh

Na jestvujúcich komunikáciách je nutné previesť povrchovú úpravu vozoviek rozprestretím nového živičného krytu, kde bude možné upraviť oblúky (body dopravnej kolízie). Smerové pomery týchto komunikácii sú nevyhovujúce. Vyskytuje sa niekoľko bodových závad spočívajúcich v malých polomeroch oblúkov.

Novonavrhované miestne obslužné a prístupové komunikácie v návrhovom období vybudovať v lokalitách:

- lokality "Pod hrbom" a "Pod Lieštinami“ navrhujeme sprístupniť jestvujúcou komunikáciou, ktorú navrhujeme vybudovať vo funkčnej triede C2 v kategórii MO 6,5/30, ako obojsmernú s dvoma jazdnými pruhmi, zeleným pásom, s odvodnením do rigolu a na terénu. Celková šírka dopravného priestoru medzi pozemkami je min. 8,5 m. Šírku stavebnej čiary dodržať v zmysle platných vyhlášok. Pred každým stavebným pozemkom sa navrhuje vjazd min. šírky 4 m. Parkovanie sa navrhuje na vlastnom pozemku RD mimo dopravného priestoru.
- lokality " Paseky"“ navrhujeme sprístupniť jestvujúcou komunikáciou, ktorú navrhujeme vybudovať vo funkčnej triede C3 v kategórii MOU 5,5/30, ako obojsmernú s dvoma jazdnými pruhmi, zeleným pásom, s odvodnením do rigolu a na terénu. Celková šírka dopravného priestoru medzi pozemkami je

min. 7,5 m. Šírku stavebnej čiary dodržať v zmysle platných vyhlášok. Pred každým stavebným pozemkom sa navrhuje vjazd min. šírky 4 m. Parkovanie sa navrhuje na vlastnom pozemku RD mimo dopravného priestoru,

- dopravne menej exponované prístupy najmä v koncových polohách resp. slepé komunikácie navrhované vo funkčnej triede C3 MOU 5,5/30 s následným napojením na obojsmernú komunikáciu C3 v kategórii MO 6,5/40,
- lokalita „Beňatinské jazero" navrhujeme sprístupniť jestvujúcou komunikáciou, ktorú navrhujeme vybudovať vo funkčnej triede C3 v kategórii MOU 5,5/30, ako obojsmernú s dvoma jazdnými pruhmi, zeleným pásom, s odvodnením do rigolu a na terénu. Napojenie komunikácie na cestu tr. III. navrhujeme kolmo s dostatočným rozhľadom v križovatke. Celková šírka dopravného priestoru medzi pozemkami je min. 8,5 m.
- v k.ú. sú navrhované poľné cesty na sprístupnenie poľnohospodárskej zelene a pôdy. Tieto cesty sú na sprístupnenie jednotlivých parciel, prípadne zabezpečujú sezónne komunikačné prepojenie v rámci jedného parcelného celku alebo vlastníka, alebo tvoria hranice medzi vlastníckymi pozemkami. Navrhujú sa jednopruhové s vhodným prevádzku zabezpečujúcim spevnením, prípadne nespevnené. Hlavné poľné cesty jednopruhové s nespevnenými krajnicami, navrhované v kategórií P5,0/30 a P4,0/30.

Odvodnenie ciest - jestvujúce odvodnenie v celej obci je na terén a rigolov, ktoré treba vzhľadom na konfiguráciu terénu a rôzne spádovanie ciest prehodnotiť. Odvodnenie navrhovaných cestných komunikácií sa navrhuje do rigolov a žľabov.

2.13.1.3 Prímestská autobusová doprava

Obec je obsluhovaná autobusovou linkou (zdroj: on-line cestovný poriadok) hromadná doprava predstavuje toho času pravidelné obojsmerné linky za 24 hod:

- č. 809413 Sobrance - Tibava -Choňkovce - Podhoroď - Beňatina - Inovce - Ruský Hrabovec - Ruská Bystrá.

Priamo v obci sú zriadené na ceste III/3812 dve autobusové zastávky (pri dome č. 8 a pri dome č. 37). Umiestnenie zastávok je čiastočne v zmysle STN 73 61 01. Pri odbočke k areálu Beňatinské jazero je autobusová zastávka na znamenie.

Izochrona pešej dostupnosti presahuje vzdialenosť 400m. Zastávka pri dome č. 8 je vybavená samostatným zastavovacím pruhom a prístreškom pre cestujúcich. Pri dome č. 37 je zriadená odstavná plocha na parkovanie vozidiel dopravcov cestnej dopravy.

Bližšie údaje o počtoch cestujúcich, sezónnej vyťaženosti spojov a zastávok nie je známa.

Návrh

Pri ceste III/3812 navrhujeme autobusovú zastávku pri dome č.8 zrekonštruovať v zmysle platnej STN 73 6425. Zastávka bude mať plochu pre nastupovanie a vystupovanie z autobusu a autobusový prístrešok. Ku nástupnej ploche zastávky bude po bezpečných trasách v rámci možností plôch okolo komunikácií v zastavanom území i mimo neho, privedený chodník pre peších.

V náväznosti na rozširovanie bytovej zástavby nie je potrebné riešiť nové rozmiestnenie autobusových zastávok. Izochrona pešej dostupnosti 5 minút nepresahuje vzdialenosť 400m.

2.13.1.4 Statická doprava

Návrh

Obyvatelia bývajúci v rodinnej zástavbe si stavajú garážové a odstavne stojiska podľa potreby na vlastných pozemkoch. Nároky na statickú dopravu boli vypočítané v zmysle STN 73 6110, podľa platnej zmeny ukazovateľov Z2 - podľa tab. č.21, kde su stanovene základne ukazovatele pre príslušnú účelovú jednotku podľa druhu a funkčného vyžitia objektu, pre stupeň automobilizácie 1 : 2,5. Podľa vyhlášky č.532/2002 Z.z. je potrebne z navrhovaného počtu parkovacích miest vyčleniť cca 4% pre osoby s obmedzenou možnosťou pohybu.

Potreba budovania parkovacích a odstavných plôch je nutná v náväznosti na súčasný stav na všetkých miestach novovznikajúcich prevádzkarní, objektov občianskej vybavenosti a ostatných spoločenských aktivít, športovo – rekreačných aktivít. Jestvujúce parkoviská je potrebné doriešiť a dobudovať v zmysle platnej STN.

V zmysle návrhu statickej dopravy je potrebné vytvoriť priestorové podmienky pre dobudovanie odstavných a parkovacích plôch na verejných priestranstvách, najmä v centrálnej časti obce, kde sa predpokladá vytvorenie parkovacích plôch v rámci celkovej rekonštrukcie miestnej komunikácie.

Potreby statickej dopravy na uzemi obce je potrebne rozdeliť do týchto skupín:

- parkovanie pre občiansku vybavenosť
- parkovacie a garážové státia pre obyvateľov bývajúcich v obytných budovách

Parkovanie pre občiansku vybavenosť

Potreba kapacít pre potreby existujúcej občianskej vybavenosti je zostavená s použitím redukčných koeficientov „k“ – ide o súčinitele vplyvu stupňa automobilizácie, veľkosti obce ako aj vplyvu deľby dopravnej prace:

Druh vybavenosti	Navrhovaná potreba počtu státí
Rímskokatolícky chrám	5 stojísk
Gréckokatolícky chrám	5 stojísk
Obecný úrad	4 stojisko
Kultúrny dom	5 stojísk
Dom smútku a cintorín	10 stojísk
Športový areál	15 stojísk 1 stojisko pre autobus
Potraviny a pohostinstvo	5 stojiska
Areál Beňatinského jazera	15 stojiska 5 stojísk pre autobus

Podnikateľské subjekty: parkovanie v potrebnom počte státí v zmysle ukazovateľov STN si musia zabezpečiť podnikateľské subjekty na vlastnom pozemku. Pri vznikaní nových podnikateľských aktivít, či pri zmene funkčného využitia už existujúcich objektov, je taktiež potrebné požadovať zabezpečenie potrieb statickej dopravy na vlastnom pozemku, aby nedochádzalo ku parkovaniu vozidiel na miestnych komunikáciách.

Parkovacie a garážové státia pre obyvateľov bývajúcich v rodinných domoch

V zmysle ukazovateľov STN 73 6110 a platnej zmeny Z2 je potrebne pri stupni automobilizácie 1 : 3,5 zabezpečiť pre rodinné domy odstavne parkovacie alebo garážové státia min. dvomi parkovacími miestami na vlastnom pozemku RD mimo dopravného priestoru.

2.13.1.5 Poľné komunikácie

V katastrálnom území obce sú jestvujúce prístupové poľné cesty na sprístupnenie jednotlivých parciel. Zabezpečujú sezónne komunikačné prepojenie v rámci jedného parcelného celku alebo vlastníka. Tvoria hranice medzi vlastníckymi pozemkami.

Navrhovaná stavebná úprava poľných ciest pozostáva z ich stavebnej úpravy pre potrebu celoročného sprístupnenia novo rozparcelovaných pozemkov s ich napojením na komunikačnú sieť obce. Jestvujúce poľné cesty nachádzajúce sa v dotknutom území sú v nevyhovujúcom stavebnotechnickom stave. Odstránenie problému je možné len komplexným riešením a úpravou celého dotknutého priestoru. Z dopravného hľadiska existujúce poľné cesty z hľadiska priestorového usporiadania nevyhovujú normovým požiadavkám kladeným na poľné cesty takéhoto významu.

Návrh

Navrhovaná stavebná úprava jestvujúcich poľných ciest pozostáva z úpravy poľných ciest sprístupňujúcich oblasť poľnohospodársko-lesného zázemia obce.

V severovýchodnej časti sa navrhuje jednopruhová komunikácia nespevnená, povrchovo neupravená poľné cesta v kategórií Pp 3,0/30. Riešenie dopĺňa schválenú koncepciu pozemkových úprav.

Cesta je navrhnutá v zmysle ON 73 6118 (podľa disponibilnej šírky pozemku určenou v PPÚ pre cestu - cesty hlavné a vedľajšie) ako jednopruhová v nasledovnom šírkovom usporiadaní: jazdný pruh 1 x 3,00 = 3,00m nespevnená krajnica 0,00m spolu 3,00m.

2.13.1.6 Pešie a cyklistické komunikácie

V časti Beňatina nie sú vybudované pešie ani cyklistické komunikácie.

Návrh

Pešie komunikácie

V obci je navrhované pešie prepojenie z cesty tr. III. pri bývalom obecnom úrade až k pravoslávnemu chrámu. Celková dĺžka pešej komunikácií je 85 m a šírky 1,25m.

Pešie sprístupnenie z cesty tr. III. je navrhované k židovskému cintorínu. Celková dĺžka pešej komunikácií je 180 m a šírka 1,50 m.

Nové pešie komunikácie v zastavanom území obce nie sú navrhované z dôvodu stiesnených pomerov pozdĺž cesty tr. III.. V lokalitách s nižšou intenzitou dopravy je pohyb peších riešený na upokojených komunikáciách.

Navrhované pešie komunikácie sú v areáli Beňatinského jazera. Celková dĺžka navrhovaných peších komunikácií je 600 m.

Turistické trasy

Turistické trasy v extraviláne navrhujeme viesť okolo Beňatinského jazera.

Cyklistické komunikácie

Cyklistické komunikácie nenavrhujeme. Pre cyklistov realizovať parkovacie plochy pre bicykle s počtom miest do 20% kapacity parkoviska pre motorové vozidlá.

2.13.1.1 Služby motoristom

Služby motoristom sú poskytované priamo v mesta Sobrance. Pre výhľadové obdobie nenavrhujeme novú plochu pre čerpaciu stanicu PHM.

2.13.1.2 Negatívne účinky doprava a vplyvy na riešené územie

Pre cestné komunikácie v nezastavanom území obce platia ochranné pásma v zmysle zákona č.131/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov a vykonávacej vyhlášky k zákonu o pozemných komunikáciách č.35/1984 Zb.:

- 20 m cesta II. triedy od osi vozovky na každú stranu v úseku mimo súvislé zastavaného územia, ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce.

V zastavanom území obce dodržať ochranné pásma pozdĺž komunikácií v zmysle vyhlášky pre civilnú ochranu pre prejazdnosť komunikácií a proti zavaleniu (zák. č. 42/1994 Zb. s vykonávacími vyhláškami) o civilnej obrane. Šírka OP = (v1 + v2)/2 + 6. Táto šírka je na zberných komunikáciách v obci zachovaná.

Hlukové pomery vyplývajúceho z dopravy

V zmysle vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov. Najvyššie prípustné hodnoty hluku z dopravy vo vonkajších priestoroch v obytnom území ciest I., a II. triedy, zberných mestských komunikácií a hlavných železničných ťahov sú povolené pre deň Laeq = 60dB a v noci Laeq = 50dB.

Na ceste tr. III. sú vykazované minimálne hodnoty ekvivalentného hluku v dennom a nočnom období v obytnom území. Vychádzalo sa z výsledkov celoštátneho sčítania dopravy v roku 2015 a MP 01/2006 - Metodický pokyn a návod prognózovania výhľadových intenzít na cestnej sieti do roku 2040 uverejnený na internetovej stránke SSC (www.ssc.sk).

Zaťaženie na prieťahoch ciest cez obec Beňatina nevykazuje nárast v doprave. V uplynulých rokoch nebolo realizované celoštátne sčítanie cestnej dopravy v gescii Slovenskej správy ciest na ceste tr. III/3812.

2.13.2 Vodné hospodárstvo

2.13.2.1 Zásobovanie pitnou vodou

V obci Beňatina je v súčasnosti rozostavaný verejný vodovod.

Návrh

Vodným zdrojom vodovodu je prameň "Beňatinská voda". Jeho výdatnosť bude pokrývať potrebu vody v obci. Prameň sa nachádza cca 4,0 km juhovýchodne od obce Beňatina v lesnom poraste v nadmorskej výške 715,00 m, v doline potoka Beňatinská voda. Odber vody bude cez pramennú záchytku. Akumulácia vody bude vo vodojeme zemnom o objeme 100 m^3, s uvažovanou kótou dna 432,70 m n. m. a max. hladinou 436,0 m n. m. Rozvody v obci sú navrhované HDPE-PE 100, SDR11, PN 16, D90 (prívodný rad) a HDPE-PE 100, SDR 17, PN 10, D 90, 110 a 160 (materiál rozvodnej siete a zásobného potrubia).

Celý vodovod je rozdelený na tri tlakové pásma: 1. a 2. tlakové pásmo tvorí prívodný rad zo zdroja do vodojemu (výškový rozdiel 279,0 m). Spotrebisko je v treťom tlakovom pásme v celom rozsahu (výškový rozdiel vodojemu a spotrebiská je 60,0 resp. 22,0 m).

Celková dĺžka prívodného radu je 3 128,0m.

Výhľad potreby vody :

Potrebu pitnej vody stanovuje Úprava MP SR č.477/99 – 810 z 29. 2. 2000 a Z.z.č.684/2006:

- pre byty s lokálnym ohrevom vody s vaňovým kúpeľom 135 $l.os^{-1}.deň^{-1}$
- pre základnú občiansku vybavenosť obce do 1000 obyv. 15 $l.os^{-1}.deň^{-1}$
- pre podnik. aktivity a čisté prevádzky 50 l/os/smenu

- súčiniteľ dennej nerovnomernosti (obec do 1000 obyvateľov) kd = 2,0
- súčiniteľ hodinovej nerovnomernosti kh = 1,8

Základné údaje:

Spotrebisko	r.2015	r.2020	r.2035
Beňatina	211	221	256

- Obyvateľstvo: 256 ob x 135 $l.os^{-1}.deň^{-1}$ = 34 560 $l.deň^{-1}$
- Občianska vybavenosť: 256 ob x 15 $l.os^{-1}.deň^{-1}$ = 3 840 $l.deň^{-1}$
- Podnikateľské aktivity 50 os x 50 $l.os^{-1}.deň^{-1}$ = 2 500 $l.deň^{-1}$

Priemerná denná potreba vody: $Q_p = 40\ 900\ l.d^{-1} = 0,47\ l.s^{-1}$

Maximálna denná potreba vody: $Q_{max} = Q_p \times k_d = 40.900\ m^3.deň^{-1} \times 2,0 = 81.800\ m^3.deň^{-1} = 0,95\ l.s^{-1}$

Maximálna hodinová potreba : $Q_{m_h} = Q_{max} \times k_h = 0,95 \times 1,8 = 1,71\ l.s^{-1}$

Celoročná spotreba: $Q_r = Q_p \times 365 = 40.900 \times 365 = \underline{14.928,5\ m^3.rok^{-1}}$

Akumulácia:

Potrebná akumulácia podľa STN 63 6650 - Vodojemy čl. 14 má byť 60-100% z maximálnej dennej potreby vody Qm.

- výhľadová maximálna denná potreba Qm pre rok 2035 bude 81.800 m^3,
- minimálna potrebná akumulácia Vmin = 0,6 x 81.800 = 49.08 m3
- maximálnu dennú potrebu vody o množstve 81.80 m3 pre obec Beňatina zabezpečí vodojem v obci Beňatina objemu 100 m^3. Tento vodojem má dostatočný objem aj pre výhľadové obdobie.

Požadované tlakové pomery a výškové osadenie:

*najnižší bod siete - posúdenie hydrostatického tlaku:

- Kóta max. hladiny vo vodojeme 436,00 m.n.m.
- Kóta najnižšieho terénu zástavby 375,00 m.n.m
- Hydrostatický pretlak v najnižšom mieste 0,61 MPa.

*najdlhší úsek - posúdenie hydrostatického tlaku:

- Kóta min. hladiny vo vodojeme 432,00 m.n.m.
- Kóta terénu na konci úseku 394,00 m.n.m

*najvyšší úsek - posúdenie hydrostatického tlaku:

- Kóta min. hladiny vo vodojeme 432,00 m.n.m.
- Kóta terénu na konci úseku 412,00 m.n.m

* výdatnosť vodného zdroja:

- Minimálna výdatnosť vodného zdroja $Q_{min.}$= 1,62 $l.s^{-1}$
- Maximálna denná potreba $Q_{min.}$= 0,89 $l.s^{-1}$

Posúdenie hlavných kapacít vodovodu:

- zdroje vody s kapacitou 1,62 $l.s^{-1}$ pokryjú Q_{max} = 0,47 $l.s^{-1}$ s rezervou
- vodojem s objemom 100 m^3 zabezpečuje normou požadovaný objem s rezervou.

Ochranné pásma

Pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii dodržiavať ochranné pásmo v zmysle zákona č. č.442/2002

Z.z. o verejných vodovodoch a kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Zb. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov. Ochranné pásmo vodovodného potrubia do priemeru 500 mm je 1,5 m na obidve strany od vonkajšieho okraja potrubia.

2.13.2.2 Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd

Obec Beňatina nemá vybudovanú kanalizačnú sieť, ani čističku odpadových vôd (ČOV). Splašky z nehnuteľností sú odvedené do žúmp a suchých záchodov, ktoré vo väčšine prípadov nie sú dokonale izolované, takže dochádza k znečisťovaniu podzemných vôd a tým aj k zhoršovaniu životného prostredia. Nové nehnuteľnosti majú žumpy, ktorých obsah sa vyváža. Povrchové vody odtekajú voľne po teréne, z ciest cez jarky a čiastočné kanály do miestneho toku.

Návrh

V obci Beňatina sa neuvažuje s obecnou kanalizáciou. Je navrhovaný systém odkanalizovania do vodotesných žúmp. Žumpy sú klasickými zariadeniami pre akumuláciu vôd v obciach, v ktorých nie je zrealizovaná kanalizácia a ani sa vo výhľadovom období neuvažuje s výstavbou kanalizačnej siete a ČOV.
Podľa STN 75 6081 (Žumpy na splaškové odpadové vody) je žumpa ako podzemná vodotesná nádrž bez odtoku na akumuláciu splaškových vôd, ktorá je vyprázdňovaná fekálnym vozom. Pri nakladaní s odpadovými vodami zo žúmp sa prihliada na obsah žumpy, ktorý má charakter "akumulovanej splaškovej vody". Vo všeobecnosti možno povedať, že prevažnú časť produkovaného množstva obsahu žúmp tvoria akumulované splaškové. Zloženie "akumulovanej splaškovej vody" v žumpe je cca 600 mg.l-1 BSK5 a cca 1 300 mg.l-1 CHSK, pričom hodnota pH je v rozmedzí od 7,4 do 7,8. Obsah NL 0,2 -- 0,6 g/l.
Žumpa je bezodtoková nádrž zhromažďujúca splaškové vody z domu. Obsah žumpy je navrhované vyvážať na zneškodnenie do najbližšej ČOV, ktorá má vybudovanú nádrž na žumpové vody.

Výpočet potreby vody je prevedený podľa vyhlášky č. 684 /2006 Z.z. MŽP SR.
Rodinný dom trvalo obývaný
Počet producentov: N = 4 obyv.
Potreba vody: q = 135l/obyv.deň
Priemerná denné potreba vody: $Q_p = q \times N = 0,135 \times 4 = 0,54$ m^3/deň
Maximálna hodinová potreba vody: $Q_d = Q_p \times kd = 0,54 \times 2,0 = 1,08$ m^3/deň
Maximálna hodinová potreba vody : $Q_h = Q_d \times kh = 1,08 \times 1,8 = 1,95$ m^3/deň
Ročná potreba vody : $Q_{rok} = Q_p \times 365 = 0,54 \times 365 = 197$ m^3/rok

Celková bilancia odpadových vôd pre rodinný dom (RD) trvalo obývaný:
časový interval vyprázdňovania žumpy T= 30 dní
celková potreba: $Q = (N \times q) \times T = 0,54$ l x 30 =16,20 m^3

Predpokladaný objem potreby vody vo výhľadovom roku 2035 je: 15.022 m^3.rok^{-1}
Počet pripojených obyvateľov: 256
z toho vychádza priemerná denná potreba vody: 15.022 / 256 / 365 = **160 lit / os / deň**
v RD trvalo obývanom pre 4 osoby x 160 = 640 litrov / deň x 30 dni = 19 m^3 na periódu 30 dni.

Ochranné pásma
Najmenšia vzdialenosť žumpy od studní je pri málo priepustnej pôde 10m, pri priepustnej pôde 30m.

2.13.2.3 Vodné toky, nádrže a rybníky

V katastrálnom území obce Beňatina sa nachádzajú tieto vodné toky a vodné plochy:
- Beňatinská voda,

- Lubenský potok,
- občasný drobný vodný tok, bezmenné prítoky Beňatinskej vody,
- Beňatinské jazero.

Na vodných tokoch nebolo v zmysle § 46 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) orgánom štátnej správy vyhlásené inundačné územie.

Návrh

V ÚPN navrhované opatrenia súvisia s ochranou vôd a užívaním vôd v zmysle vodného zákona. Eliminácia plošných zdrojov znečistenia si vyžaduje právne a ekologické myslenie ľudí pri nakladaní s vodami.

V zmysle zákona o ochrane pred povodňami rešpektovať v nich obmedzenia výstavby a rešpektovať prirodzené inundačné územia jestvujúcich vodných tokov.

V zmysle zákona o vodách v znení neskorších predpisov, pre výkon správy vodných tokov ponechať voľný nezastavaný pás pozdĺž vodných tokov:

- Pozdĺž brehov vodných tokov ponechať v šírke 5,0 m voľný nezastavaný pás.
- *Beňatinské jazero:* revitalizovať verejný priestor tak, aby boli vytvorené podmienky pre naplnenie stredných a dlhodobých strategických rozvojových cieľov obce v oblasti kultúry a cestovného ruchu. V danej lokalite navrhujeme dobudovanie vyhliadkových plôch, turistických chodníkov, parkovacích plôch, zázemie pre informačné centrum, hygienické zariadenie, stravovacie a ubytovacie zariadenie a pod..

2.13.2.4 Hydromelioračné zariadenia

V katastrálnom území obce nie sú evidované hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácii, š.p. Bratislava.

2.13.3 Energetika

2.13.3.1 Energetické zariadenia

V súčasnosti cez katastrálne územie obce Beňatina neprechádza trasa VVN vedenia. Obec je zásobovaná elektrickou energiou VN vedením V_410 napojeným z elektrickej stanice 110/22 kV Sobrance. Alternatívne je možné lokalitu zásobovať aj z elektrickej stanice 110/22 kV Snina.

Pre napájanie odberných elektrických zariadení v záujmovej lokalite sú využívané ako zdroj el. energie trafostanice v majetku VSD, a.s., resp. cudzie trafostanice, primárne napájané z VN linky č. V_410.

Návrh

V zmysle požiadavky z nadriadenej ÚPN VUC Košický kraj: je premietnutý koridor pre výstavbu nového 2x110 kV vedenia V6812 Snina - Sobrance.

Navrhovaná činnosť má pozostávať z funkčných samostatných celkov a to vedenie 1 x 110 kV stožiar 165 – ES Sobrance, Vedenie 2 x 110 kV ES Snina – stožiar 165 a Úpravy vedení. Navrhovaná trasa nadväzuje na elektrické vedenie V6812 predstavujú jeden funkčný celok, pričom z pohľadu existujúceho V6717, ktoré bude umiestnené v zaústení do elektrickej stanice Snina na spoločných podperných bodoch s V6812, predstavuje samostatne funkčný celok vedenie. Úpravy vedení podľa predstavujú prípadné lokálne úpravy 22 kV vedení a ich potreba a rozsah budú stanovené v ďalších stupňoch projektových dokumentácií v rámci povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.

Nové nadzemné elektrické vedenie je zriadené predovšetkým ako vedenie 1 x 110 kV a má byť

postavené na oceľových, jednodriekových priehradových stožiaroch typu TROJUHOLNÍK – skrutkovaných, pozinkovaných, so základnom výškou 24 m. Priemerná vzdialenosť stožiarov sa predpokladá v rozsahu od 250 do 300 m a to v závislosti od konfigurácie terénu a objektov križovaných vedení (viď. prílohová časť tohto zámeru navrhovanej činnosti – schématické výkresy stožiarov). V nevyhnutnom rozsahu pri rešpektovaní existujúceho koridoru 110 kV vedenia je v prípade SO 02 toto vedenie realizované ako 2 x 110 kV a má byť postavené na oceľových, jednodriekových priehradkových stožiaroch typu SÚDOK - skrutkovaných, pozinkovaných, so základnou výškou 27 m.

V katastrálnom území obce Beňatina je trasa navrhovaná nasledovne: od tohto bodu smeruje na západ v trase 22 kV existujúceho elektrického vedenia popri vodnom toku Beňatinská voda, resp. ho križuje a dostáva sa na územie obce Choňkovce a odďaľuje sa od ÚEV Morské oko. Trasa vedie prevažne lesnými pozemkami. Trasa vedie v tomto smere až po lomový bod R24 v lokalite Bralo, resp. Voroščákovský les, kde sa mierne stáča na JZ, prechádza lomový bod R25 a stále vedie popri vodnom toku Beňatinská voda, resp. ho križuje. V prevažnej väčšine ide po lesných pozemkoch až k lomovému bodu R26, kde sa ešte viac stáča na JV, križuje vodný tok Beňatinská voda prechádza lesným porastom a strmším svahom Voroščákovského lesa okolo lokality Lapoš k vodnej ploche, ktorú míňa zo západu, pokračuje cez lokalitu Blatá a to už cez poľnohospodársku pôdu a nelesnú drevinovú vegetáciu, Dubnický potok a Syrový potok a ich brehové porasty na okraj obce Choňkovce, prechádzajúc cez lomový bod R27 v lokalite Brody k lomovému bodu R28 za križovaním cesty III/3812 a jej ochranného pásma.

2.13.3.2 Zásobovanie elektrickou energiou

Pre napájanie odberných elektrických zariadení sú využívané ako zdroj el. energie tieto trafostanice v majetku VSD, a.s., resp. trafostanice iných vlastníkov, primárne napájané z VN liniek V_410:

Trafostanica	TYP	Výkon	vlastník
TS0371-0001 TR 1/412 Beňatina	(DTS mrežová)	250 kVA	VSD, a.s.
TS0371-0002 TR 2/416 Beňatina	(DTS 2-stĺpová)	160 kVA	VSD, a.s.
TS0371-9004 TR 4/710 Beňatina T-Mobile)	(jednostĺpová	-	T-com
TS0371-9005 TR 5/711 Beňatina STV	(DTS mrežová úzka)	-	RTVS
TS0371-9006 TR 6/715 Beňatina ORANGE	(DTS 1-stĺpová)	-	Orange

Sekundárne NN nadzemné vedenie v obci je vyhotovené izolovanými vodičmi AES a je ukotvené na betónových podperných bodoch. Stav a kapacita NN vedenia je pre súčasný stav vyhovujúca.

Stanovenie elektrického príkonu:

Merné zaťaženie na jednu bytovú jednotku bolo stanovené podľa Metodického pokynu VSD, a.s. – Zásady plánovania výstavby a rekonštrukcií sieti vysokého a nízkeho napätia, kde je uvedené:

- príkon bytových jednotiek:
  - 1,0 kW ..... domy (byty) bez el. ohrevu
  - 2,0 kW ..... domy (byty) s akumulačným el. ohrevom
  - 6,5 kW ..... domy (byty) s priamym el. ohrevom

Prognóza vývoja počtu obyvateľov do roku 2035

rok	2013	**2015**	2020	**2025**	2030	**2035**
Beňatina	207	**211**	221	**232**	244	**256**

Návrh bytov do r. 2035:

	Stav bytov (b.j.) v roku 2011	Návrh bytov (b.j.) r. 2035
Bytové jednotky	93	+20
	počet bj. spolu (stav+návrh)	113 b.j.

Štruktúra a kapacita občianskej vybavenosti
Podielové zaťaženie pre občiansku a technickú vybavenosť :
Pozn: * - odberné miesta napájané z vlastných transformačných staníc

Jestvujúce zariadenie	**Príkon v kW**
Obecný úrad a kultúrny dom	15
Býv. polícia	15
Gréckokatolícky chrám	10
Pravoslávny kostol	10
Býv. obecný úrad - prestavba na denný stacionár	40
Cintorín	5
Pohostinstvo	10
Poľnohospodársky dvor	50
Verejné osvetlenie	10

Navrhované zariadenie	**Príkon v kW**
Dom smútku	5
Obecné kompostovisko	5
Športovo rekreačné plochy pri obecnom úrade	10
Komerčná vybavenosť pri Beňatinskom jazere	50*
Obecné kompostovisko	10
Plochy občianskej vybavenosti	20
Verejné osvetlenie	15

Návrh

Terajší výpočtový el. príkon: $S_{b.j.}$ = (1 x n1 + 6,5 x n2) = (1 x 84) + (9 x 6,5) = 139,5 kW

n – počet bytových jednotiek
n = 93 (celkový počet jestvujúcich rodinných domov)
n1 – počet domov bez el. vykurovania – 84 domov
n2 – počet domov s el. vykurovaním – 9 domov
(s vykurovaním el. energiou sa uvažuje 10 % domácností)

Celkový súčasný príkon existujúcich RD: $S_{b.j.\ celk.}$ = **142,5 kW**

Merné zaťaženie na nové b.j.: $S_{b.j.}$ = 1,0 kW

n – počet bytových jednotiek
n = 20 (celkový počet navrhovaných rodinných domov)
n1 – počet domov bez el. vykurovania – 18 domov
n2 – počet domov s el. vykurovaním – 2 domov
(s vykurovaním el. energiou sa uvažuje 10 % domácností)

Celkový súčasný príkon navrhovaných RD: $S_{b.j.}$ = (1 x n1 + 6,5 x n2) = (1 x 18) + (2 x 6,5) = **31 kW**

Občianska vybavenosť: $S_{o.v.}$ = **165 kW**, spolu s navrhovanou O.V. **225 kW**

Požadovaný celkový príkon: **S_{celk} = 398,5 kW (142,5 kW + 31 kW + 225 kW)**

Bilancia potrebného výkonu ukazuje, že terajší inštal. výkon dvoch distribučných transformačných staníc TR je 410 kVA v obci. Vo výhľadovom období inštalovaný výkon transformačných staníc pokryje budúce zaťaženie od navrhovaného počtu rodinných domov a občianskej vybavenosti.

Návrh napojenia nových lokalít IBV:
- lokalita „Pod hrbom“ – severozápadná časť obce – nové rodinné domy sa napoja po rozšírení existujúceho nadzemného NN vedenia VSD, a.s.
- lokalita „Pod Lieštinami – Navrhované je zriadenie podzemného NN káblového vedenia, ktoré sa napojí z existujúcej TS0371-0001.
- lokalita „Paseky – Od trafostanice ponad cestu I. triedy je navrhované zriadenie nadzemného a v lokalite samotnej IBV zriadenie podzemného NN káblového vedenia, ktoré sa napojí z existujúcej trafostanice TS0371-0002.
- Prieluky – nové rodinné domy, ktoré budú osadené v prielukách medzi existujúcim domami, budú napojené z existujúceho nadzemného NN vedenia VSD, a.s.

Návrh napojenia nových lokalít občianskej vybavenosti:
- lokalita „Beňatinské jazero“ – východná časť obce – v lokalite je navrhované zriadenie novej jednoúčelovej trafostanice, ktorá sa napojí samostatnou VN prípojkou z VN vedenia V_410
- lokalita „Obecné kompostovisko“ – juhovýchodná časť obce –napojí sa z existujúceho nadzemného NN vedenia VSD, a.s.
- lokalita „Dom smútku“ – zastavané územie obce – napojí sa existujúceho nadzemného NN vedenia VSD, a.s.

Pri nových odberoch el. energie je meranie spotreby nutné realizovať elektromerovými rozvádzačmi umiestnenými na verejne prístupných miestach (v oplotení RD) v zmysle Metodického pokynu VSD, a.s. č. 2015003 – Podmienky merania elektriny. Rozvádzače RE sa na verejne prístupných miestach umiestnia aj pri každej rekonštrukcii domových prípojok v dôsledku vyvolanej zmeny užívateľom.

2.13.3.3 Ochranné pásma

Ochranné pásmo elektrických zariadení v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Zb. o energetike:
- 25 m pri napätí od 220 kV do 400 kV vrátane (od krajného vodiča na každú stranu vedenia).
- 15 m pre nadzemné vedenia bez izolácie pri napätí od 35 kV do 110 kV vrátane (od krajného vodiča na každú stranu vedenia).
- 10 m pre nadzemné vedenie bez izolácie pri napätí od 1 kV do 35 kV a 7 m v súvislých lesných priesekoch (od krajného vodiča na každú stranu vedenia).
- 4 m pre vodiče so základnou izoláciou pri napätí od 1 kV do 35 kV a 2 m v súvislých lesných priesekoch (od krajného vodiča na každú stranu vedenia).
- 1m pre nadzemné káblové vedenie pri napätí od 1 kV do 35 kV (na každú stranu vedenia).
- 10 m od transformovne VN/NN.

V ochrannom pásme vonkajšieho el. vedenia a pod vedením je zakázané:
- zriaďovať stavby a konštrukcie,
- pestovať porasty s výškou presahujúcou 3m, vo vzdialenosti

- presahujúcej 5m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno porasty pestovať do takej výšky, aby pri páde sa nemohli dotknúť el. vedenia
- uskladňovať ľahko horľavé a výbušne látky,
- vykonávať iné činnosti, pri ktorých by sa mohla ohroziť bezpečnosť osôb a majetku, prípadne pri ktorých by sa mohlo poškodiť el. vedenie alebo ohroziť bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky,

V ochrannom pásme podzemného vedenia a nad týmto vedením je zakázané:

- zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky, vysádzanie trvalého porastu a jazdiť osobitne ťažkými mechanizmami,
- vykonávať bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa el. vedenia zemné práce a činnosti, ktoré by mohli ohroziť el. vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť jeho prevádzky, prípadne by podstatne sťažili prístup k nemu.

2.13.4 Vonkajšie osvetlenie

Návrh

Navrhovaná je kompletná rekonštrukcia jestvujúceho verejného osvetlenia s použitím energeticky úsporných osvetľovacích sústav. Nové komunikácie bude osvetľovaná sústavou vonkajšieho osvetlenia, napojeného zo samostatných rozvádzačov RVO pri distribučných TS, prepojených s regulačným systémom obce. Stožiarové svietidlá budú osadené energeticky úspornými LED svietidlami. Rozvody budú v trase káblových NN rozvodov.

2.13.4.1 Obecný rozhlas

Návrh

V územnom pláne je navrhovaná komplexná rekonštrukcia obecného rozhlasu. Navrhovaný je obecný drôtový rozhlas (výmena konzol, namontovanie reproduktorov a doplnenie do navrhovaných) s umiestnením prvkov drôtového rozhlasu na podperných bodoch nadzemného NN vedenia. Centrálna technológia (ústredňa) bude umiestnená v budove obecného úradu. Podmienky inštalácie drôtového rozhlasu na podperné body nadzemného NN vedenia definuje VSD, a.s. ako vlastník podperných bodov el. vedenia.

2.13.5 Telekomunikácie

2.13.5.1 Telekomunikačné a rádiokomunikačné zariadenia.

Telekomunikačne je obec súčasťou Regionálneho technického centra Vychod. Telefónni účastníci obce Beňatina su pripojený na telefónnu ústredňu v obci Beňatina po prípojnom kábli. Kábel vedie pozdĺž cesty III/3812 od kultúrneho domu v obci Beňatina až k objektu školy v prírode v obci Inovce, kde ďalej pokračuje ako vzdušné vedenie.

Návrh

V navrhovanom, v závislosti na zaujme zákazníkov, je potrebné dobudovávané miestnej telefónnej siete v obciach tak, aby spĺňala kvalitatívne parametre pre poskytovanie už spomínaných širokopásmových služieb.

Závesné káble rozvodov majú značne previsy, pôsobia rušivo a neesteticky na celkový vzhľad obce, preto bude miestna telefónna sieť k jednotlivým účastníkom telekomunikačnej siete riešená zemnými úložnými káblami. Potrebne telefónne prípojky pre navrhovanú bytovú výstavbu budú zabezpečene podľa

jednotlivých požiadaviek užívateľov na telefónne prípojky a požadovane telekomunikačne služby v rámci inštalovaných rezerv jednotlivých RSU.

Navrhované zriadenie optických telekomunikačných rozvodov sa ukotvia na existujúce podperne body telekomunikačnej siete, resp. uložia v zemi. Uvedené rozvody budú slúžiť pre zabezpečenie telefonického spojenia, rýchleho internetového pripojenia a pre zabezpečenie rozvodu televízie do jednotlivých rodinných domov, resp. iných objektov.

2.13.5.1 Mobilný operátori

Mobilnú telekomunikačnú sieť na uzemi obci zabezpečuje spoločnosť Orange Slovensko, a.s. a T-Mobile Slovensko, a.s. Tieto spoločnosti majú svoje zariadenie priamo v kat. uzemi obce.

Ochranné pásmo

Pri investičnej výstavbe je potrebné dodržať ochranné pásmo telekomunikačných vedení:

- ochranné pásmo diaľkových a spojovacích vedení je 1,5 m na každú stranu od trasy ich uloženia,3 m do výšky a 3 m do hĺbky od úrovne terénu,
- ochranné pásmo miestnych telefónnych vedení je 1 m od trasy ich pokládky.

Ochranné pásma sú vymedzené vyhláškou. V prípade realizácie akcií spojených so zemnými prácami sa doporučuje vždy konkrétnu akciu prerokovať s príslušnou organizáciou, ktoré vydajú svoje vyjadrenie aj s podmienkami realizácie.

2.13.5.2 Televízne a rozhlasové vysielanie

Prijem televízneho a rozhlasové signálu je z televízneho vykrývača, ktorý je umiestnený v kru. obce Rusky Hrabovec vo východnej časti kru.. V súčasnej dobe je prijem rozhlasového a televízneho signálu zabezpečený prostredníctvom individuálnych antén. Perspektívne navrhujeme vybudovať kabelou televíziu výstavbou spoločnej antény na objekte obecného úradu so spoločným kábelovým rozvodom pre prijem dostupných TV signálov prenášaných družicami a programu CABLE PLUS. Uvedené rozvody je možne, pri dodržaní platných noriem viesť v spoločných kábelových trasách s rozvodom telefónu

2.13.6 Zásobovanie teplom, plynom

2.13.6.1 Zásobovanie plynom

Obec Beňatina nie je plynofikovaná ani sa na uzemi obci nenachádzajú žiadne plynárenské zariadenia. Obyvatelia obce su v sučasnosti odberateľmi propán-butánu, ktorý využívajú prevažne na varenie.

Návrh

V obci Beňatina je podľa spracovanej „Plynofikačnej štúdie Podhoroď a okolie –Ubľanska dolina“ podľa ktorej je možne uvažovať výhľadovo s plynofikáciou riešených obci za podmienok:

- Ako zdroj plynu možno výhľadovo uvažovať z VTL plynovodu D100, PN 4,0 nachádzajúci sa v obci Choňkovce.
- Regulačnú stanica plynu lokalizovať v obci Podhoroď.
- Od regulačnej stanice je vedená trasa STL plynovodu v smere k obci Rusky Hrabovec, Dúbrava, Ubľa, Klenov, Kalná Roztoka. Na tuto trasu STL plynovodu su navrhovane vetvy do jednotlivých obci Beňatina a Inovce.

2.13.6.2 Zásobovanie teplom

Teplo vykurovanie, na varenie a prípravu teplej úžitkovej vody sa získava niekoľkými spôsobmi:

- individuálne v rodinných domoch z kotlov na tuhe palivo a v niektorých starých domoch ešte z peci a šporákov
- na drevo a uhlie
- objekty občianskeho vybavenia z kotlov ústredného vykurovania na tuhe palivo

Z celkovej spotreby pripadá na obyvateľstvom obci Beňatina 11300 GJ, čo v priemere na 1 domácnosť činí 40 GJ. Je to veľmi nízky podiel v porovnaní s urbanistickým ukazovateľom 100 - 120 GJ na rodinný dom, ak ma byť dosiahnutá optimálna pohoda v bývaní. Nízka spotreba tepla svedči o úspornom vykurovaní.

Návrh

Zásobovanie teplom v obci Beňatina navrhujeme do roku 2035 zabezpečiť na baze ekologických zdrojov (elektrika, tepelne čerpadla, kolektory).

Predpokladaná ročná spotreba tepla
Rodinné domy – súčasný stav
Počet RD: 113
Priemerná ročná spotreba tepla (UK+TUV) na 1 RD: 100 GJ/rok
Ročná spotreba tepla pre všetky RD: 113 x 100 GJ/rok = 11300 GJ/rok
Rodinné domy – navrhovaná výstavba do roku 2035
Občianska vybavenosť– navrhovaná výstavba
Pre objekty občianskej vybavenosti možno zobrať priemernú hodnotu 100 kWh / m^2 a rok podlahovej vykurovanej plochy objektu. V tejto hodnote je zahrnutá potreba tepla na UK aj TUV.
Pozn.: 100 kWh / m^2 a rok = 0,36 GJ / m^2 a rok

2.14 KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

2.14.1 Ovzdušie – ochrana čistoty ovzdušia

Kvalita ovzdušia je daná emisnými pomermi a rozptylovými podmienkami. Podmienky na rozptyl v ovzduší sa menia nielen v priebehu roka, sú závislé od klimatických podmienok a meteorologickej situácie.

Veľké zdroje znečisťovania
Na celkovú kvalitu ovzdušia má vplyv smer emisií z komínov, ktorý závisí od meteorologických podmienok, hlavne od smeru prevládajúcich vetrov. V blízkosti obce sa nenachádzajú veľké zdroje znečistenia

Stredné zdroje znečisťovania ovzdušia
K potencionálnym prevádzkovateľom so stredným zdrojom znečistenia možno zaradiť družstvo.

Malé zdroje znečisťovania ovzdušia (MZZO)
Potencionálnymi prevádzkovateľmi s malým zdrojom znečistenia ovzdušia sú osoby právnické aj fyzické s oprávnením na podnikanie. Títo zodpovedajú za vypúšťanie znečisťujúcich látok do ovzdušia. Sídlo je plynofikované.

Návrh

Stredné zdroje znečisťovania

Medzi areálom družstva, areálom výrobných prevádzok a obytnou zónou navrhujeme vybudovať pás ochrannej zelene v šírke cca 50m.

Malé zdroje znečisťovania (MZZO)

Zvyšovanie plošnej plynofikácie na východnom Slovensku, má pozitívny vplyv s dopadom najmä na zvyšovanie kultúry bývania ako aj zníženia emisií a imisií (SO_2 a popolčeka).

Malí znečisťovatelia ovzdušia (právnické aj fyzické osoby) zodpovedajú za vypúšťanie znečisťujúcich látok do ovzdušia, sú povinní čo najviac škodlivé účinky eliminovať v súčinnosti so zodpovednými orgánmi obce.

Iné zdroje znečisťovania (IZZO)

V súčasnosti sú na Slovensku rozhodujúcimi lokálnymi zdrojmi prašného znečistenia ovzdušia tieto faktory, ktoré platia aj pre obec:

1. Výfuky z automobilov (vysoký podiel dieselových motorov, nevyhovujúci technický stav vozidiel).
2. Resuspenzia tuhých častíc z povrchov ciest (nedostatočné čistenie ulíc, nedostatočné čistenie vozidiel). Do tejto skupiny patrí aj zimné zaprášenie ciest.
3. Suspenzia tuhých častíc z dopravy (napr. oder pneumatík a povrchov ciest, doprava a manipulácia so sypkými materiálmi).
4. Minerálny prach zo stavenísk.
5. Veterná erózia z neupravených obecných priestorov a skládok sypkých materiálov.
6. Vzhľadom na nárast cien zemného plynu začal návrat k používaniu tuhých palív u lokálneho vykurovania. Očakáva sa, že tento zdroj bude v najbližších rokoch významne narastať.

2.14.2 Obytné prostredie

Pri ďalšom rozvoji sídla je potrebné rešpektovať tieto pásma hygienickej ochrany (PHO):

- Pásmo hygienickej ochrany 50 m od hranice cintorína sa stanovuje v zmysle § 15 odst. 7 zákona 131/2010 Z.z V zmysle § 36 odst. (3) zákona č. 131/2010 Z.z. sa v ochrannom pásme môžu umiestňovať len tie budovy, ktoré boli schválené v územnom pláne pred 1.11.2005 Budovy postavené v ochrannom pásme do 50 m od pohrebiska pred 1.11.2005 zostanú zachované.
- PHO poľnohospodárskeho družstva 150 m od objektu s ustajnením.

S kvalitou obytného prostredia súvisí aj stav zelene v sídle. Celkovo je zeleň na dostatočnej úrovni.

2.14.3 Odpadové hospodárstvo

Obec je v zmysle zákona o odpadoch č. 79/2015 Z.z. zodpovedná za nakladanie a likvidáciu komunálneho a drobného stavebného odpad, ktorý vzniká na území obce.

Ukladanie komunálneho odpadu je zabezpečené na skládku zmluvným partnerom. Je zavedený separovaný zber odpadov. Kompostovanie biologicky rozložiteľného odpadu nie zatiaľ obcou zabezpečené.

Obec Beňatina nemá zberný dvor. Riešenie zberu tuhého komunálneho odpadu je externými dodávateľmi. Nakladanie s komunálnym odpadom sa prevádza v súlade so Všeobecne záväznými nariadeniami obce. Separovaný zber využiteľných zložiek komunálneho odpadu je v súčasnosti organizovaný v rôznych formách, separované zložky budú využité ako druhotné suroviny. Rovnako je zvážaný externými dodávateľmi.

2.14.3.1 Iné odpadové vody

Odpadové vody z hnojísk a maštalí sú samostatne zvádzané do žúmp. Ich likvidáciu zabezpečujú majitelia.

Dažďové vody zachytávajú prícestné priekopy a odtekajú terénnymi priehlbeninami do rigolov. Priamym recipientom povrchových vôd v riešenom území je vodný tok Beňatinská voda, Lubenský potok

a cestne rigoly.

2.14.3.2 Separovaný zber odpadov

Je zavedený separovaný zber odpadov. Odvoz a likvidáciu komunálneho odpadu zabezpečuje zmluvný odberateľ. Separovaný zber KO (papier, plasty, textil, kovové obaly a sklo) sa realizuje podľa harmonogramu.

Zhodnocovanie odpadov je podmienené účinným separovaným zberom, systémom zberu a zberných miest so zabezpečením dotrieďovania odpadov a zložiek komunálnych odpadov.

V obci nie je vyriešené spracovanie biologicky rozložiteľného odpadu (BRO) (ide o odpad zo záhrad, parkov, cintorínov a z ďalšej zelene nachádzajúcej sa na pozemkoch právnických osôb, fyzických osôb a občianskych združení, ktorý je súčasťou komunálneho odpadu).

Návrh

V návrhovom období je potrebné zaviesť separovaný zber odpadu. Efektívne a ekologické nakladanie s odpadom v podmienkach obce znamená riešiť nielen jeho zneškodňovanie, ale aj účinnejšiu organizáciu zvozu, riadenie efektívnejšieho separovaného zberu (papier, plast, kov, sklo a kovy, estetizáciu a umiestnenie zberných miest, skvalitňovanie podmienok a dodržiavanie bezpečnosti pri nakladaní s odpadom pre občanov a organizáciu zabezpečujúcu separovaný zber.

V ÚPN-O navrhujeme:

- v severnej časti zastavaného územia obce navrhujeme v UPN-O malé obecné kompostovisko do 10 ton ročne na nezastavanej ploche s možnosťou prístupu pre motorové vozidla, v dostatočnej vzdialenosti od obytných zón. Vybudovanie kompostoviska bude pozostávať z terénnych uprav, oplotenia, označenia a vybavenia kompostoviska pracovným náradím. Terénne úpravy: zarovnanie nerovnosti mechanizmom, odstránenie prípadného krovinového porastu, spevnenie plochy valcovaním.
- v rámci IBV (rodinné domy) je ponechaný systém zberu lokálny (každý držiteľ má vlastné zberové vrecia a zberné nádoby,
- permanentný monitoring a sanácia neriadených skládok.

2.14.4 Skládky odpadov

V predmetnom území je evidovaná jedna skládka odpadov (opustená skládka bez prekrytia) tak, ako je zobrazené na priloženej mape.

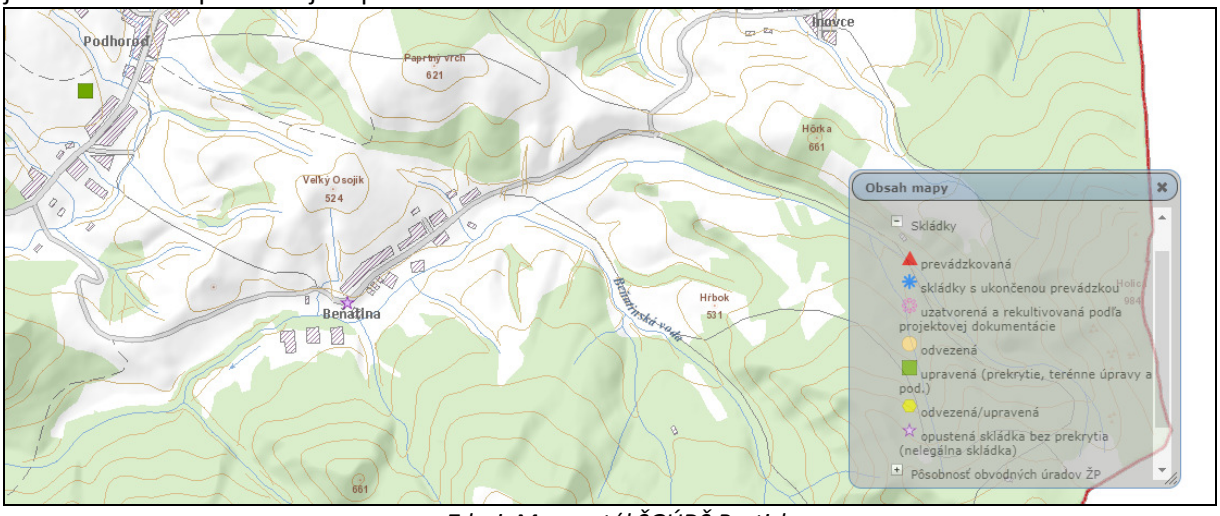

Zdroj: Mapportál ŠGÚDŠ Bratislava.

2.14.5 Environmentálna záťaž v území

V predmetnom území sa na základe výpisu z informačného systému environmentálnych záťaží evidované environmentálne záťaže *(Zdroj: Informačný systém environmentálnych záťaží SR)* nenachádza environmentálna záťaž.

2.14.6 Zeleň

2.14.6.1 Verejná, izolačná a ostatná zeleň

Verejná zeleň sa nachádza na verejných priestranstvách, ako sú priestory okolia kostolov, obecného úradu, pri cintoríne, pozdĺž cestných komunikácií, vodných tokov a kanálov. Táto zeleň je pomerne k celkovej ploche dostatočne zastúpená. Niektoré úseky si vyžadujú doplnenie zelene a zdravotný rez drevín.

Pozdĺž miestnych komunikácií sa vo verejnom priestore nachádzajú pásy využívané na uloženie technickej infraštruktúry. Zeleň pri komunikáciách je v sídle na dobrej úrovni. Tvoria ju trávnaté pásy s výsadbou vzrastlej zelene. Zeleň pozdĺž kanálov a tokov je dostatočne zastúpená.

Plochy verejnej zelene tvoria plochy sadovnícky upravenej zelene dostupnej verejnosti.

*Plochy súkromnej zelene t*voria plochy záhrad rodinných domov, plochy obytnej zelene - úžitkové záhrady určené pre samozásobovaciu produkciu.

Plochy zelene – cintorín tvorí vyhradená areálová zeleň, ktorá je navrhnutá okolo jestvujúceho cintorína. Zeleň špeciálna pietneho charakteru, prístupná verejnosti v určitom obmedzenom režime

Plochy zelene v extraviláne obce - považované za zeleň s významnou krajinotvornou funkciou. Za krajinotvornú zeleň je považovaná tiež nelesná drevinová vegetácia vrátane zelene sprievodnej a líniovej. Nelesná drevinová vegetácia je spravidla súčasťou trvalých trávnych porastov a „ostatných plôch“.

Plochy lesov - starostlivosť o lesy realizovať podľa platných lesných hospodárskych plánov.

Návrh

- navrhujeme úpravu zelene – pri stavbách (kostol, obecný úrad, centrum obce).
- revitalizácia cintorínov.

2.14.6.2 Zeleň k náhradnej výsadbe

Návrh

Navrhované plochy pre náhradnú výsadbu zelene:

- po obvode jestvujúcich cintorínov dosadiť ochrannú – vizuálnu zeleň,
- plochy areálu Beňatinského jazera
- plochy sprievodnej zelene pozdĺž vodných tokov,
- plochy sprievodnej zelene pozdĺž cesty III/3812 mimo ochranné pásmo cesty (pri realizácii výsadby drevín v extraviláne je potrebné požiadať príslušný obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie o udelenie výnimky zo zákazu činnosti v cestnom ochrannom pásme).

2.15 VYMEDZENIE PRIESKUMNÝCH, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV

2.15.1 Ťažba nerastných surovín

V rámci k. ú. obce sa nenachádza žiadne prieskumné územie.

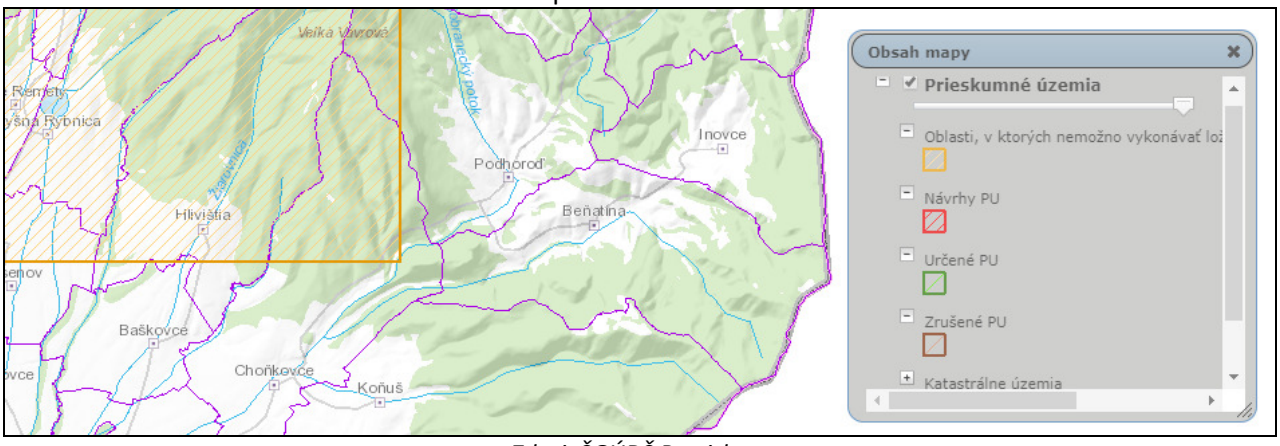

Zdroj: ŠGÚDŠ Bratislava

2.15.2 Chránené ložiskové územie, dobývacie priestory

V rámci k. ú. obce nie sú evidované výhradné ložiská s určeným DP a CHLÚ:

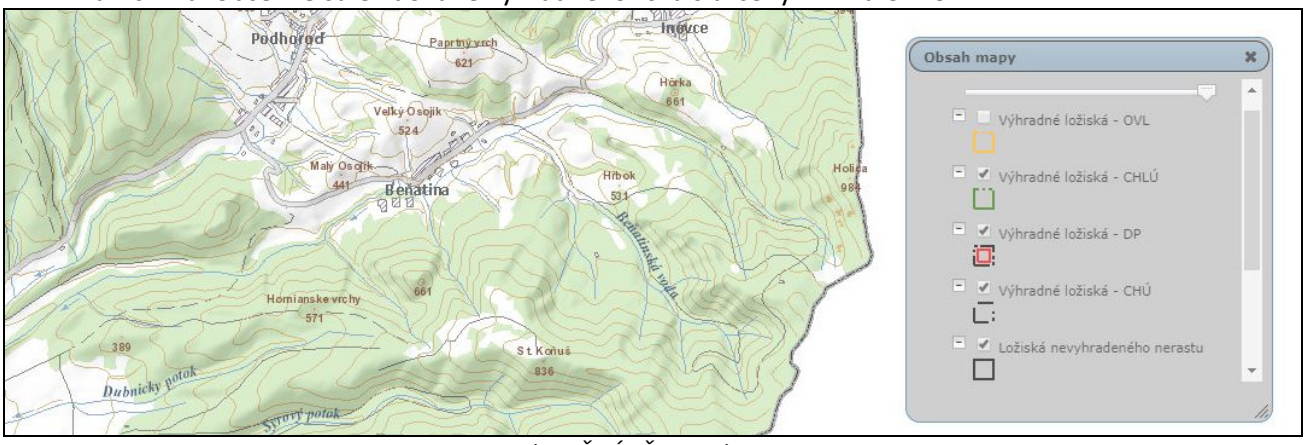

Zdroj: ŠGÚDŠ Bratislava

2.15.3 Staré banské diela

V rámci k. ú. obce sa nachádza staré banské dielo.

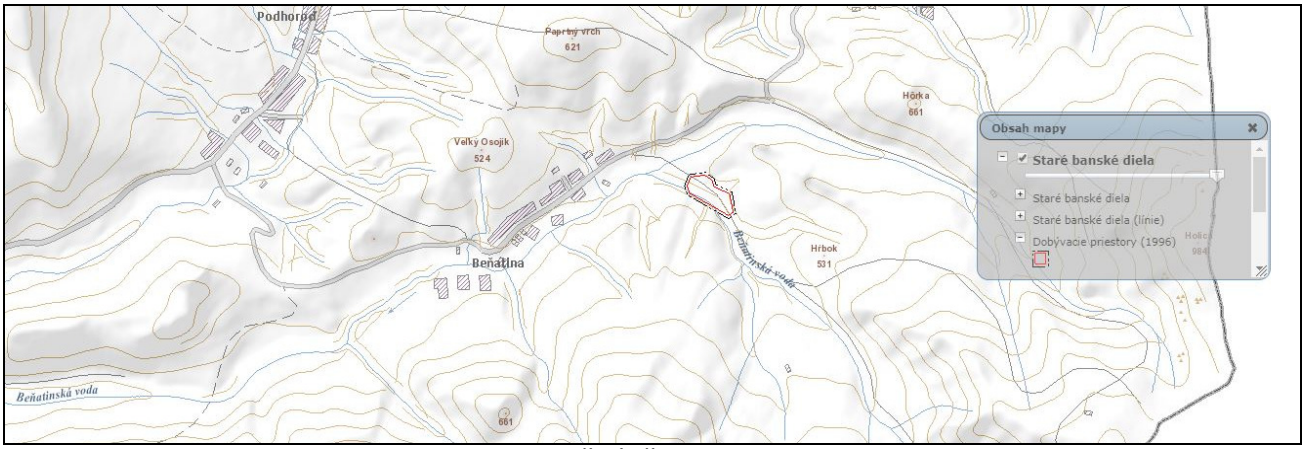

Zdroj: ŠGÚDŠ Bratislava

2.15.4 Svahové deformácie

V predmetnom území sú zaregistrované 14 potenciálnych svahových deformácií a 3 stabilizované svahové deformácie. Jedná sa o svahové deformácie typu zosuvov. Svahové deformácie sa registrujú priamo prevažne v južnej a juhozápadnej časti katastrálneho územia obce a v západnej časti, v doline vodného toku Beňatinskej vody.

Oblasti so svahovými deformáciami sa radia medzi rajóny nestabilných území s vysokým stupňom náchylnosti územia k aktivizácií resp. vzniku svahových deformácií. Na územiach existuje vysoké riziko aktivizácie svahových pohybov vplyvom prírodných podmienok, tiež je citlivé na negatívne antropogénne zásahy.

Blízke okolie spomínaných deformácií predstavuje rajóny nestabilných území so stredným stupňom náchylnosti územia k aktivizácií resp. vzniku svahových deformácií, tieto oblasti reprezentujú územia s možnosťou rozširovania existujúcich svahových deformácií, územia s priaznivou geologickou stavbou nevylučujúcou občasný vznik svahových deformácií (najmä skupiny zosúvania a tečenia) vplyvom prírodných podmienok, v závislosti od morfologických pomerov, územia postihnuté intenzívnou výmoľovou eróziou a územia ohrozené odpadávaním úlomkov hornín, oblasti citlivé na negatívne antropogénne zásahy.

Svahové deformácie v predmetnom území negatívne ovplyvňujú možnosti využitia nestabilných území pre stavebné účely.

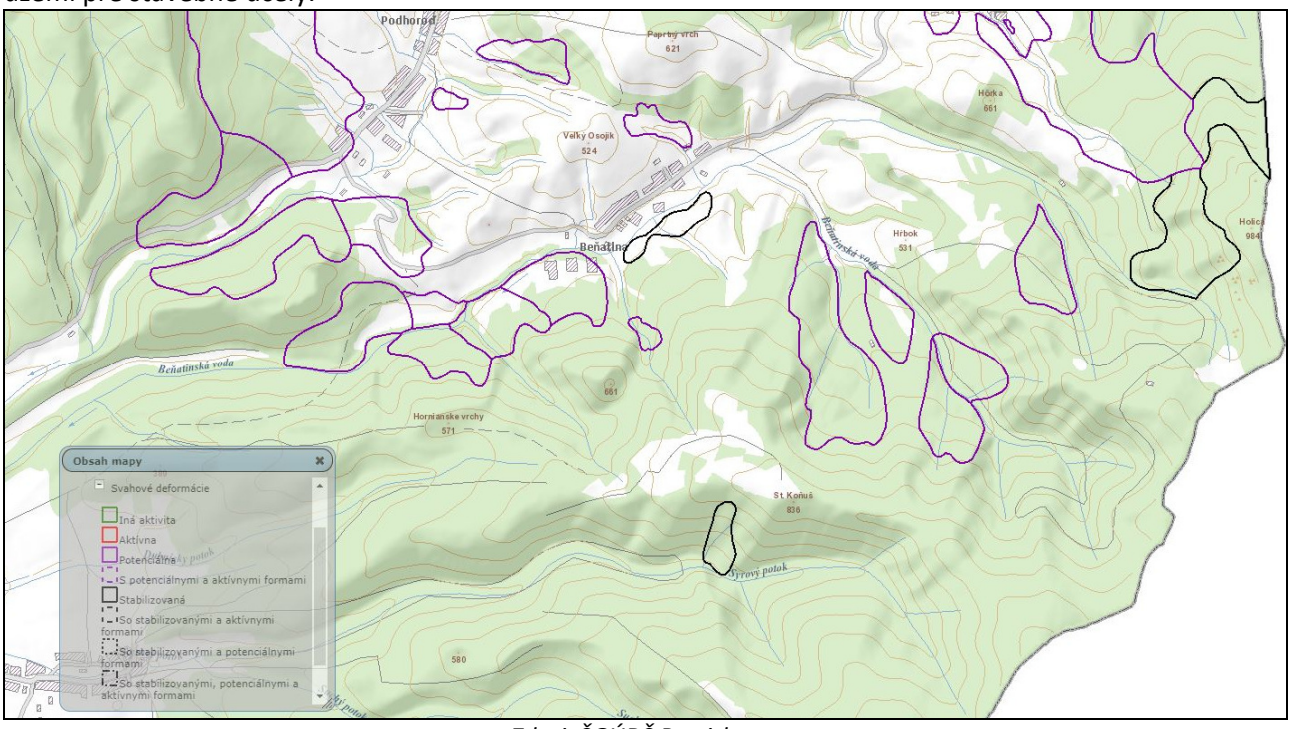

Zdroj: ŠGÚDŠ Bratislava

2.15.5 Radónové riziko

Predmetné územie spadá do nízkeho až stredného radónového rizika, tak ako je to zobrazené na priložnej mape. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.

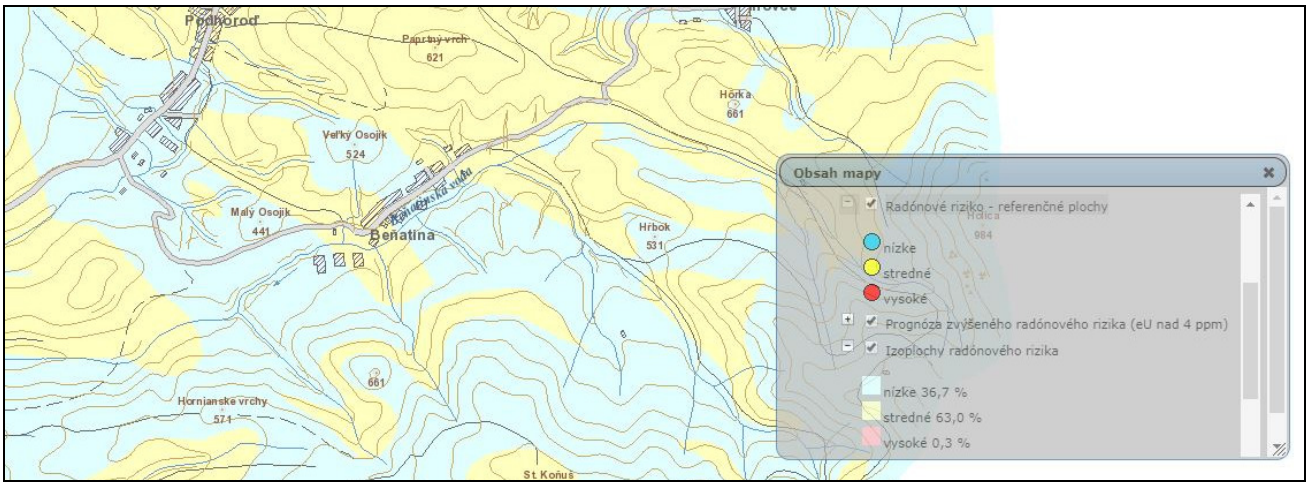

Zdroj: Mapportál ŠGÚDŠ

Podľa § 20 ods. 3 zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov ministerstvo vymedzuje nasledovné **riziká stavebného využitia územia:**

- **stredné radónové riziko.** Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónové rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia.

2.16 VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU

2.16.1.1 Ochrany prírody a krajiny

- Európska sieť chránených území: Natura 2000 - SKCHVU0035 Vihorlatské vrchy
- Územie európskeho významu: územie európskeho významu Morské oko (SKUEV0209).
- Prírodná pamiatka: PP Beňatinský travertín
- Jaskyne: Vyšná Hurka I., II.
  Územný systém ekologickej stability (ÚSES):
- Biokoridor: Nadregionálny biokoridor (NB/2) Vihorlatský prales - Čierťaž - hr. Ukrajina,.
- Biocentrum: Nadregionálne biocentrum (NRBc/3) Čierťaž
- Genofondovo významné lokality: GL4 pieskovcová stena pri Beňatine; GL5 lom Beňatina; GL6 jaskyňa Vyšná Hurka I, II (F31)
- Ekologicky významné segmenty: EVS6 - KP Podhorodská a Beňatinská voda.

2.16.1.2 Rizikové stavebného využitia územia

- <u>Zosuvné územia a erózne javy</u>
  - V predmetnom území sú zaregistrované 14 potenciálnych svahových deformácií a 3 stabilizované svahové deformácie. Jedná sa o svahové deformácie typu zosuvov. Svahové deformácie sa registrujú priamo prevažne v južnej a juhozápadnej časti katastrálneho územia obce a v západnej časti, v doline vodného toku Beňatinskej vody.
  - Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych a stabilizovaných svahových deformácií je potrebné posúdiť a overiť

inžinierskogeologickým prieskumom.

- Radónové riziko

Podľa § 20 ods. 3 zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov ministerstvo vymedzuje nasledovné riziká stavebného využitia územia:

- nízke a stredné radónové riziko. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónové rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia.

2.17 BUDÚCE MOŽNÉ POUŽTIE POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY A LESNÝCH POZEMKOV

Podľa Štatistického úradu SR k 31.12.2012 malo k.ú. obce celkovú výmeru 1 863,8432 ha. Poľnohospodárska pôda (PP) zaberá 456,8572 ha, z toho orná pôda tvorí 2,7108 ha, vinice 0 ha, záhrady 11,5321 ha a trvalé trávne porasty 442,6143 ha. V k. ú. obce nie sú evidované chmeľnice a ovocné sady. Podiel PP z celkovej rozlohy k. ú. obce je 24,51 %.

Nepoľnohospodárska pôda má rozlohu 196,3057 ha, pričom vodná plocha zaberá 8,4340 ha, zastavané plochy a nádvoria 25,0104 ha a ostatné plochy 162,8613 ha čo predstavuje 10,51 % z celkovej výmery katastra.

Výmera lesných pozemkov je 1 210,6803 ha čo predstavuje 65% z celkovej výmery katastra.

Podrobné zdôvodnenie navrhovaného riešenia záberu pôdneho fondu je v samostatnej textovej a tabuľkovej časti. V grafickej prílohe (výkres č.06): Perspektívne použitie poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov na nepoľnohospodárske účely.

2.17.1.1 Budúce možné použitie poľnohospodárskej pôdy / PP A LP

Bilancia predpokladaného použitia PP a LP na nepoľnohospodárske využitie

Rekapitulácia: tab.č.3

BEŇATINA	V zastavanom území (ha)	Mimo hranice súčasne (ha)	Spolu (ha)
Výmera celkom	6,3322	6,8058	13,1380
z toho: PP	5,3241	2,1300	7,4541
z toho:			
orna pôda	0,1788	0,0000	0,1788
záhrady	4,3638	0,0000	4,3638
TTP	0,7815	2,1300	2,9115
nepoľnohospodárska pôda	1,0081	4,6758	5,6839
z toho:najkvalitnejšia poľnohospod. pôda	2,8473	0,9751	3,8224

Rekapitulácia lesných pozemkov:

	V zastavanom území (ha)	Mimo hranice súčasne (ha)	Spolu (ha)
Celkový záber LP:	0,0000	0,0000	0,0000

2.18 NÁVRH NA OBSTARANIE ÚZEMNOPLÁNOVACÍCH PODKLADOV, ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE A INEJ DOKUMENTÁCIE PRE ČASTI RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Pre stanovenie podrobnejších zásad a regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využívania pozemkov, umiestnenia stavieb na pozemkoch a zastavovacích podmienok jednotlivých stavebných pozemkov navrhuje sa zabezpečiť vypracovanie územného plánu zóny, resp. územnoplánovacích podkladov a inej dokumentácie pre tieto časti riešeného územia: navrhovaná plocha rekreácie pri vodnej ploche, rozšírenie športové areálu.

Navrhnutá podrobnejšia dokumentácia bude vypracovaná v poradí podľa lokalizácie rozvojových zámerov obce. Pre dosiahnutie požadovanej presnosti výstupov z vyššie uvedenej dokumentácie je potrebné zabezpečiť aktuálny geometrický plán, zameranie inžinierskych sietí a výškopis územia obytných súborov v príslušnej mierke.

2.19 HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA

Územný plán je výsledkom komplexného zhodnotenia riešeného územia. Je priemetom všetkých záujmov a vzťahov. Návrh územného plánu obsahuje urbanistickú koncepciu, ktorá označuje spoločnú myšlienku a zámer ako usporiadať dedinu a stavať v nej tak, aby to nebolo len účelné ale aj pekné. Urbanistická koncepcia určila jednotný zámer zástavby, vymedzila ťažiská či centrum obce. Urbanistická koncepcia nemá na mysli len individuálne záujmy stavebníkov domov, ale sa zamerala na spoločné vybavenie obce.

Územný plán má pripravenú koncepciu spoločensko-kultúrneho významu, určuje kde, čo a ako stavať s predvídavosťou potrieb budúcnosti. Nebudú to len nové stavebné pozemky pre rodinné domy, budú to hlavne pozemky pre stavby zabezpečujúce novú prosperitu a spoločenský život obce. Návrh ÚPN O vymedzil územie s týmto poslaním, očakáva od občanov pochopenie pre stavby verejného záujmu.

Navrhovaný rozvoj znamená nárast stavu obyvateľov, to ale nevyvolá také územno-technické dôsledky, ktoré by znamenali zvýšené nároky na nadradený systém technickej infraštruktúry.

Environmentálne hodnotenie

Akceptujú sa limity a obmedzenia vyplývajúce z ochrany prírody. Návrh citlivo rieši ďalší rozvoj obci s minimálnym zásahom do prírodného prostredia.

Územno - technické dôsledky

Dokumentácia hodnotí a rieši rozvoj technickej vybavenosti celej obce. Úpravou šírkových pomerov miestnych komunikácii a dobudovaním chodníkov a zastavovacích pruhov SAD a parkovísk pri zariadeniach občianskej vybavenosti.

Ekonomické hodnotenie

Návrh sa sústreďuje na zvýšenie poskytovania služieb v oblasti cestovného ruchu, vidieckej turistiky. V UPN-O sa navrhujú podmienky na oživenie ekonomicky v tejto oblasti.

Kontinuita s minulosťou

Z hľadiska štruktúry osídlenia patrí obec do druhej veľkostnej skupiny (200 - 499 obyv.) v Košickom kraji. Nachádza sa v suburbárnom pásme mesta Sobrance a Michalovce. Je typickým vidieckym sídlom v zázemí mesta Sobrance, ktoré pre osídlenie vo svojom okolí saturuje potreby vyššieho občianskeho vybavenia a poskytuje pracovné príležitosti. Väzby obce na mesto Sobrance a Michalovce sú podporené komunikačným prepojením po ceste tr. III.

V súlade so záväznými výstupmi ÚPN – VÚC Košického kraja je potrebné posilňovať väzby medzi mestom a jeho vidieckym zázemím a vytvárať rovnocenné kultúrne a sociálne prostredie, pričom treba zachovať vidiecky charakter osídlenia a ráz krajiny s prírodnými a urbanistickými špecifikami. V týchto

intenciách je rozvoj obce riešený v Územnom pláne obce.

Regionálna architektúra

Obec Beňatina leží cca 28 km severne od mesta Sobrance. Stred intravilánu obce pretína cesta III/3812 Podhoroď– Beňatina - Inovce, ktorá sa pripája v juhozápadnej časti v obci Podhoroď na cestu tr. II/566 Tibava - Podhoroď – Dúbrava. Cesta tr. II/566 sa v obci Tibava pripája na cestu tr. I/19 Košice – Michalovce – št. hranica Ukrajina.

Obec sa rozvinula pozdĺž hlavnej komunikácie, ciest tr. III. V obci nie je vytvorený typický centrálny priestor. V obci môžeme hovoriť o dvoch centrách. Centrum, tvorený sakrálnymi stavbami - kostolmi gréckokatolíckej a pravoslávnej cirkvi, ktoré zároveň tvoria dominantu územia. Súčasťou druhého centrálneho priestoru je obecný úrad s kultúrnym domom, objekt navrhovaného denného stacionára a býv. polícii. Ostatné objekty občianskej vybavenosti, ktoré majú potenciál vytvárať priestorovú štruktúru, sú situované popri komunikáciách neorganicky. V juhozápadnej časti obce sa nachádza areál hospodárskeho dvora.

V severovýchodnej časti sa nachádza územie - Beňatinské jazero. Jazero vzniklo v bývalom kameňolome, kde sa našla skamenelina 5 metrov dlhej ryby. Po zastavení ťažby postupne dochádzalo k zaplaveniu kameňolomu spodnou vodou. Svojou scenériou pripomína Plitvické jazerá. Zaujímavosťou jazera je na 10 metrov vysokých útesoch zaujímavo sfarbeným vápencom. Jeho červenohnedé sfarbenie má predstavovať 5 metrov vysoký odtlačok (skamenelinu) pravekej veľryby, ktorá akoby sa vrhala hlavou dolu do vody. Beňatinské jazero je dosť vyhľadávanou lokalitou, ktorú v ÚPN-O navrhujeme pre využiť pre cestovného ruchu.

Urbanistickou hodnotou sídelného útvaru je pôvodný komunikačný systém, ktorý zdôrazňuje konfiguráciu reliéfu, je historickým dokladom identity obce. Urbanistickú formu obce tvorí dopravná kostra založená na líniovom usporiadaní hlavnej ulice, hlavná ulica vyvoláva rozhodujúci dojem o charaktere obce. Pre priestorovú štruktúru je charakteristická jednopodlažná, miestami dvojpodlažná zástavba rodinných domov postavených prevažne v povojnovom období.

Záver

Prvoradými su pracovne príležitosti, tieto vo výhľade zabezpečuje dostupný priemysel a špecifická príroda. Sídelný útvar tvori formu samostatného osídlenia zakomponovaného do horskej krajiny, dopravný system osídlenia je líniový, čo si vyžaduje zvýšenú pozornosť na jeho frekvenčnú priepustnosť.

V širších súvislostiach je významným faktorom rozvoja sídelného útvaru stav životného prostredia. Budúcnosť obce je závislá na čistote ovzdušia ako dôležitom ukazovateli stavu zdravého životného prostredia. Súčasťou osídlenia je krajina s hodnotami kras CHKO Vihorlat. Potencia krajiny je charakteristická turistickou príťažlivosťou, krajina ponuka letnú a zimnú rekreáciu nielen pre domácich obyvateľov ale aj pre vidiecku turistiku. Budúcnosť obce je možne spájať s transformáciou poľnohospodárskej funkcie na jej integráciu s vidieckou turistikou. Návrh výrazné stavia územný rozvoj obce na ochrane a využití potenciálu krajiny. Ekostabilizačný system je pilierom budúcnosti obci.

3. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE ÚZEMNÉHO PLÁNU

Doplňujúce údaje územného plánu obce (číselné údaje, tabuľky a iné údaje) sú uvádzané v texte príslušných kapitolách.

4. DOKLADOVÁ ČASŤ

Samostatná príloha dokumentácie.

V Mysline, 08.2020 Ing. arch. Marianna BOŠKOVÁ

5. NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI

Samostatná príloha dokumentácie.